

Dziennik Zarządu Miejskiego w Łodzi

WYCHODZI 15 KAŻDEGO MIESIĄCA

WYDAWCA: ZARZĄD MIEJSKI w ŁODZI

REDAKCJA i ADMINISTRACJA:

ŁÓDŹ, PLAC WOLNOŚCI NR 14, POKÓJ NR 3, TELEFON 218-03

PRENUMERATA :

kwartalnie	Zł 3,—
półrocznie	„ 6,—
rocznie	„ 12,—
pojedynczy zeszyt	„ 1,—

CENY OGŁOSZEŃ :

1 strona przed tekstem	Zł 150,—
1/2 „ „ „ „	„ 80,—
1 „ za tekstem	„ 100,—
1/2 „ „ „ „	„ 60,—
drobne po 10 groszy za wyraz.	

Treść zeszytu 2-go z dnia 15 lutego 1939 roku.

	Str.
1. Inż. dr Bogumił Wilkoszewski — Realizacja powszechnego nauczania na terenie Łodzi	155
2. Dr Franciszek Mikinka — Społeczne oraz lekarskie znaczenie walki z cukrzycą	159
3. Inżynier-Technolog Henryk Czaplicki — Sprawa wywozu i niszczenia śmieci w Łodzi	167
4. Budżet Zarządu Miejskiego w Łodzi na rok administracyjny 1939/40	176
5. Ćwiczenia, obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej w Łodzi	177
6. Protokół 22 posiedzenia Rady Przybocznej przy Tymczasowym Prezydencie Miasta Łodzi, odbytego w dniu 25 stycznia rb.	181
7. Protokół 1 posiedzenia Rady Miejskiej, odbytego w dniu 8 lutego rb.	195
8. Protokół 2 posiedzenia Rady Miejskiej, odbytego w dniu 8 lutego rb.	199
9. Protokół wyborczy przy wyborze prezydenta miasta Łodzi	204
10. Protokół wyborczy przy wyborze wiceprezydentów miasta Łodzi	205
11. Protokół wyborczy przy wyborze ławników Magistratu miasta Łodzi	206
12. Przegląd ustawodawstwa	208
13. Regulamin Referatu (Inspektoratu) Organizacyjnego przy Wydziale Prezydialnym Zarządu Miejskiego w Łodzi	209
14. Wykonanie budżetu Zarządu Miejskiego za czas od 1 kwietnia 1938 r. — 31 stycznia 1939 r.	216
15. Sprawozdanie finansowe Zarządu Miejskiego w Łodzi za czas od 1 kwietnia 1938 r. do 31 stycznia 1939 roku	218
16. Życiorysy posłów łódzkich, wybranych w dniu 6 listopada 1938 r.	219
17. Uprawnomocnienie się wyborów do Rady Miejskiej w Łodzi	221
18. Kronika: I Ogólna, II Z życia Samorządu Miejskiego	223
19. Nekrologi	233
20. Ruch służbowy pracowników etatowych Zarządu Miejskiego w Łodzi za miesiąc styczeń 1939 r.	234
21. Okólniki	236
22. Obwieszczenia	237
23. Sprostowania	249
24. Ogłoszenia	250

Wydawca: Zarząd Miejski w Łodzi, Plac Wolności 14.

Odbito w Drukarni Ludowej w Łodzi, ul. Piotrkowska № 83, telefon 141-56.

Inż. Dr BOGUMIŁ WILKOSZEWSKI

Naczelnik
Wydziału Oświaty i Kultury

REALIZACJA POWSZECHNEGO NAUCZANIA NA TERENIE ŁODZI.

„Każda jednostka w społeczeństwie wartością swoją wpływa na wytwarzanie dobra ogólnego, a tym skuteczniej to dobro powiększa, im doskonalej rolę swoją w życiu społecznym rozumie“. (Dr S. Kopciński).

Głównym przeto zadaniem państwa, samorządów i całego społeczeństwa jest: wydobywać z szerokich warstw ludności siły twórcze, — organizować je, — wzmacniać przez to moc gospodarczą społeczeństwa, — podnosić jego poziom kulturalny, — stwarzać pomyślne warunki rozwoju tęczyzny duchowej, umysłowej i fizycznej, a przez to umacniać potęgę Państwa.

Dlatego już w zaraniu ostatniego okresu walki o Niepodległość Polski w 1905 roku pierwszym hasłem było zdobycie szkoły polskiej, szkoły elementarnej, — tego fundamentu praw narodowych, swobód obywatelskich i społecznych.

Stawał wówczas w jednym szeregu działacz oświatowy, nauczyciel, uczeń i robotnik do walki o postęp, o wzmoczenie sił narodowych przez upowszechnienie oświaty ludowej.

Powstałe wśród zgłiszcz powojennych Państwo Polskie wszystkie swoje siły skierowało na wprowadzenie powszechnego nauczania na całym terenie Rzeczypospolitej, oświata bowiem i wiedza ułatwiają człowiekowi walkę o byt, bo przez nie jednostki, jak i całe społeczeństwo dochodzi do dobrobytu.

Aby to postanowienie wcielić w życie, potrzeba rocznie setek milionów złotych na opłacenie nauczycieli, a miliardów potrzeba złotych na wybudowanie szkół.

Budżet Państwa nie może zaspokoić tak olbrzymich potrzeb, wobec czego Państwo zobowiązało samorzady terytorialne do łożenia środków na budowę szkół.

Ale ponieważ i samorządowe fundusze nie mogą podołać niepomiernie obciążającym ich budżety potrzebom, stanęło przed nami zastraszające zjawisko zahamowania budownictwa szkolnego.

Temu stanowi rzeczy stara się częściowo zapobiec Towarzystwo Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych, które z groszowych składek całego społeczeństwa zebrało dotychczas przeszło 15 milionów złotych i z tych funduszy udziela pożyczek gminom wiejskim i miejskim na budowę szkół.

W historii szkolnictwa polskiego chlubną kartę zajmuje samorząd łódzki, który już w zaraniu Niepodległości za najważniejszą i najpilniejszą sprawę uznał oświatę powszechną i w dniu 30 czerwca 1919 r. powziął uchwałę o obowiązku szkolnym.

Poza trudnościami natury organizacyjnej i finansowej największą przeszkodą w początkach realizacji powszechnego nauczania był brak lokali szkolnych.

Rządy zaborcze nie pozostawiły miastu ani jednego gmachu szkolnego, a pozostawione przez nie lokale szkolne, wynajęte przeważnie w domach mieszkalnych, nie odpowiadały zupełnie potrzebom i wymaganiom polskiej szkoły powszechnej.

Troską więc samorządu było dostarczenie szkolnictwu powszechnemu lepszych lokali przez wynajem odpowiednich budynków, — o które w Łodzi było zawsze i jest bardzo trudno, — dostosowywanie ich do potrzeb szkolnictwa i jednoczesne wznoszenie własnych budynków szkolnych.

Ale koszty budowy gmachów szkolnych, odpowiadających nowoczesnym wymaganiom, pochłaniają olbrzymie sumy.

Pomimo licznych potrzeb miasta, przez rządy zaborcze wyjątkowo zaniedbanego pod względem urządzeń użyteczności publicznej. Władze samorządowe, w miarę możliwości finansowych, w każdym rocznym budżecie przeznaczają odpowiednie kwoty na budowę szkół powszechnych.

W ciągu 20-tu lat niepodległego bytu Państwa naszego liczba własnych budynków szkolnych w Łodzi wzrosła od zera do 17-tu, które obejmują 360 sal lekcyjnych i 259 pokoi i pomieszczeń pomocniczych.

Ponadto w 13-tu budynkach wynajętych, specjalnie na szkoły powszechne budowanych lub odpowiednio do celów szkolnictwa przystosowanych, mamy 177 sal lekcyjnych i 112 pokoi i pomieszczeń pomocniczych. Ale większość jeszcze szkół znajduje się w warunkach nieodpowiednich i zajmuje 596 sal lekcyjnych oraz 556 izb pomocniczych.

W tej ogólnej sumie 1.133 sal lekcyjnych, obejmujących pracownie i sale gimnastyczne, na sale wykładowe przypada 959 pomieszczeń, a korzysta z nich 1.396 oddziałów.

Widzimy więc z tego, że nauka odbywać się musi nietylko rano, ale i po południu na 2-gą zmianę.

W ostatnim czteroleciu Zarząd Miejski wybudował 3 gmachy szkolne o 60 salach lekcyjnych i 35 pomieszczeniach pomocniczych. Stale dokonywana jest wymiana nieodpowiednich lokali szkolnych lub mało odpowiednich na lokale całkowicie dostosowane do wymagań pedagogicznych i higieny szkolnej.

Stale odbywa się wzrost ilościowy sal, których przybyło 226 w ostatnim czteroleciu, a przystym zwolniono 106 sal nieodpowiednich.

Zarząd Miejski korzysta wreszcie z prywatnej inicjatywy i wynajmuje szereg budynków, wzniesionych specjalnie na szkoły według planów, uzgodnionych z odnośnymi władzami. W ten sposób w ostatnim czteroleciu pozyskano dla szkół powszechnych jedenaście gmachów szkolnych.

Wreszcie zostały nabyte tereny pod budowę gmachów szkolnych.

Oprócz włożonych przez Państwo i samorząd obowiązków ustawowych, jak: dostarczanie szkolnictwu powszechnemu lokali i utrzymanie w nich porządku, opłacanie służby, opału i światła oraz wypłacanie nauczycielstwu dodatku mieszkaniowego lub dostarczanie mieszkania, samorząd miasta Łodzi ponad te świadczenia:

- a) zorganizował opiekę higieniczną nad młodzieżą;
- b) utrzymuje Miejską Pracownię Psychologiczną, której zadaniem jest selekcja dzieci umysłowo upośledzonych i kierowanie ich do szkół specjalnych;
- c) subsydiuje internaty szkół specjalnych dla ociemniałych i dla głuchoniemych;
- d) utrzymuje szkoły specjalne dla moralnie zaniedbanych i dla niedorozwiniętych umysłowo;
- e) utrzymuje jedną szkołę, gdzie uczęszczają dzieci dotknięte jaglicą.

Zważywszy, że wychowanie przedszkolne w Łodzi — mieście robotniczym — posiada szczególnie ważne znaczenie, że dla dziecka matki pracującej zarobkowo, przedszkole jest nieomal koniecznością życiową, Zarząd Miejski utrzymuje 13 bezpłatnych, wzorowo urządzonych przedszkoli, kierowanych przez wykwalifikowany personel wychowawczy, a prócz tego subsydiuje 17 przedszkoli społecznych.

Rodzice doceniają wychowawczy i społeczny wpływ przedszkola i walczą o miejsce dla swego dziecka .

W przedszkolach obok opieki i metodycznego wychowania, dzieci otrzymują tran do picia, często zaopatrywane są w ubranka i systematycznie są dożywiane.

Wreszcie samorząd miejski dla zorganizowania kontroli nad regularną frekwencją dziatwy do szkół powszechnych powołał do życia Komisję Powszechnego Nauczania, której zadaniem jest czuwanie nad dopełnieniem obowiązku szkolnego przez dziatwę od 7-go do 14-go roku życia.

Dzięki tej organizacji samorząd zrealizował zasadę powszechnego nauczania już w 1923/24 roku szkolnym.

Gdy w 1918/19 roku szkolnym 35⁰/₀ dziatwy w wieku od 7-miu do 14 lat pozostawało poza szkołą, to już od 1923/24 roku szkolnym odsetek dzieci w wieku obowiązku szkolnego nieuczęszczającej do szkoły waha się od 0,2⁰/₀ do 1⁰/₀.

Chociaż osiągnięty został cel powszechnego nauczania na terenie Łodzi, budowa nowych izb szkolnych wciąż wysuwa się na czoło naglących zagadnień.

Zagadnienie bowiem warunków pracy dziecka, zagadnienie odpowiedniego budynku i sprzętu szkolnego — to założenie podstawowe przy realizacji hasła: szkoła — dźwignią obrony kraju!

Nauka dziecka w natłoczonej i nieodpowiedniej izbie szkolnej — to groźne w skutki zjawisko dnia dzisiejszego.

Odpowiedni gmach szkolny — to nietylko zagadnienie dydaktyki i higieny, lecz jest to również — sprawa poszanowania i utrwalenia pracy nauczyciela i dziecka, jest to mobilizacja sił obronnych kraju i skuteczna walka z czynnikami rozkładu i niemocy.

Szczególnie tu, w mieście proletariatu, gdzie wskutek nędzy rodziców dzieci często żyją w okropnych warunkach mieszkaniowych, budujmy dla nich jasne, pełne światła i radości gmachy szkolne, przybytki oświaty i wychowania.

Musimy wyteżyć wszystkie siły, szukać wszelkich możliwości, aby dzieciom polskim dać takie warunki rozwoju fizycznego, umysłowego i moralnego, — aby wychować z nich pełnowartościowych, silnych, dzielnych, rozumnych i prawych obywateli Najjaśniejszej Rzeczypospolitej.

Wielki Marszałek Józef Piłsudski nad wszystko ukochał dziecko, — polskie dziecko, — w nim widząc dziedzica swojej spuścizny duchowej, — w nim widząc spadkobiercę materialnych zdobyczy i promotora tego wielkiego prądu dziejowego, który w Polsce ma krótkie miano: zwycięstwo!

Osiągnąć to będzie można wówczas, gdy nauczyciel w ustroniu swej rozświetlonej, radosnej i pięknej szkoły będzie mógł budzić w duszach młodzieży siły twórcze, myśli, uczucia i idee, będące tworzywem tej wielkiej budowy, której na imię: Polska!

Dr FRANCISZEK MIKINKA

Zastępca Inspektora
Szpitalnictwa Miejskiego

SPOŁECZNE ORAZ LEKARSKIE ZNACZENIE WALKI Z CUKRZYCĄ.

Według zestawień statystycznych wynika, że w ostatnich dziesiątkach lat, w wielu krajach, częstość występowania cukrzycy znacznie się zwiększyła. Niektórzy wiążą to zjawisko z nadmiernym spożywaniem cukru przez ludność tych krajów. Lecz wiadomo, że Japonia należy do krajów, gdzie ludność spożywa dużo stosunkowo węglowodanów, a jednak cukrzycy jest tam niewiele. Okazuje się bowiem, że nie tyle nadmiar węglowodanów w pożywieniu ile raczej nadmiar tłuszczów — przy znów zbyt małej ilości cukru — wywołuje zaburzenia w przyswajaniu węglowodanów. Twierdzą też niektórzy, że częstość cukrzycy u rozmaitych narodowości bywa właśnie w stosunku prostym do ilości spożywanych tłuszczów. Im większa jest stopa życiowa, tym wyższy jest stosunek spożywania tłuszczów do węglowodanów w diecie danego narodu, tym większa zapadalność na cukrzycę. Z dawnych czasów wiedziano, że ograniczenie ilości pokarmów w pożywieniu wpływa korzystnie na przebieg cukrzycy. Podczas oblężenia Paryża zauważono, że liczba chorych cukrzycowych zmniejszyła się w tym czasie. W Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej liczba chorych cukrzycowych wzrosła w okresie prohibicji alkoholu, gdyż w tym czasie wzrosło równocześnie spożycie cukru. Używanie i nadużywanie cukru może więc spowodować niewystarczalność trzustki przynajmniej czynnościową. Ale nie tylko wyłącznie pożywienie węglowodanowe może być przyczyną cukrzycy, to samo będzie o ile powiększymy porcje tłuszczów lub samego białka. Nie u wszystkich ludzi ten rodzaj pożywienia wywoła już cukrzycę. Tylko u osobników dysponowanych takie pożywienie może być czynnikiem wyzwalającym cukrzycę. Podobne ujęcie zagadnienia nie wyjaśnia jeszcze całkowicie zwiększania się powszechnego częstości cukrzycy.

Cukrzyca jest cierpieniem znanym w czasach dawnych. Rozpoznanie choroby lekarze obecnie opierają na badaniu moczu i krwi na cukier, gdy lekarze dawniejsi mogli się tylko posłużyć oglądaniem moczu tzw. uroskopią i smakiem. W medycynie starożytnej hinduskiej mamy wskazówki, że lekarz używając zmysłu smaku spostrzegł, że mocz niektórych chorych jest słodki, na co pierwsze zwróciły jego uwagę muchy. Znakomity lekarz starożytności Galen poleca pedentyczne oglądanie moczu. W czasach

średniowiecznych oglądanie moczu było bardzo dokładne. Pomimo wielkiej niedokładności takiego badania lekarze średniowieczni doszli do dużej biegłości empirycznej w ocenianiu zdrowia ludzkiego i stawiania prognozy według danych uroskopii. Naczynie do moczu stałe się tym sposobem w wiekach średnich i później aż do 17 wieku nieledwie emblematem medycyny, jak w storczytności laska z węzłem, a w 19 wieku słuchawka (S z u m o w s k i).

W roku 1670 Tomasz Willis, wielki jatrochemik i anatom, powodowany ciekawością poznania istotnej prawdy, przewyciężył wstręt wykrywając smakiem zawartość cukru w moczu chorego. W 100 lat później udało się dopiero Dobson'owi wykazać cukier w moczu chemicznie. Przełomowym zdarzeniem w badaniach nad przemianą węglowodanową było odkrycie glikogenu w 1853 roku, doświadczenie Claude Bernarda w 1855 roku i wreszcie wykrycie insuliny w 1921 roku przez Besta i Banting'a. Po raz pierwszy uzyskano doświadczalnie insulinę w zakładach Macleod w Toronto, początkowo z trzustki psów (Best, Banting), a później na szerszą skalę z trzustki świeżo zabitego bydła (Colip 1922 r.).

Zagadnienie dziedziczności cukrzycy, ważne z punktu widzenia lekarskiego i społecznego zajmowało wielu badaczy. Średnio podają, że w 25⁰/₀ przypadków cukrzycy stwierdza się obecność czynnika dziedziczności. W badaniach nad cukrzycą u bliźniąt podobnych, cukrzyca występuje cztery razy częściej (przy cukrzycy drugiego) niż u każdego z bliźniąt niepodobnych. Materiał szpitalny Rathery i Klotz'a pozwala stwierdzić obecność czynnika dziedziczności w 18,7⁰/₀, a dane z prywatnej praktyki 49⁰/₀. Ciekawe są zestawienia częstości występowania cukrzycy u poszczególnych członków rodzin:

u 24,8 ⁰ / ₀ chorych cukrzycowych	—	chorował ojciec	na cukrzyce
„ 29,1 ⁰ / ₀ „ „	—	chorowała matka	„ „
„ 6,2 ⁰ / ₀ „ „	—	chorowała siostra	„ „
„ 4,9 ⁰ / ₀ „ „	—	chorował brat	„ „

Badania nad dziedzicznością doprowadziły do ciekawych wniosków, że nie tyle dziedziczy się samą cukrzyce, ile skłonności do niej są dziedziczne. Doświadczenia na myszkach i badania autorów amerykańskich (Cambridge'a, Pincus'a, White'a) wykazały, że skłonności do cukrzycy dziedziczą się jako cecha recesywna i zjawisko to zachodzi zgodnie z prawami Mendla. Joslin, White, Pincus opracowali dokładne prawa dziedziczenia cukrzycy.

Z powyższym łączy się zagadnienie społeczne zwalczania cukrzycy: wywołało ono różnice poglądów na sposoby postępowania względem ludzi

obarczonych tą chorobą. Autorzy niemieccy Priesel i Wagner są zwolennikami energicznej walki z cukrzycą i doradzają sterylizację jednostek chorych. Wydaje się to niesłusznym i społecznie szkodliwym sposobem. Inni są znów przeciwnikami zawierania małżeństw przez chorych na cukrzycę. Joslin uważa — i to może jest najsluszniejsze, że chory powinien żenić się zawsze z osobą zdrową, pochodzącą z rodziny zdrowej, by zmniejszyć prawdopodobieństwo występowania cukrzycy u potomstwa.

Cukrzycę w ciąży uważano dawniej, przed erą insulinową, za bardzo ciężkie powikłania. Śmiertelność dla matek podają na 50⁰/₀. Od czasu wynalezienia insuliny zapatrujemy się na tę kwestię bardziej optymistycznie. W każdym bądź razie cukrzyca występująca w ciąży jest równie ciężka dla matki jak i dla dziecka: po porodzie sprawa cukrzycowa rozwija się nadal, jednakże nieraz sam fakt porodu oznacza wyleczenie cukrzycy. Dziecko rzadko rodzi się żywe, najczęściej płód jest martwy, zmacerowany, albo też dziecko choć dużej wagi, ginie w kilka dni po porodzie bez określonej przyczyny. Wśród ciężarnych cukrzycowych mimo, że odsetek śmiertelności spadł na 17⁰/₀, to jednak losy płodu są nadal niepomysłne. Zbieżność cukrzycy i ciąży występuje niezbyt często. Kobiety chore na cukrzycę, rzadko stosunkowo zachodzą w ciążę. Przyczyną tego jest szkodliwy wpływ cukrzycy na jajniki, jak i częste nieżyty macicy i pochwy utrudniające zapłodnienie. Mimo stosowania insuliny częstość poronień i porodów przedwczesnych nie ulega obniżeniu, a wśród urodzonych żywo dzieci nadal znaczny odsetek ginie już w pierwszych tygodniach życia.

Dzieci cukrzycowe mogą się doskonale rozwijać pod warunkiem dostarczenia im dostatecznej ilości insuliny i zachowania odpowiedniej diety. Jeśli tych warunków nie mają to rozwija się u nich stan tzw. dziecięcości insularnej, której charakterystycznymi cechami są: zahamowanie wzrostu, brak oznak dojrzewania i zatrzymanie się w stadium dziecięcości. Przypadki dziecięcości są teraz częstsze, gdyż dawniej dzieci te wogóle umierały po dwóch latach od wystąpienia objawów cukrzycy. I jeśli są teraz częstsze, to niektórzy są zdania, że trzeba kłaść to na karb niedostatecznej kontroli i opieki lekarskiej.

Wielu badaczy zajmowało się też zagadnieniem wpływu cukrzycy na powstawanie i rozwój gruźlicy płuc. Ogłoszone prace wskazują na rozbieżność poglądów w tej dziedzinie. Naegelli stwierdza gruźlicę płuc w 97⁰/₀, Joslin, Root na podstawie swych badań podają 2,5⁰/₀. Louis Roy stwierdził obecność zmian gruźliczych w 16,5⁰/₀ u swoich chorych cukrzycowych. Zaznacza on, że w większości przypadków, wykazujących współistnienie gruźlicy z cukrzycą, cukrzyca jest sprawą wcześniejszą od gruźlicy. Jednak wzrost częstości tego powikłania jest pozorny, zależy bowiem od tego, że przeciętny czas trwania cukrzycy uległ przedłużeniu na skutek

udoskonalenia metod leczniczych jak i to, że dzięki metodom radiologii, stwierdzamy ją częściej. Gruźlica pojawia się zwykle w 3—5 roku trwania cukrzycy, częściej u mężczyzn niż kobiet, najczęściej u ludzi biednych. Rozwinąć się może w każdym okresie cukrzycy i niezależnie od wieku pacjenta. Zauważono, że ciąża kobiet chorych na cukrzycę stwarza szczególnie podatny grunt dla rozwoju gruźlicy. Pojawienie się gruźlicy u cukrzycowych chorych pogarsza rokowanie i utrudnia leczenie.

Przełomowym zdarzeniem było wynalezienie insuliny. Leczenie insuliną nie jest jeszcze środkiem idealnym. Leczenie insuliną cukrzycy pociąga za sobą pewne trudności, wynikające ze względnie wysokiej ceny tego środka i konieczności stałego nadzoru chorych. Szczególnie bezpośrednia kontrola chorego konieczna jest na początku leczenia, przeprowadzanego najczęściej w szpitalach. Kierując się ilością cukru we krwi i moczu, wydzieleniem ciał acetonowych, odpowiednio podnosimy dawkę insuliny aż do ustalenia dawki największej, najpożyteczniejszej dla chorego. Po ustaleniu tej dawki, nadzór lekarski przestaje być ścisłym, jest jednak nadal potrzebnym, gdyż mogą wystąpić poprawy i pogorszenia stanu chorych, wymagające zmian w dawkowaniu insuliny. Działanie insuliny jest przemijające. Insulina zwykła ma maximum działania po 2—3 godzinach, a już po 6 godzinach działanie jej znika. To zmusza, w wypadkach cukrzycy daleko posuniętej, do częstego stosowania wstrzykiwań insuliny tak uciążliwych dla chorych, szczególnie pracujących. Ale i to kilkakrotne nawet wstrzykiwanie insuliny w dzień uniemożliwia i tak wpływanie na proces chorobowy w nocy. Prócz tego dzięki szybkiemu działaniu wstrzykniętej insuliny dochodzi bardzo często do niepożądanych stanów niedocukrzenia, gdyż zastosowana dawka przekracza niezbędną w danym czasie dla ustroju dawkę insuliny. Groźba niedocukrzenia uniemożliwia jednorazowe podawanie chorym dużych dawek insuliny przed snem, dla nasycenia ustroju na okres nocy.

Rathery radzi nauczyć chorych badania moczu: jeżeli mocz zawiera cukier przed zamierzonym wstrzyknięciem insuliny, to wstrzyknięcie powinno być zrobione; jeżeli nie zawiera, to bada się mocz jeszcze wieczorem i wtedy w razie obecności cukru wstrzykuje się insulinę przed kolacją. Przepis ten nie jest doskonały, ale jeżeli chorzy są pozostawieni sami sobie, unika się przypadków niedocukrzenia.

Okoliczności powyższe pobudziły do czynienia prób, zmierzających do uzyskania odmiany insuliny o działaniu powolniejszym i dłużej trwającym. W roku 1925 Abel otrzymał insulinę krystaliczną. W roku 1935 Hagedorn wprowadził do leczenia cukrzycy tzw. insulinę protaminową, to jest insulinę sprzężoną z protaminą rybią, uzyskaną z nasienia pewnych gatunków pstrągów. Insulina protaminowa ma w porównaniu z insuliną zwykłą

tę zaletę, że wchłania się powoli i co zatem idzie, wywiera działanie dłużej trwające. Stosowanie insuliny protaminowej pozwala na redukcję liczby wstrzykiwań. Fischer i Scott ostatnio połączyli insulinę protaminową z cynkiem, osiągając tym sposobem jeszcze dłużej trwające działanie, bo minimalne działanie jej ujawnia się nawet po 24—30 godzinach. Insulina protaminowa nie jest związkiem trwałym i dlatego nie utrzymała się na rynku, natomiast dodatek cynku umożliwia przechowanie w ciągu przynajmniej 6 miesięcy.

W każdym bądź razie nie jest jeszcze tak, aby ten nowy preparat mógł wyprzeć insulinę zwykłą. W wielu jednak wypadkach przewyższa insuliny cynk-protaminowa zwykłą insulinę, ułatwiając tryb życia choremu, przez możliwość rzadziej stosowanych wstrzykiwań i mniejszych dawek; lecz jej ujemną cechą — to ciężki przebieg stanów niedocukrzenia i konieczność znacznie większej kontroli, przynajmniej w początkach leczenia dla oznaczenia potrzebnej ilości dawek i nauczania chorego, jak z nią ma postępować.

Mimo wszystko insuliny nie można zastąpić żadnym preparatem, choć należy jak się wyraził Joslin, jakby „do związku zawodowego, odmawiającego pracy ponad osiem godzin“, ma działanie przemijające, wymaga ciągłych wstrzykiwań, kontroli.

Świat roślinny posiada również bardzo dużo związków, obniżających poziom cukru w ustroju, lecz niestety związki te, choć bardzo ciekawe, z punktu teoretycznego, nie przedstawiają poważnej wartości leczniczej; ich działanie, obniżające cukier we krwi, próbowano objaśnić zawartością guanidyny lub jej pochodnych. Ostatnio jednak ustalono, że tylko witamina B₂ jest czynnikiem obniżającym cukier we krwi i prawdopodobnie ona stanowi o wyniku leczniczym tych lub innych roślin.

Odkrycie insuliny nie powinno odsuwać w cień leczenia dietetycznego cukrzycy, gdyż liczne przypadki poprawiają się i zostają wyleczone pod wpływem samej diety.

Czas trwania leczenia insuliną jest różny. Pewną jest rzeczą, że chorzy żyją obecnie dłużej niż dawniej i do wyjątków należą te przypadki, w których chory, leczony prawidłowo insuliną, ginie w śpiączce, choć to może się zdarzyć w przypadkach powikłanych gruźlicą, sprawami naczyniowymi i zakaźnymi.

Umyślnie uwypukliłem z całego kompleksu zagadnień cukrzycy tylko kilka najważniejszych i najistotniejszych z uwagi na społeczne i lekarskie znaczenie walki z cukrzycą. A więc najpierw powstawanie cukrzycy jako jednego z błędów naszego odżywiania się, co do którego jesteśmy w stanie wiele zrobić ze stanowiska działalności naszej lekarskiej. Dalej poruszona

została kwestia dziedziczności w cukrzycy i oświetlone zgrubsza prądy szkoły amerykańskiej i niemieckiej w możliwości zastosowania pewnych zabiegów profilaktycznych natury eugenicznej, mogących przynieść nam na tym polu pewne rezultaty, o ile wyeliminujemy sposoby najjaskrawsze jak np. sterylizację. Omówiony został wpływ cukrzycy na ciężę i potomstwo, dalej łączność cukrzycy z gruźlicą w sposób dość pobieżny. I wreszcie przedstawiłem ogólnie sprawę lecznictwa cukrzycy w ostatnich latach.

Żmudne badania nad cukrzycą ukoronowało wynalezienie insuliny. Nie jest to jeszcze kres prac uczonych w dziedzinie lecznictwa cukrzycy. Insulina bowiem wyratowała chorych od śmierci, ale nie jest w stanie w wielu wypadkach ich wyleczyć.

Cukrzyca jeszcze uniemożliwia pracę, przyczyniając się tym sposobem do pogarszania warunków materialnych chorego i rodziny. Chory stanowi w dalej posuniętym rozwoju choroby, uporczywej i długiej, ciężar rodziny często i opieki społecznej. Każda praca fizyczna chorego na cukrzycę pociąga za sobą potrzebę zwiększenia dawek insuliny i ciągłych wstrzykiwań. Jest to choroba „droga“ — jak mówią sami chorzy, wymaga do tego jeszcze odpowiedniej diety, na którą nie stać chorych, zwłaszcza ubogich. Najtragiczniejsze to długie leczenie i ciągłe klucie ciała zastrzykami insuliny, że nie ma wprost miejsca wolnego do wstrzykiwań.

Jak potrzebne są więc dalsze wysiłki badaczy w kierunku wynalezienia jeszcze doskonalszego środka i bardziej skutecznego przy podaniu w przystępniejszej niż dotąd formie.

Nie dysponuję materiałem liczbowym chorych cukrzycowych w Łodzi poza zgonami na cukrzycę, podanymi w roczniku statystycznym.

Zgony na cukrzycę w Łodzi

Rok	na cukrzycę Ogółem zgonów	chrześcijan	wyznanie mojżeszowe
1935	33	19	14
1936	32	20	12

Liczba zgonów na cukrzycę w latach 1935—1936 utrzymuje się więc prawie w tej samej granicy. W porównaniu do liczby zgonów na gruźlicę i choroby zakaźne, zgonów z powodu cukrzycy jest niewiele.

Chorych cukrzycowych, korzystających z opieki lekarskiej Wydziału Zdrowia Publicznego było na dzień 1 sierpnia 1938 r. — 47. Blizsze dane dotyczą 41 chorych:

Ogółem	mężczyzn	kobiet	chrześcijan	żydów
41	15	26	12	29

Zbyt małe są liczby statystyczne, aby wyciągać jakieś ogólniejsze prawa. Rzuca się jednak w oczy przewaga chorych kobiet; wyznaniowo — przewaga leczących się żydów.

Rozpiętość wieku jest różna u naszych chorych:

ponad 50 lat	—	15 chorych
od 40—50 „	—	8 „
„ 30—40 „	—	7 „
„ 20—30 „	—	8 „
„ 10—20 „	—	3 „

Kwestia dziedziczności wchodziłaby w grę u pięciu naszych chorych: w jednym przypadku cukrzyca wystąpiła u dwóch braci bliźniąt; u jednego — chora była matka, a u pozostałych brat lub siostra.

Jak długo chorują nasi chorzy na cukrzycę i jak długo leczą się już na koszt samorządu miejskiego podaję poniższe zestawienie:

choruje na cukrzycę od	1— 5 lat	—	25 chorych
„ „ „ „	5—10 „	—	13 „
„ „ „ „	10—15 „	—	3 „

Pobiera insulinę na koszt Zarządu Miejskiego:

do 1 roku	—	16 chorych
od 2—3 lat	—	12 „
„ 3—5 „	—	9 „
„ 5—7 „	—	4 „

Widzimy, że choroba wymaga długiego okresu leczenia. Tych 47 chorych, pozostających na opiece miasta przysparza niemały kłopot i stanowi duży ciężar dla samorządu. Same wydatki na insulinę dla 47 chorych cukrzycowych rocznie wynosić będą około 10.000 złotych. Nie biorę w rachubę wydatków na szpital, do którego często trafia chory cukrzycowy, skłonny do rozmaitych zakażeń.

Opieka lekarska nad chorymi cukrzycowymi polega na badaniu przez lekarza i na wydawaniu insuliny, po którą co dziesięć dni zgłaszają się chorzy do Wydziału Zdrowia Publicznego, uzyskując tutaj receptę na odpowiednią ilość środka, ustaloną przez lekarza specjalistę. Każde wydanie recepty notowane jest w „legitymacji dla chorych cukrzycowych“. Przed wydaniem legitymacji stwierdzone są uprawnienia chorego do leczenia się na koszt miasta. Chorym, leczącym się na koszt własny, ułatwia się nabywanie insuliny po cenie kosztu lub daje się zniżki, co zdarza się stosunkowo rzadziej. Wydawane są też chorym strzykawkki i igły, gdyż przeważnie sami sobie stosują wstrzyknięcia insuliny.

Dla chorych, mieszkających w różnych dzielnicach miasta, uciążliwe jest nieco zjawianie się co pewien czas po receptę na insulinę do Wydziału.

W planie opieki zdrowotnej dla ubogich m. Łodzi, reorganizowanej ostatnio przez stworzenie trzystopniowej opieki lekarskiej (punkt lekarski, ambulatorium, szpital), wysuwa się konieczność wyodrębnienia pomocy specjalistycznej w zakresie cukrzycy. Opieka specjalistyczna dotyczyć powinna chorych cukrzycowych zarówno w szpitalach, jak i w ambulatoriach. W jednym ze szpitali miejskich należałoby przeznaczyć kilka łóżek dla chorych cukrzycowych. Do tego szpitala kierować wszystkich chorych cukrzycowych, leczących się na koszt miasta. Opiekę lekarską nad nimi w szpitalu powierzyć lekarzowi, zajmującemu się zagadnieniami cukrzycy. Za takim ujęciem leczenia chorych cukrzycowych w szpitalu przemawia jeszcze znaczenie leczenia dietetycznego. Dla szpitala, a najwięcej kuchni szpitalnej, zjawienie się chorego cukrzycowego to poważne utrapienie. To utrapienie daje się we znaki i lekarzom, opracowującym diety. Konieczność pewnego rodzaju specjalizacji kuchni szpitalnej w tej dziedzinie jest niemniej ważna od leczenia insuliną. Wspólna i dobra praca obu tych czynników może skrócić pobyt w szpitalu chorych, zmniejszając wydatki na szpital.

Po opuszczeniu szpitala chory cukrzycowy podlegałby w dalszym ciągu opiece lekarskiej specjalistycznej w ambulatorium, które powinno znajdować się możliwie w centrum zamieszkania chorych. Lekarz specjalista miałby tutaj możliwość oprócz kontynuowania dalszego leczenia: 1) szkolenie chorych w umiejętności badania moczu na zawartość cukru, 2) udzielanie porad, wchodzących w zakres eugeniki w związku z cukrzycą, 3) udzielanie wskazówek dietetycznych, 4) poradnictwo w zakresie wyboru zajęcia przez chorego, 5) współpracy z opieką społeczną w uzyskaniu zajęcia, odpowiadającego stanowi zdrowia, 6) współpracy z opieką społeczną w roztoczeniu opieki nad chorym i jego rodziną.

Wszystkich tych prac nie sposób wykonać lekarzowi i dlatego też pomocą mogłaby mu służyć jedna z osób personelu pielęgniarskiego ambulatorium, do takiej pracy nastawiona i przygotowana.

HENRYK CZAPLICKI

Inżynier-Technolog
Wydziału Przedsiębiorstw
i Apropowizacji

SPRAWA WYWOZU I NISZCZENIA ŚMIECI W M. ŁODZI.

I okres bez uprawnień od 16. III. 1928 roku do 31. III. 1938 roku.

Zarząd m. Łodzi Wydział Przedsiębiorstw Miejskich i Apropowizacji już od dawna szczegółowo bada sprawę oczyszczania miasta w kierunku jego odśmiecania (zbierania śmieci, ich wywóz i niszczenie na zsepiskach lub innym sposobem) oraz asenizacji (oczyszczanie dołów kloacnych, przewóz nieczystości i utylizacja ich w specjalnie urządzonych zlewiskach).

Badanie i projekty organizacji, w pierwszym rzędzie odśmiecania miasta, tj. wywozu śmieci, zbieranych przez właścicieli nieruchomości i składowanie ich na zsepiskach, według zasad sanitarno-porządkowych, przyjętych przez zarządy miasta za granicą i przez kongresy międzynarodowe, były prowadzone przez Wydział Przedsiębiorstw Miejskich w dwóch kierunkach wykonywania powyższych obowiązków:

- 1) we własnym zakresie Zarządu Miasta przez przedsiębiorstwo komunalne wyodrębnione z ogólnej administracji;
- 2) przez prywatne przedsiębiorstwo na mocy umowy koncesyjnej.

Podstawą prawną organizacji odśmiecania m. Łodzi było Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16. III. 1928 roku o usuwaniu nieczystości i wód opadowych (Dz. U. R. P. Nr 32, poz. 311).

W myśl tej ustawy Zarząd Gminy m. Łodzi miał obowiązek tylko czuwania nad urządzeniami i sposobami zbierania i usuwania śmieci oraz odpadków gospodarczych, co wchodziło w kompetencję władz sanitarno-porządkowych. Nie uprawniało to gmin do przejęcia całości tych obowiązków na swoją wyłączną odpowiedzialność, co nastąpiło dopiero w 10 lat później, po wydaniu w 1938 roku w dniu 31 marca ustawy, nadającej uprawnienia wyłączności od 11 kwietnia 1938 roku (Dz. U. R. P. nr 24, poz. 210).

Na mocy powyższego sprawa organizacji odśmiecania m. Łodzi dzieli się na dwa okresy:

I. Okres — obowiązywania ogólnych przepisów ustawowych od dnia 16 marca 1928 r. do dnia 11 kwietnia 1938 roku.

II. Okres — nadania samorządom specjalnych uprawnień i przywilejów — od dnia 11 kwietnia 1938 roku.

Przebieg prac Wydziału Przedsiębiorstw i Aproprowizacji

I Okres — obowiązywania ogólnych przepisów ustawowych.

Od dnia 16 marca 1928 roku sprawa organizacji oczyszczania m. Łodzi znajdowała się w rękach Wydziałów: Gospodarczego i Zdrowia Publicznego. Dopiero w 1931 roku, w 3 i pół lat po ogłoszeniu Rozporządzenia Prezydenta Rzplitej sprawa powyższa została przekazana do ówczesnego Wydziału Przedsiębiorstw Miejskich, który w okresie omawianym dokonał prac, w pierwszym rzędzie w kierunku utworzenia i prowadzenia przedsiębiorstwa we własnym zakresie Zarządu Miasta.

Pomimo składanych dość licznych ofert, żadna poważna specjalnie zawodowa i finansowa grupa nie mogła się zdecydować na inwestowanie znacznych kapitałów bez udzielenia jej prawa wyłącznego wykonywania obowiązku oczyszczania miasta.

Wydział Przedsiębiorstw Miejskich przeprowadził szczegółowe badania sposobu oczyszczania miast zagranicznych i polskich za pomocą korespondencji i przez osobiste zwiedzenie naczelnika inż. J. Brzozowskiego, omawianych urządzeń w Polsce oraz za granicą gdzie w sierpniu 1935 roku, biorąc udział w imieniu Zarządu m. Łodzi w II-im Wszechświatowym Kongresie w Frankfurcie nad Menem, zetknął się z najpoważniejszymi autorytetami w sprawie oczyszczania miasta, zwłaszcza we własnym zakresie samorządu.

Przedłożone zostało Zarządowi m. Łodzi sprawozdanie z obrad Kongresu, wydrukowane następnie w numerach 9 i 11 „Dziennika Zarządu Miejskiego w Łodzi“ w 1935 roku. Sprawozdanie powyższe w zwięzły lecz wyczerpujący sposób wyjaśnia całokształt rozwiązania zagadnienia oczyszczania miasta od śmieci, głównie zaś sprawę wywozu i niszczenia śmieci.

W czasokresie omawianym Wydział Przedsiębiorstw Miejskich i Aproprowizacji rozpatrzył 8 różnych propozycji o udzielenie koncesji na oczyszczanie miasta od śmieci. Z ofert tych, po przeprowadzeniu badań i rozmów, wydzielono 5, jako przedkładające zbyt prymitywne sposoby wykonywania i bardzo skomplikowaną realizację przedsiębiorstwa oraz rzucanie ryzyka eksploatacji na Zarząd Miasta. Oferty te złożyły: 1) Związek Żydowskich Inwalidów Wdów i Sierot w Łodzi i Województwie Łódzkim,

2) Okręgowe Koło Związku Inwalidów Wojennych Rzplitej Polskiej w Łodzi, 3) Piotr Bieniaszewski i H. J. Dajwłowski — Łódź, 4) L. Maciszewski i J. Roszkowski — Łódź, 5) Przedsiębiorstwo Wywozu Śmieci — „Postęp“ — Łódź.

Do drugiej grupy według powagi samych ofert należały: 6) Związek Strzelecki m. Łodzi — oferent zobowiązywał się:

a) posiadać odpowiedni tabor wartości	zł 370.000
b) zakupić trzy place do kompostowania	„ 130.000
c) znieść różne budowle	„ 70.000
d) wyłożyć kapitału obrotowego	„ 30.000 zł 600.000
- e) zwozić i niszczyć przez kompostowanie 800 mtr³ śmieci dziennie o kosztach łącznych z podatkami około zł 3.000, czyli za 1 mtr³ — zł 3,75.

Wzamian za to oferent żądał: a) koncesji na lat 50, b) opłaty 1% od dochodu brutto z nieruchomości. 7) Maurycy Kantif i Włodzimierz Kwiatkowski — Warszawa — oferent zobowiązywał się:

- a) zainstalować stopniowo we wszystkich nieruchomościach 6.000 higienicznych bezpylnych skrzyń śmieciowych, codziennie wymienianych, oczyszczanych i dezynfekowanych, kosztem 600.000 zł., pobierając jednorazową opłatę za ich używalność zł. 60.—
- b) posiadać tabor wywozowy: 40 ciągników, 2 gąsienice i 55 przyczepek kosztem zł 990.000.
- c) inwestować łączny kapitał (instalacyjny i obrotowy) zł 1.500.000.—

Wzamian za to oferent żądał: a) prawa wyłącznego wykonywania wywozu śmieci z Łodzi na 35 lat, b) prawa przymusowego pobierania opłat w wysokości 45 zł rocznie za opróżnienie, wywiezienie i wysypanie na zypiskach miejskich zawartości jednej śmietnicy, codziennie wymienianej i za każdym razem oczyszczanej i dezynfekowanej.

Najpoważniejszym reflektantem był: 8) Koncern Oczyszczania Miast, w skład którego wchodziło 9 inżynierów polskich, jako specjalistów w budowie i urządzaniu spalarni, w budowie i eksploatacji taboru samochodowego lub jako dyrektorowie wielkich zakładów przemysłowych w Polsce. Koncern powyższy opierał się na 5 wielkich przedsiębiorstwach, wyspecjalizowanych w kierunku oczyszczania miast: we Francji — „Union de Services Publicis-Paris“ i „Michelin — Clermont — Ferrand“ w Anglii „Heenan i Fróude — Worcester“, w Niemczech — „Bemag — Męgnin“, Berlin, w Polsce — „Wspólnota Interesów“ — Katowice.

Oferent zobowiązał się w ciągu lat dwóch od podpisania umowy:

- a) posiadać 25.000 śmietnic ruchomych bezpylnych, codziennie wymienianych, oczyszczanych i dezynfekowanych — kosztem zł 1.200.000.—
- b) posiadać tabor wywozowy w dostatecznej ilości (50 samochodów o 10 mtr³ pojemności) i wysokiej jakości — kosztem zł 3.500.000,
- c) pobudować zakład przewozowy i stapiania śmieci — kosztem złotych 10.000.000.—, czyli
- d) inwestować łącznie około 15.000.000 złotych, przeważnie kapitału francuskiego przy zadeklarowaniu szeregu kapitalistów krajowych,
- e) oddanie po expiracji umowy całego majątku ruchomego i nieruchomego, zainstalowanego w pierwszych dwóch latach bezpłatnie na własność Gminy m. Łodzi.

Wzamian za to oferent żądał:

- a) prawa wyłącznego wywozu, użytkowania i stapiania śmieci w ciągu pełnych 25 lat,
- b) prawa pobierania za wywóz gr. 50 za każdy obrót każdej pełnej śmietnicy,
- c) oddania przez Gminę m. Łodzi potrzebnych placów pod budowę i urządzenia zakładów,
- d) zakupywania przez miasto całej ilości wytwarzanej przy stapianiu śmieci szlaki bazaltowej (około 65 tonn dziennie), jako materiału wyborowego do budowy dróg kołowych i jezdni,
- e) zakupywania przez miasto i włączenie do sieci elektrowni miejskiej prądu elektrycznego, wytwarzanego przez zakład, w ilości do 40.000 kW/godz. dziennie.

Prócz ośmiu ofert na całość przedsiębiorstwa, Wydział Przedsiębiorstw Miejskich zbadał znaczną ilość krajowych i zagranicznych ofert na oddzielne części składowe przedsiębiorstwa — śmietnice, tabor i sposoby niszczenia śmieci, ilość tak znaczną, że materiał cały za okres pierwszy stanowił 4 bardzo grube tomy archiwum.

Pomijając długie okresy, 50—35 lat, proponowanych dzierżaw, przez Związek Strzelecki i firmę „Kantif i Kwiatkowski“ oraz zbyt skomplikowaną strukturę żądanych opłat, pomijając niepomiarne wielki projekt firmy „Koncern Oczyszczania Miasta“, potrzebami miasta i skutkami eksploatacji nieuzasadniony — oferty omówione nie mogły być zrealizowane z powodu niemożności udzielenia koncesji na prawa, których Gmina m. Łodzi nie posiadała.

Jednocześnie więc Wydział Przedsiębiorstw Miejskich badał wszystkie czynniki, które pozwoliłyby zorganizować przedsiębiorstwo omawiane własnymi środkami i eksploatować we własnym zakresie.

Zostało przedłożonych 5 wariantów projektu organizacji:

1. Dnia 9 listopada 1934 r. przedstawiono projekt obsługi 300.000 mieszkańców:

a) kapitał inwestycyjny:

6000 skrzynek zamiennych	zł	300.000
27 samochodów platform	„	888.000
urządzenia na zypiskach i oczyszczanie, dezynfekowanie śmietnic	„	250.000
budynki, garaże itp.	„	150.000
kapitał organizacyjny itp.	„	62.000
	<u>Razem</u>	<u>zł 1.650.000</u>

b) eksploatacja:

robocizna ze świadczeniami	zł	304.200
administracja	„	45.500
wydatki rzeczowe	„	36.250
amortyzacja	„	145.050
koszta kapitału	„	209.000
		<u>zł 740.000</u>

czyli 64 gr za każdy obrót każdej skrzyni, przy obrocie 3.000 skrzyń dziennie.

2. Dnia 12 października 1935 r. przedłożono projekt na obsługę 300.000 mieszkańców:

a) kapitał inwestycyjny:

3600 śmietnic	zł	180.000
20 samochodów wyspowych	„	1.000.000
budynki: garaż i urządzenia dla taboru	„	150.000
urządzenia zypisk, koszta organizacyjne itp.	„	170.000
	<u>Razem</u>	<u>zł 1.500.000</u>

b) eksploatacja:

robocizna ze świadczeniami	zł	181.800	
wydatki rzeczowe	„	27.700	
administracja	„	45.000	
amortyzacja rzeczowa	„	125.500	
koszta kapitału	„	190.000	zł 570.000

czyli przy 3.000 obrotach śmietnic dziennie — gr 51 za każdy obrót śmietnicy.

3. Dnia 28 listopada 1935 r. projekt dla 100.000 mieszkańców.

koszt urządzeń:

tabor 5 samochodów	zł	200.000	
1.000 śmietnic	„	50.000	
budynki: garażowy i mieszkaniowy	„	80.500	
różne	„	14.500	zł 345.000
Organizacyjny itp. obrotowy	„	55.000	
			<u>Razem zł 400.000</u>

Eksploatacja rocznie:

Robocizna i personel ze świadczeniami	zł	74.175	
wydatki rzeczowe benzyna i remont	„	40.825	zł 115.000

Koszty kapitału:

amortyzacja i oprocent. kapitału	„	40.000	
			<u>Razem zł 155.000</u>

Koszt własny przy 328.500 obrotach śmietnic rocznie — groszy 47,2 za każdy obrót każdej śmietnicy.

W okresie badań ofert reflektantów wyżej omówionych oraz opracowywania trzech powyższych projektów orientacyjnych Wydział zainicjował w Zarządzie Miasta kilka konferencji międzywydziałowych, pod przewodnictwem członków Prezydium i z oferentami oraz przedstawicielami stowarzyszeń właścicieli nieruchomości, jako osobami zainteresowanymi w organizacji oczyszczania przeważnie ich terenów. Pomimo czteroletniej pra-

cy i zabiegów Wydziału Przedsiębiorstw i Apropowizacji, Zarząd Miasta nie mógł powziąć decyzji ze względu na brak uprawnień.

Wobec powyższego postanowiono zaprojektować niezwłoczne uruchomienie i eksploatację we własnym zakresie Zarządu Miasta przedsiębiorstwo wywozu śmieci w rozmiarach jak najmniejszych i dnia 4 lutego 1936 roku Wydział wystąpił z wnioskiem o wstawienie na ten cel do budżetu inwestycyjnego na rok 1936/1937 zł 125.000.—, opierając się na dwóch nowych projektach organizacji przedsiębiorstwa dla obsługi około 60.000 mieszkańców przy taborze konnym:

	Projekt 4-ty		Projekt 5-ty	
	Kosztorys:			
	Konie własne		wynajmowane	
5 wozów ze wsepami — 3 m ³ pojemności	zł	52.500	zł	52.500
6 par koni	„	4.500	—	—
1000 śmietnic	„	44.500	„	44.500
wozownie i urządzenia gospodarcze	„	35.000	„	20.000
stajnia	„	20.000	—	—
koszta organizacyjne	„	8.500	„	8.000
Razem inwestycje	zł	165.000	zł	125.000
Koszta eksploatacji roczne				
Robocizna i pensja ze świadczeniami	zł	47.266	zł	42.835
utrzymanie koni	„	21.900	—	—
wynajem koni	—	—	„	22.500
wydatki rzeczowe (remonty, oświetlenie, woda itp.)	„	10.834	„	9.665
koszta kapitału: amortyzacja i oprocentowanie kapitału	„	16.500	„	12.500
Razem	zł	96.500	zł	87.500

Kalkulacja: Przy 4-krotnym przebiegu wozów dziennie po 30 śmietnic w wozie i przy 300 dniach wywozu — opróżnienie, wywóz i zsypanie roczne wyniesie 180.000 śmietnic, czyli po gr 53,5 — po 48,6 za każdy obrót każdej śmietnicy.

Wniosek Wydziału Przedsiębiorstw Miejskich mimo stosunkowo dość niewysokiej sumy nie został uwzględniony i sprawa uruchomienia i eksploatacji przedsiębiorstwa oczyszczania miasta we własnym zakresie uległa dalszej zwłoce.

Wobec powyższego Wydział Przedsiębiorstw Miejskich podjął sprawę tylko uporządkowania istniejącego sposobu wywożenia śmieci. W pierwszym rządzie utworzona została Komisja w celu ustalenia typu śmietnic. W wyniku szczegółowo-pokazowych badań przystanych sześciu wzorów kubłów do śmieci Komisja dnia 25 lutego 1937 roku uzgodniła następującą opinię:

„Komisja międzywydziałowa powołana do ustalenia, w myśl § 9 — „Szczegółowych Przepisów Sanitarno-Porządkowych“, obowiązujących na terenie m. Łodzi (Łódzki Dziennik Wojewódzki, str. 29, poz. 488), typu ruchomych zbiorników metalowych do śmieci (śmietnice), zastępujących dotychczasowe śmietnice stałe, a składająca się z przedstawicieli Wydziałów: Przedsiębiorstw Miejskich, Technicznego, Zdrowia Publicznego, Gospodarczego, Prawnego, Kanalizacji i Wodociągów oraz Urzędu Kontroli Miejskiej — po zbadaniu nadesłanych wzorów, modeli, rysunków, fotografii i opisów pojemników i wyspów ustaliła co następuje:

5 firm buduje pojemniki i wyspy odpowiadające zasadniczym warunkom Przepisów Sanitarno-Porządkowych oraz umożliwiające bezpylne przesypanie śmieci w pojemnikach (śmietnicy) do wozu. Pod względem celowości i technicznej sprawności Komisja szereguje wyroby poszczególnych firm w następujący sposób:

- 1) Piotrowicka Fabryka Maszyn — pojemnik zbudowany mocno, ze szczelnym przykryciem. Model wyspu konstrukcji stalowej. Konstrukcja wyspu obrotowa i dogodna w eksploatacji. Dodatnią cechą jest szczegół konstrukcyjny, zezwalający na dokładne, łatwe i całkowite opróżnienie pojemnika.
- 2) Fabryka w Olkuszu — Konstrukcja pojemników i wyspów zbliżona do konstrukcji piotrowickiej fabryki maszyn. Jest to patent polski, zbliżony do patentu piotrowickiej fabryki z pewnymi zmianami. Umożliwia bezpylne przesypanie z pojemnika do wozu, wymaga jednak wypróbowania na modelu naturalnej wielkości.
- 3) „Wspólnota Interesów“ — Pojemnik konstrukcji zbliżony do poprzedniej. Model wyspu obrotowy, dający gwarancję bezpylnego przesypania śmieci. Za cechę dodatnią Komisja uważa, że jest to patent polski, który wymaga jednak wypróbowania.
- 4) „Motolot“ — „Motolot“ przedstawił model pojemnika z otworem kwadratowym i pokrywą przesuwaną. Odpowiednio do pokrywy jest urzą-

dzony wysp z konstrukcją wsuwakową. Odznacza się ona prostotą i celowością, wymaga jednak większego wysiłku przy opróżnianiu. Istnieje obawa zacierania się suwnicy wskutek braku urządzeń uniemożliwiających dostanie się piasku.

- 5) „Cynkownia Warszawska“ — Po szczegółowym obejrzeniu pojemnika Cynkowni Warszawskiej oraz rysunków i fotografii, jednogłośnie zaopiniowano, że pojemnik zbudowany jest mocno ze szczelnym przykryciem, waga 24 klg., wysp jako bęben obrotowy z tyłu skrzyni, który, sądząc na podstawie rysunków, odpowiada warunkom bezpylnego przesypania śmieci. Komisja jednak uważa, że dla dokładnego ustawienia przydatności typu wymagana jest próba na modelu naturalnej wielkości. Prócz tego Komisja dzieli wszystkie przyjęte eksponaty na dwie grupy opatentowania: zagranicznego i krajowego. Do wyrobów zagranicznych zalicza „Piotrowicką Fabrykę Maszyn“ i „Motolot“, przy czym jako wypróbowany w innych miastach, stawia je na pierwszym miejscu, do krajowych zalicza pozostałe, przy czym jako jeszcze niewypróbowane stawia na drugim miejscu.

Wydział Przedsiębiorstw Miejskich zaczął ingerować w sprawie konstrukcji wozów ze wsepami w tym celu zorganizowana została Komisja Międzywydziałowa, która badała niejednokrotnie wozy zamknięte ze wsepami, uruchomione na terenie m. Łodzi. Z powodu niedokładności orzeczenia § 11 Przepisów Sanitarno-Porządkowych w sprawie wozów, opiniowanie o wozach ze wsepami mogło iść tylko w kierunku konstrukcji technicznej. Dopiero doświadczenie praktyczne w wykonywaniu wsypywania śmieci do wozów i warunki, w jakich dokonywuje się przewóz i zsymp śmieci, dowiodły, że § 11 „Szczegółowych Przepisów Sanitarno-Porządkowych“ musi być rozszerzony i Zarząd Miasta zmuszony jest do uregulowania tej sprawy w szczegółach i w całości, co obecnie z ogłoszeniem dnia 31 marca 1938 roku ustawy jest zupełnie realne.

Wobec otrzymania mocą ustawy powyższej uprawnień o wyłączności prowadzenia oczyszczania miasta przez Samorząd Oddział Organizacji Nowych Przedsiębiorstw Wydziału Przedsiębiorstw Miejskich opracował kilka projektów organizacji. Projekty te służyć będą jako podstawy do powzięcia decyzji ostatecznej w sprawie wykonywania czynności we własnym zakresie na koszt i ryzyko Gminy m. Łodzi lub jako podłoże porównawcze przy badaniu ofert firm, reflektujących na budowę i eksploatację przedsiębiorstwa na mocy umowy koncesyjnej.

Projekty powyższe z ich uzasadnieniem wchodzi w drugi okres działalności Wydziału Przedsiębiorstw Miejskich i Aprowizacji i będą zamieszczone w następnym nr „Dziennika“.

(D. c. n.)

Budżet Zarządu Miejskiego w Łodzi na rok administracyjny 1939/1940.

Opracowany przez Wydział Finansowy na podstawie materiałów, dostarczonych przez poszczególne wydziały administracyjne i przedsiębiorstwa miejskie, budżet Zarządu Miejskiego w Łodzi na rok administracyjny 1939/40 zamyka się sumą zł 43.855.135.—. Budżet zwyczajny przewiduje we wpływach zł 30.946.531.—, w wydatkach złotych 30.430.483.— (nadwyżka zł 516.048.—). Budżet nadzwyczajny przewiduje we wpływach złotych 12.908.604.—; w wydatkach zł 13.424.652.— (deficyt zł 516.048.—, pokryty przez nadwyżkę budżetu zwyczajnego). Budżet Zarządu Miejskiego na rok 1939/40 jest więc zaledwie o zł 548.455.— większy od budżetu na rok 1938/1939.

Budżet zwyczajny jest budżetem zupełnie realnym, natomiast budżet nadzwyczajny będzie mógł być przez Zarząd Miejski zrealizowany w wydatkach o tyle tylko, o ile zostaną zrealizowane projektowane pożyczki względnie dotacje z Funduszu Pracy, Banku Gospodarstwa Krajowego, Towarzystwa Osiedli Robotniczych, Towarzystwa Budowy Szkół Powszechnych i Skarbu Państwa w kwocie zł 12.122.391.—. Starania w kierunku osiągnięcia tej sumy są już przez Zarząd Miejski od dawna czynione i w chwili obecnej jest już zapewniony wpływ w kwocie około złotych 7.000.000.—. Brak więc jeszcze sumy około zł 5.000.000.—, o którą należy się starać względnie o którą w ostateczności trzeba będzie zmniejszyć projektowane wydatki nadzwyczajne.

Budżet 8 szpitali miejskich na rok 1939/40 zamyka się we wpływach i wydatkach sumą około zł 2.042.619.—, jest więc większy od tegorocznego o zł 114.119.—. Budżet 8 miejskich zakładów opiekuńczych na rok 1939/40 zamyka się we wpływach i wydatkach sumą zł 957.235.—, jest więc większy od tegorocznego o zł 47.235.—. Budżet zakładów i przedsiębiorstw miejskich na rok 1939/40 zamyka się we wpływach i wydatkach sumą złotych 13.179.839.—, jest więc mniejszy od tegorocznego o zł 801.465.—. Tłumaczy się to jednak odpadnięciem Rzeźni Miejskiej nr 2, przejętej przez koncesjonariusza, z sumą zł 516.230.— oraz Zakładu Hodowli Roślin, uznanego za agendę administracyjną, z sumą zł 111.327.—. W rzeczywistości więc budżety pozostałych 9 przedsiębiorstw miejskich (Kanalizacja i Wodociągi, Gazownia, Osiedle Mieszkaniowe, Majątek Rszew, Betoniarnia, Tabor, Warsztaty Mechaniczne, Apteka Szpitalna i Dom Pracy) zmniejszyły się o sumę zł 173.908.

ĆWICZENIA OBRONY PRZECIWLOTNICZEJ I PRZECIWGAZOWEJ W ŁODZI.

W dniach 26, 27 i 28 stycznia rb. odbyły się na terenie m. Łodzi sprawdzające ćwiczenia obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej. Kierownictwo ćwiczeń spoczywało w rękach Dowódcy obrony przeciwlotniczej Okręgu Korpusu nr IV. Na ćwiczenia zjechali się jako goście przedstawiciele: Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, Ministerstwa Spraw Wojskowych, Inspektora Obrony Powietrznej Państwa, Komisariatu Rządu m. st. Warszawy, Zarządu Miejskiego m. st. Warszawy, Warszawskiej Dyrekcji Polskich Kolei Państwowych i Warszawskiej Dyrekcji Poczty i Telegrafów oraz przedstawiciele wielu zarządów miast polskich (Poznania, Częstochowy, Pabianic, Piotrkowa, Tomaszowa Mazowieckiego itd.). Nadzór nad ćwiczeniami sprawowali Pan Wojewoda Łódzki i Pan Dowódca Okręgu Korpusu nr IV.

Prócz przedstawicieli władz, gości, strony ćwiczącej (służb miejskich, organów samoobrony ludności i kierownictwa ćwiczeń) w ćwiczeniach wzięło udział cały szereg osób tzw. rozjemców, przeważnie zamiejscowych.

Pogotowie ćwiczebne opl. zostało zarządzane przez Dowódcę Ośrodka Opl. Łódź w dniu 26 stycznia rb. o godz. 12,05. Odpowiedni telegram otrzymał Prezydent Miasta, jako Komendant opl. miasta Łodzi o godz. 12,49. Niezwłocznie:

1. wysłano celem rozplakatowania na mieście obwieszczenia o zarządzeniu pogotowia opl.,
2. zawiadomiono miejscową prasę o pogotowiu opl. w celu wydania dodatków nadzwyczajnych,
3. wezwano do Komendy opl. miasta szefów służb, szefów pogotowia technicznych i komendantów dzielnic opl.,
4. powiadomiono o pogotowiu opl. ważne obiekty i zakłady przemysłowe, podchwytyjące podstawowy sygnał alarmowy,
5. zainstalowano w 3 punktach miasta megafony celem informowania mieszkańców o sposobie zachowywania się w czasie ćwiczeń.

Komendant opl. miasta zajął właściwy lokal i rozpoczął urzędowanie o godz. 13. Całkowite uruchomienie Komendy opl. miasta nastąpiło o godz. 13,46. Całkowite zorganizowanie się komend dzielnic, organów samoobrony i obiektów zastrzeżonych, służb ogólno-miejskich i pogotowi technicznych nastąpiło o godz. 17,45. Zorganizowały się dzielnice, służby ogólno-miejskie (alarmowo-rejestracyjna — syreny alarmowe i patrole rejestracyjne, łączności — aparaty telefoniczne i gońcy, bezpieczeństwa — policja, przeciwpożarowa — plutony straży pożarnych, przeciwgazowa — drużyny odkażające, ratowniczo-sanitarna, sekcje P.C.K., ratowniczo-weterynaryjna i pogotowi technicznych) oraz pogotowia techniczne (elektryczne, gazowe, kanalizacyjno-wodociągowe, drogowo-mostowe, budowlane i tramwajowe).

W Komendzie opl. miasta urzędowali wszyscy szefowie służb, prócz szefa służby bezpieczeństwa (Komenda Policji Państwowej) oraz szefa służby przeciwpożarowej (Komendanta Straży Pożarnej). Szefowie pogotowi technicznych urzędowali na terenie swoich zakładów i przedsiębiorstw, utrzymując kontakt z szefem pogotowi technicznych przy pomocy łączników. Szef pogotowia tramwajowego podlegał bezpośrednio Dowódcy Ośrodka Opl. Łódź.

Ze względu na stan pogody samoloty w ćwiczeniach udziału, niestety, nie wzięły. Skutki nalotów były pozorowane przez specjalne oddziały wojskowe. O nalotach donosiła Łodzi specjalnie zorganizowana w miejscowościach, położonych daleko poza Łodzią tzw. służba dozorowania.

Nalotów samolotów bombardujących na Łódź było 4, dwa nocne i dwa dzienne.

Pierwszy nalot zapowiedziany został przez Rozgłośnie Łódzką Polskiego Radia w dniu 26 stycznia rb. o godz. 18,43. Syreny obwieściły alarm o godzinie 19. O godz. 20,45 zapowiedziano koniec alarmu. Alarm trwał przez 1 godzinę i 45 minut. Nalot dokonany został przez samoloty, które nadleciały ze wschodu i obrzuciły bombami burzącymi i zapalającymi przede wszystkim obiekty kolejowe. Nalot spowodował 12 wypadków (pożary, wyrwy w bruku, zarysowania się ścian domów, uszkodzenia sieci gazowej, elektrycznej i telefonicznej). Skutki nalotu zostały całkowicie zlikwidowane o godz. 21,45.

Drugi nalot zapowiedziany został przez Rozgłośnie Łódzką Polskiego Radia w dniu 27 stycznia rb. o godz. 8 min. 12. Syreny obwieściły alarm o godz. 8,17. O godz. 8,56 alarm odwołano. Czas trwania alarmu 44 minuty. Był to nalot samolotów na południową część miasta. Chodziło o zniszczenie obiektów przemysłowych bombami burzącymi i zapalającymi. Nalot spowodował 27 wypadków; skutki jego zostały całkowicie zlikwidowane o godz. 11,05.

W dniu 27 stycznia rb. o godz. 11,15 syreny niektórych zakładów przemysłowych zaalarmowały miasto o nalocie nieprzyjacielskim. Alarm ten, jako fałszywy, odwołano o godz. 11,20.

Trzeci nalot zapowiedziany został przez Rozgłośnie Łódzką Polskiego Radia w dniu 27 stycznia rb. o godz. 14,05. Syreny zaalarmowały miasto o godz. 14,26. Odwołanie alarmu nastąpiło o godz. 15,25. Czas trwania alarmu wyniósł więc niecałą godzinę. Nalot ten należał do rzędu nalotów masowych i miał na celu steroryzowanie ludności miasta. Samoloty leciały z południa na północ nad ul. Piotrkowską i rzucały bomby zapalające, burzące i po raz pierwszy gazowe. Wypadków było 58; skutki nalotu zlikwidowano do godz. 18,30.

Czwarty i ostatni nalot zapowiedziany został przez Rozgłośnie Łódzką Polskiego Radia w dniu 27 stycznia rb. o godz. 20,10. Alarm zarządono o godz. 20,26. Alarm odwołano o godz. 22,46. Czas trwania tego alarmu wyniósł 2 godziny i 20 minut. Był to więc nalot najcięższy i najdłuższy. Spowodował on 55 wypadków, których likwidacja trwała do godz. 24.

W dniu 28 stycznia rb. o godz. 0,05 Dowódca Ośrodka Opl. Łódź odwołał ćwiczebne pogotowie opl. Komenda opl. miasta, komendy dzielnic, szefostwa służb, pogotowia techniczne i organa samoobrony prowadziły prace likwidacyjne jeszcze do godz. 2. Odpowiednie ogłoszenie o zakończeniu ćwiczeń ukazało się na murach miasta o godz. 7.

W dniu 28 stycznia rb. o godz. 13 w sali Państwowej Szkoły Włókienniczej przy ul. Żeromskiego nr 115 odbyło się pod przewodnictwem Pana Dowódcy Okręgu Korpusu nr IV omówienie ćwiczeń w obecności przedstawicieli władz, gości, kierownictwa ćwiczeń, strony ćwiczącej i rozjemców. Na zebraniu tym stwierdzono, że ćwiczenia opl., przeprowadzone na terenie Łodzi udały się bardzo dobrze. Wszystkie służby ogólnomiejskie oraz organa samoobrony stanęły na wysokości zadania, spełniając dobrze swój obywatelski obowiązek.

Na podkreślenie zasługuje fakt niezwyklej subordynacji mieszkańców miasta oraz sprawne funkcjonowanie służb na terenie bloków opl. i domów. Wszystkim, biorącym udział w ćwiczeniach, na życzenie Inspektora Obrony Powietrznej Państwa, wyrażone zostało przez Dowódcę Okręgu Korpusu nr IV podziękowanie za ich pracę. Specjalne podziękowanie zostało również wyrażone przez Dowódcę Okręgu Korpusu nr IV na odprawie, odbytej w dniu 4 lutego 1939 roku o godz. 18 w sali obrad Rady Miejskiej przy ul. Pomorskiej nr 16, Lidze Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej, która drogą długoletniej propagandy i pracy wyszkoleniowej przyczyniła się do tak dobrego wyniku ćwiczeń sprawdzających opl. na terenie m. Łodzi.

W dniu 7 lutego rb. Pan Prezes Rady Ministrów nadesłał pod adresem Prezydenta Miasta Łodzi pismo treści następującej:

„Do Pana Mikołaja Godlewskiego, Tymczasowego Prezydenta miasta Łodzi.

Sprawowanie przez Pana Prezydenta przez dłuższy czas urzędu Prezesa Zarządu Ochotniczej Straży Pożarnej m. Łodzi przyczyniło się w olbrzymim stopniu do scementowania organizacji i podniesienia stanu gotowości straży łódzkiej.

Szczególne opieka, roztoczona przez Pana Prezydenta, oraz głębokie wszechstronne zainteresowanie się potrzebami straży, wypływające z właściwego i rzeczowego rozumienia ważności zadań straży, zarówno w czasie pokoju, jak i wojny — w warunkach napadów lotniczych — wpłynęły znakomicie na sam rozwój straży i podniesienie jej wartości, jako jednej z podstawowych w czasie pokoju służb ochrony życia i mienia prywatnego i publicznego oraz w czasie wojny — służb obrony przeciwlotniczej.

Działalność wymienionej straży w zakresie walki z pożarami, jak również w dziale prewencji przeciwpożarowej poczyniła dzięki wybitnemu zwierzchnictwu Pana Prezydenta olbrzymie postępy; jej natomiast przygotowanie do ciężkich zadań w warunkach napadów lotniczych dzięki tym samym okolicznościom — zostało wyraźnie potwierdzone w czasie przeprowadzonych w dniach 26 — 28 stycznia rb. ćwiczeń opl. w Łodzi.

Jednocześnie podkreślam wielce ofiarną, realną i planową pracę Pana Prezydenta w zakresie przygotowania miasta Łodzi do zadań obrony przeciwlotniczej, a w szczególności na odcinku uświadczenia i zdyscyplinowania mieszkańców, co również zostało konkretnie ustalone w czasie wspomnianych ćwiczeń.

W związku z powyższym jest mi niezwykle przyjemnie wyrazić tą drogą w imieniu służby Panu Prezydentowi moje głębokie uznanie i podziękowanie za poniesione przez Pana Prezydenta trudy w tak ważnych dla Państwa sprawach.

(—) Sławoj-Składkowski.

Minister
Spraw Wewnętrznych.

P R O T O K Ó Ł
22 POSIEDZENIA RADY PRZYBOCZNEJ
PRZY TYMCZASOWYM PREZYDENCIE MIASTA ŁODZI

Łódź, dnia 25 stycznia 1939 roku.

Komplet członków Rady 29.

Obecnych członków Rady 23.

I. Członkowie Rady Przybocznej:

- a) obecni: 1. Anrzejewski Zygmunt, 2. Antoszkiewicz Andrzej, 3. Chodakowski Leon, 4. Cyrański Adam, 5. Dobranc Bertold, 6. Fiedler Zygmunt, 7. Grabowski Władysław, 8. Gierbich Wawrzyniec, 9. Harasz Antoni, 10. Jaworowski Kazimierz, 11. Liberman Fiszel, 12. Malinowski Seweryn, 13. dr Mogiłnicki Tadeusz, 14. Raabe Zygmunt, 15. Rybicka Apolonia, 16. Rymkiewicz Władysław, 17. Smolarek Antoni, 18. Socha Józef, 19. Stypułkowski Jan, 20. Szarkowska Zofia, 21. Tomczyk Józef, 22. Walczak Walenty, 23. Włodarek Marian.
- b) nieobecni usprawiedliwieni: 1. Dudkiewicz Edward, 2. Geyer Robert, 3. inż. Holecgreber Jan, 4. ks. Kaczyński Dominik, 5. Pawłowski Stanisław.
- c) nieobecny nieusprawiedliwiony: 1. Cieślak Władysław.
- d) spóźnieni: 1. Chodakowski Leon, 2. Gierbich Wawrzyniec, 3. Stypułkowski Jan, 4. Włodarek Marian.

II. Członkowie Zarządu Miejskiego:

- a) obecni: 1. Prezydent Godlewski Mikołaj, 2. Wiceprezydent Pączek Antoni.
- b) nieobecny usprawiedliwiony: 1. Wiceprezydent Kozłowski Kazimierz.

III. Urzędnicy miejscy:

- 1. inż. Brzozowski Julian, 2. Chwalbiński Leon, 3. Graliński Włodzimierz, 4. inż. Gundlach Stanisław, 5. Kalinowski Mieczysław, 6. Kempner Stanisław, 7. Kleck Waław, 8. Konopka Heliodor, 9. Leśniczak Zygmunt, 10. inż. Przeździecki Stanisław, 11. inż. Rybołowicz Jan, 12. Rogowicz Stefan, 13. Sałaciński Aleksander, 14. inż. Wojewódzki Waław, 15. dr inż. Wilkoszewski Bogumił, 16. Wyszkowski Włodzimierz.

Przewodniczący: Prezydent Godlewski Mikołaj.

Sekretarz: Graliński Włodzimierz, Wicedyrektor Zarządu Miejskiego.

Stenografki: Brzozowska Klara i Milewska Zofia.

Porządek obrad.

- I. Z a g a j e n i e: (stwierdzenie quorum, przyjęcie porządku obrad i protokołu posiedzenia Rady Przybocznej z dnia 7 grudnia 1938 roku, komunikaty).
- II. Sprawozdania Komisyj Radzieckich:
 - a) Finansowo-Budżetowej w przedmiocie:
 1. sfinalizowania pożyczki zagranicznej dla Gminy Miejskiej Łódź w kwocie zł 2.500.000.— ref. p. S. Pawłowskiego —
 2. zaciągnięcia na rzecz Gminy Miejskiej Łódź z Funduszu Pracy pożyczki w wysokości zł 200.000.— oraz uzyskania dotacji w kwocie zł 110.000.— na dodatkowe roboty kanalizacyjno-wodociągowe i drogowe — ref. p. S. Pawłowskiego —
 3. pokrywania weksłami własnymi rachunków przedsiębiorców i dostawców materiałów, niezbędnych do prowadzenia robót drogowych i kanalizacyjno-wodociągowych — ref. p. S. Pawłowskiego —
 4. zamiany gruntów między Gminą Miejską Łódź a Antonim Kurzawskim — ref. p. Z. Raabego —
 5. sprolongowania terminów płatności pożyczek zagranicznych — ref. p. . . .
 6. nabycia na rzecz Gminy Miejskiej Łódź od J. Porosa gruntu pod przedłużenie ulicy Wilsona — ref. p. Z. Raabego —
 7. zamiany terenu miejskiego przy ulicy Krzemienieckiej na teren L. Plihała, przewidziany pod poszerzenie ulicy Krzemienieckiej i Wileńskiej — ref. p. Z. Raabego —
 8. przejęcia na rzecz Gminy Miejskiej Łódź od St. Kąsinowskiego i T. Zagnera gruntów przy Placu Leonhardta pod zamierzenia regulacyjne — ref. p. Z. Raabego —
 9. przekształcenia przedsiębiorstwa miejskiego p. n. „Zakład Hodowli Roślin“ na agendę administracyjną Wydziału Plantacyj — ref. p. Z. Fiedlera —
 10. przyznania Towarzystwu Przyjaciół Dzieci Ulicy jednorazowej subwencji z funduszków miejskich w kwocie zł 10.000.— oraz po-

krywania czynszu komornianego za lokal tej instytucji w kwocie około zł 15.000.— rocznie — ref. p. S. Malinowskiego —

11. przyznania Towarzystwu Młodzieży Akademickiej dodatkowej subwencji z funduszków miejskich w kwocie zł 5.000.— — ref. p. S. Malinowskiego —
12. przyznania Komitetowi Organizacyjnemu Wczasów Robotniczych w Łodzi jednorazowej subwencji z funduszków miejskich w kwocie zł. 5.000.— — ref. p. J. Sochy —
13. przyjęcia od Karola Eiserta darowizny obrazów dla Miejskiego Muzeum Historii i Sztuki im. J. i K. Bartoszewiczów — ref. p. . . .

b) do Spraw Ogólnych w przedmiocie:

1. uchwalenia szczegółowego planu zabudowania otoczenia rynku Leonhardta — ref. p. . . .

III. Wolne wnioski: (krótkie zapytania, wnioski nagłe i zwykłe oraz interpelacje).

I. Zagajenie:

Posiedzenie otwiera o godzinie 19 minut 15 Tymczasowy Prezydent Miasta, stwierdzając, iż jest ono prawomocne, gdyż na 29 członków Rady obecnych jest 19, nieobecnych 10, w tym 5 usprawiedliwionych. W czasie posiedzenia przybywa 4 członków Rady, wymienionych wyżej w rubryce „spóźnieni“.

Protokół 21 posiedzenia Rady Przybocznej z dnia 7 grudnia 1938 roku uznaje się za przyjęty wobec niezgłoszenia doń poprawek przez członków Rady, którym on był wyłożony do przeglądu.

W porządku obrad zachodzą następujące zmiany:

1. zamiast sprawy sprolongowania terminów płatności pożyczek zagranicznych (punkt IIa 5), którą zdejmuje się z porządku obrad, wnosi się sprawę zamiany gruntów między Skarbem Państwa a Gminą Miejską Łódź którą referować będzie p. S. Malinowski;
2. uzupełnia się porządek obrad punktem IIb 2 — sprawa nowelizacji zarządzenia Starosty Grodzkiego Łódzkiego o godzinach handlu, którą referować będzie p. A. Harasz;
3. sprawy, które referować miał p. St. Pawłowski, wobec wyjazdu tegoż z Łodzi, zreferuje p. Z. Fiedler;
4. sprawę przyjęcia od spadkobierców Karola Eiserta darowizny obrazów zreferuje p. A. Smolarek, natomiast sprawę uchwalenia szczegółowego planu zabudowania rynku Leonhardta — p. W. Walczak.

Przyjęto do wiadomości:

I. następujące postanowienia Tymczasowego Prezydenta Miasta:

a) w zastępstwie Rady Miejskiej:

1. nr 728/R z dnia 15 grudnia 1938 roku w sprawie powołania Komisji Rewizyjnej Komunalnej Kasy Oszczędności m. Łodzi na rok 1939;
2. nr 729/R z dnia 16 grudnia 1938 roku w sprawie nabycia na rzecz Gminy Miejskiej Łódź od Fundacji Dobroczynnej im. Hermana i Miny małż. Konsztadtów pod szpital za sumę zł 1.200.000.— nieruchomości, położonej w Łodzi przy zbiegu ulic Zgierskiej i Kniaziewiczza wraz z wszystkimi budynkami i urządzeniami szpitalnymi;
3. nr 730/R z dnia 16 grudnia 1938 roku w sprawie nabycia na rzecz Gminy Miejskiej Łódź od Jana Kijaka i Stefanii Anny Kijakówny za sumę zł 220.000.— nieruchomości, zwanej parkiem „Wenecja“;
4. nr 731/R z dnia 16 grudnia 1938 roku w sprawie otwarcia III Oddziału Komunalnej Kasy Oszczędności m. Łodzi w okolicy Rynku Bałuckiego;
5. nr 732/R z dnia 16 grudnia 1938 roku w sprawie przyznania Towarzystwu Salezjańskiemu w Łodzi jednorazowej subwencji z funduszków miejskich w kwocie zł 5.000.— na budowę internatu i warsztatów szkolnych;
6. nr 733/R z dnia 16 grudnia 1938 roku w sprawie dokonania zamiany bez żadnej z obu stron dopłaty 3 placów miejskich, położonych przy ulicy Przyszkole, na plac, stanowiący własność Emila Rungego, położony przy ulicy Wieniawskiego, a przeznaczony pod użyteczność publiczną;
7. nr 734/R z dnia 16 grudnia 1938 roku w sprawie nabycia na rzecz Gminy Miejskiej Łódź od małż. Wieczorkowskich za sumę złotych 3.000.— placu, położonego przy ulicy Odyńca nr 40, a przeznaczonego pod przedłużenie ulicy Kraszewskiego;
8. nr 735/R z dnia 16 grudnia 1938 roku w sprawie przyznania rzymsko-katolickiej parafii św. Antoniego w Łodzi jednorazowej subwencji z funduszków miejskich w kwocie zł 5.000.—;
9. nr 736/R z dnia 16 grudnia 1938 roku w sprawie udzielenia p. Władysławowi Kusto, pracownikowi przedsiębiorstwa miejskiego „Kanalizacja i Wodociągi m. Łodzi“ dyspensy od wymaganego Statutem etatów stanowisk służbowych stopnia wykształcenia oraz mianowania go pracownikiem etatowym;

10. nr 737/R z dnia 31 grudnia 1938 roku w sprawie zaliczenia p. Aleksandrowi Ancyporowiczowi, naczelnikowi Wydziału Prawnego, do wysługi emerytalnej 2 lat i 2 miesięcy służby w b. Senacie Rosyjskim;
11. nr 738/R z dnia 7 stycznia 1939 roku w sprawie wprowadzenia zmian do Statutu o poborze na rzecz Gminy Miejskiej Łódź podatku drogowego;
12. nr 739/R z dnia 19 stycznia 1939 roku w sprawie pozostawienia bez merytorycznego rozpatrzenia zarzutu przeciwko szczegółowemu planowi zabudowania otoczenia Placu im. gen. Dąbrowskiego, zgłoszonego przez dr Antoniego Wieczorkiewicza, kustosa Muzeum Narodowego w Warszawie.

b) w zastępstwie Magistratu:

1. nr 1788/M z dnia 13 grudnia 1938 roku w sprawie przyznania pracownikom Zarządu Miejskiego zwrotnej pożyczki świątecznej z funduszków miejskich;
2. nr 1790/M z dnia 16 grudnia 1938 roku w sprawie wydzierżawienia Spółce z ogr. odp. „Chłodnia i Składy Portowe w Gdyni“ części nieruchomości przy ulicy Rokicińskiej;
3. nr 1791/M z dnia 16 grudnia 1938 roku w sprawie doprowadzenia kosztem zł 6.500.— przewodów oświetlenia elektrycznego z Konstantynowa do majątku miejskiego Rszew;
4. nr. 1803/M z dnia 16 grudnia 1938 roku w sprawie przyznania Oddziałowi Łódzkiemu Towarzystwa Polonistów Rzeczypospolitej Polskiej jednorazowej subwencji z funduszków miejskich w kwocie zł 1.000.—;
5. nr 1804/M z dnia 16 grudnia 1938 roku w sprawie przyznania Towarzystwu Opieki nad Więźniami „Patronat“ w Łodzi jednorazowej subwencji w kwocie zł 1.000.— na prowadzenie szwalni dla kobiet zwolnionych z więzienia;
6. nr 1820/M z dnia 31 grudnia 1938 roku w sprawie oddania w użytkowanie na 3 lata Instytutowi Propagandy Sztuki w Warszawie, położonego w parku miejskim im. H. Sienkiewicza budynku po b. Miejskiej Galerii Sztuki;
7. nr 1826/M z dnia 13 stycznia 1939 roku w sprawie przyjęcia propozycji Wojewódzkiego Biura Funduszu Pracy, dotyczącej przejęcia przez Zarząd Miejski czynności, związanych z wypłatą zasił-

ków ustawowych bezrobotnym, zamieszkałym na terenie m. Łodzi i najbliższych okolic;

8. nr 1827/M z dnia 13 stycznia 1939 roku w sprawie przyznania Towarzystwu Rozwoju Ziemi Wschodnich — Koło w Łodzi — jednorazowej subwencji z funduszków miejskich w kwocie zł 500.—;
9. nr 1828/M z dnia 13 stycznia 1939 roku w sprawie przyjęcia na rzecz Gminy Miejskiej Łódź od Wojewódzkiego Komitetu „Dni Przeciwgruźliczych“ w Łodzi dotacji w kwocie zł 1.300.— na zakup dźwiękowego aparatu kinowego dla celów propagandy higieny;
10. nr 1837/M z dnia 13 stycznia 1939 roku w sprawie zatwierdzenia:
 - a) Instrukcji szczegółowo-rachunkowej Zarządu Miejskiego w Łodzi,
 - b) Instrukcji o ewidencji majątku nieruchomego Gminy Miejskiej Łódź,
 - c) Instrukcji o ewidencji inwentarza ruchomego Gminy Miejskiej Łódź,
 - d) Instrukcji o ewidencji materiałów Gminy Miejskiej Łódź.

II. Zawiadomienie Zarządu Miejskiego, iż w związku z uchwałą Rady Przybocznej nr 124 z dnia 16 marca 1938 roku odnośnie wstawienia do budżetu Zarządu Miejskiego na rok administracyjny 1939/40 kwoty zł 5.000.— na nagrodę za najlepszą pracę o Pierwszym Marszałku Polski Józefie Piłsudskim w 5-tą rocznicę Jego zgonu — Zarząd Miejski otrzymał od Naczelnego Komitetu Uczczenia Pamięci Marszałka Piłsudskiego w Warszawie zawiadomienie, że wydawanie wszelkich prac o Marszałku leży w wyłącznej kompetencji Instytutu Marszałka J. Piłsudskiego, poświęconego badaniu najnowszej historii Polski.

IIa. W sprawie sfinansowania pożyczki zagranicznej dla Gminy Miejskiej Łódź w kwocie zł 2.500.000.—:

Po wysłuchaniu referatu p. Z. Fiedlera, sprawozdawcy Komisji Finansowo-Budżetowej, który proponuje uzupełnić wniosek Komisji wyrażeniem podziękowania pp. Prezydentowi Miasta Mikołajowi Godlewskiemu, Naczelnikowi Wydziału Finansowego Heliodorowi Konopce oraz Naczelnikowi Wydziału Prawnego Aleksandrowi Ancyporowiczowi za korzystne dla Gminy załatwienie pożyczki, bez dyskusji powzięto jednomyślnie uchwałę treści następującej:

Uchwała nr 266.

Rada Przyboczna, po zapoznaniu się ze sposobem sfinalizowania pożyczki zagranicznej dla Gminy Miejskiej Łódź w kwocie belgów 2.800.000, tj. zł około 2.500.000.— (uchwała Rady Przybocznej nr 182 z dnia 18 sierpnia 1938 roku) — postanawia, zgodnie z wnioskiem Komisji Finansowo-Budżetowej z dnia 19 stycznia 1939 roku, prosić Pana Prezydenta Miasta o wyrażenie w imieniu Gminy Miejskiej Łódź serdecznego podziękowania Panu Wicepremierowi i Ministrowi Skarbu, inż. Eugeniuszowi Kwiatkowskiemu, za życzliwe ustosunkowanie się do poczynąń Zarządu Miejskiego oraz Panu Wicedyrektorowi Departamentu Obrotu Pieniężnego Ministerstwa Skarbu, Stanisławowi Sadowskiemu, Panu Naczelnikowi Wydziału w Ministerstwie Skarbu, dr Adamowi Mantelowi, Panu Posłowi Polskiemu w Brukseli, Ministrowi Michałowi Mościckiemu, i Panu Radcy Handlowemu Poselstwa Polskiego w Brukseli, dr Leonowi Litwińskiemu, za współdziałanie z Zarządem Miejskim w tej sprawie, co przyczyniło się do zaciągnięcia przez Gminę Miejską Łódź pożyczki tej na tak dogodnych warunkach.

Jednocześnie Rada Przyboczna wyraża podziękowanie za tak korzystne dla Gminy Miejskiej Łódź załatwienie sprawy tej pożyczki: Panu Prezydentowi Miasta, Mikołajowi Godlewskiemu, Panu Naczelnikowi Wydziału Finansowego, Heliodorowi Konopce i Panu Naczelnikowi Wydziału Prawnego, Aleksandrowi Ancyporowiczowi.

III. W sprawie zaciągnięcia na rzecz Gminy Miejskiej Łódź w Funduszu Pracy pożyczki w wysokości zł 200.000.— oraz uzyskania dotacji w kwocie zł 110.000.— na dodatkowe roboty kanalizacyjno-wodociągowe i drogowe:

Po wysłuchaniu referatu p. Z. Fiedlera, sprawozdawcy Komisji Finansowo-Budżetowej, bez dyskusji powzięto jednomyślnie uchwałę treści następującej:

Uchwała nr 267.

Rada Przyboczna, przychylając się do wniosku Komisji Finansowo-Budżetowej z dnia 19 stycznia 1939 roku, postanawia wypowiedzieć się za zatwierdzeniem przez Tymczasowego Prezydenta Miasta — w zastępstwie Rady Miejskiej — wniosku Wydziału Finansowego nr II M. 1/41-38 z dnia 11 stycznia 1939 roku w sprawie zaciągnięcia na rzecz Gminy Miejskiej Łódź w Funduszu Pracy pożyczki w wysokości zł 200.000.— oraz przyjęcia od tegoż Funduszu Pracy dotacji w wysokości zł 110.000.— na wykonanie dodatkowych robót drogowych oraz kanalizacyjno-wodociągowych.

IV. W sprawie pokrywania weksłami własnymi rachunków przedsiębiorców i dostawców materiałów, niezbędnych do prowadzenia robót drogowych i kanalizacyjno-wodociągowych:

Po wysłuchaniu referatu p. Z. Fiedlera, sprawozdawcy Komisji Finansowo-Budżetowej, bez dyskusji powzięto jednomyślnie uchwałę treści następującej:

Uchwała nr 268.

Rada Przyboczna, przychylając się do wniosku Komisji Finansowo-Budżetowej z dnia 19 stycznia 1939 roku, postanawia wypowiedzieć się za zatwierdzeniem przez Tymczasowego Prezydenta Miasta — w zastępstwie Rady Miejskiej wniosku Wydziału Finansowego nr II M. 1/3-39 z dnia 13 stycznia 1939 r. w sprawie upoważnienia Zarządu Miejskiego do pokrywania weksłami własnymi należności przedsiębiorców i dostawców materiałów, niezbędnych do prowadzenia robót gazowych, drogowych i kanalizacyjno-wodociągowych, do ogólnej sumy zł 500.000.— z terminami płatności najdalej do dnia 30 czerwca 1939 roku.

V. W sprawie zamiany gruntów między Gminą Miejską Łódź a Antonim Kurzawskim:

Po wysłuchaniu referatu p. Z. Raabego, sprawozdawcy Komisji Finansowo-Budżetowej, bez dyskusji powzięto jednomyślnie uchwałę treści następującej:

Uchwała nr 269.

Rada Przyboczna, przychylając się do wniosku Komisji Finansowo-Budżetowej z dnia 19 stycznia 1939 roku, postanawia wypowiedzieć się za zatwierdzeniem przez Tymczasowego Prezydenta Miasta — w zastępstwie Rady Miejskiej — wniosku Wydziału Technicznego nr VII O. 13 K/2-38 z dnia 4 stycznia 1939 roku w sprawie dokonania zamiany, bez żadnej z obu stron dopłaty, placu, stanowiącego własność Gminy Miejskiej Łódź, położonego przy ulicy Grabinka, a zawierającego 640,04 m kwadr. powierzchni, na plac, stanowiący własność Antoniego Kurzawskiego, położony przy ulicy Folwarcznej, zawierający 1016 m kwadr. powierzchni, a przeznaczony w prawomocnym planie zabudowania „Julianowa“ pod zieleniec.

VI. W sprawie zamiany gruntów między Gminą Miejską Łódź a Skarbem Państwa:

Po wysłuchaniu referatu p. S. Malinowskiego, sprawozdawcy Komisji Finansowo-Budżetowej, i po dyskusji, w której zabierają głos pp. A. Harasz

i Z. Fiedler, wyjaśnień zaś udziela Tymczasowy Prezydent Miasta, powzięto większością głosów (21 głosów za wnioskiem i 2 wstrzymujących się od głosowania) uchwałę treści następującej:

Uchwała nr 270.

Rada Przyboczna, przychylając się do wniosku Komisji Finansowo-Budżetowej z dnia 25 stycznia 1939 roku, postanawia wypowiedzieć się za zatwierdzeniem przez Tymczasowego Prezydenta Miasta — w zastępstwie Rady Miejskiej — wniosku Wydziału Technicznego nr VII. O. 13/40-38 z dnia 23 stycznia 1939 roku w sprawie odstąpienia Skarbowi Państwa pod budowę gmachu Urzędu Wojewódzkiego Łódzkiego części placu im. gen. H. Dąbrowskiego, stanowiącego własność Gminy Miejskiej Łódź, wzamian za stanowiący własność Skarbu Państwa teren, położony w Łodzi między ulicami Brzezińską i Smutną.

VII. W sprawie nabycia na rzecz Gminy Miejskiej Łódź od J. Porosa gruntu pod przedłużenie ulicy Wilsona:

Po wysłuchaniu referatu p. Z. Raabego, sprawozdawcy Komisji Finansowo-Budżetowej, bez dyskusji powzięto jednomyślnie uchwałę treści następującej:

Uchwała nr 271.

Rada Przyboczna, przychylając się do wniosku Komisji Finansowo-Budżetowej z dnia 19 stycznia 1939 roku, postanawia wypowiedzieć się za zatwierdzeniem przez Tymczasowego Prezydenta Miasta — w zastępstwie Rady Miejskiej — wniosku Wydziału Technicznego nr VII. O. 13. P/22-38 z dnia 14 stycznia 1939 roku w sprawie nabycia na rzecz Gminy Miejskiej Łódź za sumę zł 3.672.— od Józefa Porosa terenu, położonego w Łodzi przy ulicy Spokojnej, zawierającego 918 m kwadr. powierzchni, a przeznaczonego w prawomocnym szczegółowym planie zabudowania m. Łodzi pod przedłużenie ul. Wilsona.

VIII. W sprawie zamiany terenu miejskiego przy ulicy Krzemienieckiej na teren L. Plihala, przewidziany pod poszerzenie ulicy Krzemienieckiej i Wileńskiej:

Po wysłuchaniu referatu p. Z. Raabego, sprawozdawcy Komisji Finansowo-Budżetowej, bez dyskusji powzięto jednomyślnie uchwałę treści następującej:

Uchwała nr 272.

Rada Przyboczna, przychylając się do wniosku Komisji Finansowo-Budżetowej z dnia 19 stycznia 1939 roku, postanawia wypowiedzieć się za zatwierdzeniem przez Tymczasowego Prezydenta Miasta — w zastępstwie Rady Miejskiej — wniosku Wydziału Technicznego nr VII. R. 4/854 z dnia 19 stycznia 1939 roku w sprawie wykonania — bez żadnej z obu stron dopłaty — zamiany terenu, stanowiącego własność Gminy Miejskiej Łódź, położonego w Łodzi przy ulicy Krzemienieckiej, a zawierającego 870 m. kwadr. powierzchni, na tereny, stanowiące własność Leona i Idy małż. Plihalów, zawierające 2853 m kwadr. powierzchni, a przeznaczone pod poszerzenie ulicy Krzemienieckiej i Wileńskiej.

IX. W sprawie przejęcia na rzecz Gminy Miejskiej Łódź od St. Kąsinowskiego i T. Zagnera gruntów przy Placu Leonhardta pod zamierzenia regulacyjne:

Po wysłuchaniu referatu p. Z. Raabego, sprawozdawcy Komisji Finansowo-Budżetowej, uzupełnionego wyjaśnieniem, udzielonym przez Tymczasowego Prezydenta Miasta oraz inż. J. Rybołowicza, naczelnika Wydziału Technicznego, bez dyskusji powzięto jednomyślnie uchwałę treści następującej:

Uchwała nr 273.

Rada Przyboczna, przychylając się do wniosku Komisji Finansowo-Budżetowej z dnia 19 stycznia 1939 roku, postanawia wypowiedzieć się za zatwierdzeniem przez Tymczasowego Prezydenta Miasta — w zastępstwie Rady Miejskiej wniosku Wydziału Technicznego nr VII. R. 1-2/1018 z dnia 19 stycznia 1939 roku w sprawie przejęcia w drodze darowizny na rzecz Gminy Miejskiej Łódź od Stanisława Kąsinowskiego i Tadeusza Zagnera terenów ulicznych, położonych między ulicami Sieradzka, Rzgowska, Leonhardta i Piotrkowska, a zawierających 8866,77 m kwadr. powierzchni.

X. W sprawie przekształcenia przedsiębiorstwa miejskiego p. n. „Zakład Hodowli Roślin“ na agendę administracyjną Wydziału Plantacyj:

Po wysłuchaniu referatu p. Z. Fiedlera, sprawozdawcy Komisji Finansowo-Budżetowej, bez dyskusji powzięto jednomyślnie uchwałę treści następującej:

Uchwała nr 274.

Rada Przyboczna, przychylając się do wniosku Komisji Finansowo-Budżetowej z dnia 19 stycznia 1939 roku, postanawia wypowiedzieć się za zatwierdzeniem przez Tymczasowego Prezydenta Miasta — w zastępstwie Rady Miejskiej — wniosku Wydziału Plantacyj nr VIII 1/14-38 z dnia 15 listopada 1938 r. w sprawie przekształcenia z dniem 1 kwietnia 1939 roku przedsiębiorstwa miejskiego p. n. „Zakład Hodowli Roślin“ na agendę administracyjną wspomnianego Wydziału.

O godzinie 19 minut 55 przewodniczący zarządza przerwę, wznawiając obrady o godzinie 20 minut 15.

XI. W sprawie przyznania Towarzystwu Przyjaciół Dzieci Ulicy jednorazowej subwencji z funduszków miejskich w kwocie zł 10.000.— oraz pokrywania czynszu komornianego za lokal tej instytucji w kwocie około zł 15.000.— rocznie:

Po wysłuchaniu referatu p. S. Malinowskiego, sprawozdawcy Komisji Finansowo-Budżetowej, oraz zapytań pp. A. Harasza i B. Dobranca i odpowiedzi, udzielonej przez Tymczasowego Prezydenta Miasta, powzięto jednomyślnie uchwałę treści następującej:

Uchwała nr 275.

Rada Przyboczna, przychylając się do wniosku Komisji Finansowo-Budżetowej z dnia 19 stycznia 1939 roku, postanawia wypowiedzieć się za zatwierdzeniem przez Tymczasowego Prezydenta Miasta — w zastępstwie Rady Miejskiej — wniosku Wydziału Opieki Społecznej nr V O. N. 2/6-38 z dnia 19 grudnia 1938 roku w sprawie przyznania Towarzystwu Przyjaciół Dzieci Ulicy jednorazowej subwencji z funduszków miejskich w kwocie zł 10.000.— na urządzenie instytucji oraz pokrywania czynszu komornianego za lokal tej instytucji w kwocie około zł 15.000.— rocznie.

XII. W sprawie przyznania Towarzystwu Młodzieży Akademickiej dodatkowej subwencji z funduszków miejskich w kwocie zł 5.000.—:

Po wysłuchaniu referatu p. S. Malinowskiego, sprawozdawcy Komisji Finansowo-Budżetowej, bez dyskusji powzięto jednomyślnie uchwałę treści następującej:

Uchwała nr 276.

Rada Przyboczna, przychylając się do wniosku Komisji Finansowo-Budżetowej z dnia 19 stycznia 1939 roku, postanawia wypowiedzieć się za zatwierdzeniem przez Tymczasowego Prezydenta Miasta — w zastępstwie Rady Miejskiej — wniosku Wydziału Oświaty i Kultury nr IV Szk. 11-10/38 z dnia 23 grudnia 1938 roku w sprawie przyznania Towarzystwu Przyjaciół Młodzieży Akademickiej jednorazowej dodatkowej subwencji z funduszków miejskich w kwocie złotych 5.000.— na stypendia dla niezamożnych studentów.

XIII. W sprawie przyznania Komitetowi Organizacyjnemu Wczasów Robotniczych w Łodzi jednorazowej subwencji z funduszków miejskich w kwocie zł 5.000.—:

Po wysłuchaniu referatu p. J. Sochy, sprawozdawcy Komisji Finansowo-Budżetowej, bez dyskusji powzięto jednomyślnie uchwałę treści następującej:

Uchwała nr 277.

Rada Przyboczna, przychylając się do wniosku Komisji Finansowo-Budżetowej z dnia 19 stycznia 1939 roku, postanawia wypowiedzieć się za zatwierdzeniem przez Tymczasowego Prezydenta Miasta — w zastępstwie Rady Miejskiej — wniosku Wydziału Prezydyjalnego nr I O. 17/220-38 z dnia 30 grudnia 1938 roku w sprawie przyznania Komitetowi Organizacyjnemu Wczasów Robotniczych w Łodzi jednorazowej subwencji z funduszków miejskich w kwocie zł 5.000.—.

XIV. W sprawie przejęcia od spadkobierców Karola Eiserta darowizny obrazów dla Miejskiego Muzeum Historii i Sztuki im. J. K. Bartoszewiczów:

Po wysłuchaniu referatu p. A. Smolarka, sprawozdawcy Komisji Finansowo-Budżetowej, bez dyskusji powzięto jednomyślnie uchwałę treści następującej:

Uchwała nr. 278.

Rada Przyboczna, przychylając się do wniosku Komisji Finansowo-Budżetowej z dnia 25 stycznia 1939 roku, postanawia wypowiedzieć się za zatwierdzeniem przez Tymczasowego Prezydenta Miasta — w zastępstwie Rady Miejskiej — wniosku Wydziału Oświaty i Kultury nr IV. K. 2b-3/39 z dnia 25 stycznia 1939 roku w sprawie przy-

jęcia od spadkobierców Karola Eiserta darowizny obrazów dla Miejskiego Muzeum Historii i Sztuki im. J. K. Bartoszewiczów w Łodzi oraz wyrażenia im podziękowania za cenny dar.

Jednocześnie Rada Przyboczna — na wniosek przewodniczącego — uczciła pamięć ś. p. Karola Eiserta przez powstanie i przyjęła dezyderat p. B. Dobranca, aby salę, w której umieszczone będą ofiarowane obrazy, nazwać imieniem ofiarodawcy.

XV. W sprawie uchwalenia szczegółowego planu zabudowania otoczenia rynku Leonhardta:

Po wysłuchaniu referatu p. W. Walczaka, sprawozdawcy Komisji do Spraw Ogólnych, bez dyskusji powzięto jednomyślnie uchwałę treści następującej:

Uchwała nr 279.

Rada Przyboczna, przychylając się do wniosku Komisji do Spraw Ogólnych z dnia 25 stycznia 1939 roku, postanawia wypowiedzieć się za zatwierdzeniem przez Tymczasowego Prezydenta Miasta — w zastępstwie Rady Miejskiej — wniosku Wydziału Technicznego nr VII R 2/126-38 z dnia 19 stycznia 1939 roku w sprawie uchwalenia na zasadzie art. 29 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16-go lutego 1928 roku o prawie budowlanym i zabudowaniu osiedli (Dz. U. R. P. nr 23, poz. 202), zmienionego ustawą z dnia 14 lipca 1936 roku (Dz. U. R. P. nr 56, poz. 405), szczegółowego planu zabudowania terenów, zawartych pomiędzy osiami ulic Wólczańskiej, Bednarskiej i Rzgowskiej, wschodnią i północną linią regulacyjną placu Reymonta, zatwierdzoną przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w ogólnym planie zabudowania m. Łodzi, oraz linią, biegnącą w prostym przedłużeniu na zachód północnej linii regulacyjnej placu Reymonta do osi ulicy Wólczańskiej — będącego jednocześnie ogólnym planem zabudowania, uzupełniającym i zmieniającym prawomocny ogólny plan zabudowania m. Łodzi w zakresie, dotyczącym niektórych części tych terenów.

Jednocześnie Rada Przyboczna wyraża Prezydentowi Miasta i personelowi Wydziału Technicznego, na czele z naczelnikiem inż. J. Rybołowiczem, podziękowanie za starania, dzięki którym miasto wzbogaciło się dwoma cennymi terenami: parkiem „Julianów“ i ogrodem Leonhardtów.

XVI. W sprawie nowelizacji zarządzeń o godzinach handlu:

Po wysłuchaniu referatu p. A. Harasza, sprawozdawcy Komisji do Spraw Ogólnych, bez dyskusji powzięto jednomyślnie uchwałę treści następującej:

Uchwała nr 280.

Rada Przyboczna, przychylając się do wniosku Komisji do Spraw Ogólnych z dnia 25 stycznia 1939 roku, postanawia wypowiedzieć się za zatwierdzeniem przez Tymczasowego Prezydenta Miasta — w zastępstwie Rady Miejskiej — wniosku Wydziału Przemysłowego nr XIV. 15-29/38 z dnia 24 stycznia 1939 roku w sprawie uregulowania godzin handu na terenie m. Łodzi w myśl zarządzenia Starosty Grodzkiego nr A P H. 12/35/35 z dnia 23 grudnia 1938 roku.

XVII. Wolne wnioski i zapytania:

Na zapytanie p. J. Sochy, jakie są zamierzenia Zarządu Miejskiego w sprawie terminu rozpoczęcia robót sezonowych w roku bieżącym, odpowiedzi udziela Prezydent Miasta, wyjaśniając, że roboty sezonowe w roku bieżącym rozpoczną się wczesną wiosną, tak, jak to miało miejsce w roku ubiegłym.

Wobec wyczerpania porządku obrad przewodniczący o godzinie 21 posiedzenie zamyka.

Przewodniczący

(—) *Mikołaj Godlewski*

Tymczasowy Prezydent Miasta

Sekretarz

(—) *Włodzimierz Graliński*

Wicedyrektor Zarządu Miejskiego

P R O T O K Ó Ł

1 POSIEDZENIA RADY MIEJSKIEJ.

Łódź, dnia 8 lutego 1939 roku.

Komplet radnych 84.

Obecnych radnych 84.

I. Członkowie Rady Miejskiej:

- a) obecni: 1. Adamiec Franciszek, 2. Andrzejak Edward, 3. Bednarczyk Leon, 4. Belka Antoni, 5. Borucki Bronisław, 6. Brauer Kurt, 7. Brzeziński Benedykt, 8. Bukowski Piotr, 9. Ciechański Stanisław, 10. Czernik Antoni, 11. Cyrański Adam, 12. Dembiński Marian, 13. Domeradki Henryk, 14. Duszkiewicz Mieczysław, 15. Dynek Stefan, 16. Eychner Rajzla, 17. Furmanek Bolesław, 18. Głowacki Lucjan, 19. Goliński Stanisław, 20. Grochowski Bolesław, 21. Grzegorzak Leon, 22. Grzelak Antoni, 23. Handelsman Sura-Chana, 24. Hartman Kazimierz, 25. Holenderski Lew, 26. Jurczak Wacław, 27. Kacprzak Stanisław, 28. Karpik Andrzej, 29. Kempner Rafał, 30. Klinkiewicz Bronisław, 31. Kotowski Witold, 32. Kowalski Bronisław, 33. dr Krausz Juliusz, 34. Kręzel Antoni, 35. Kruczkowski Bronisław, 36. Krzynówek Stanisław, 37. Kukulski Julian, 38. Kuźniak Stefan, 39. Lewin Izaak, 40. Liberman Fiszel, 41. Lipszyc Bencjon, 42. Majzner Herszlik, 43. Malinowski Seweryn, 44. Matula Władysław, 45. Mazurowski Bronisław, 46. Mermelsztajn Majer, 47. Milman Szmul, 48. Morgentaler Icek-Josek, 49. Napieralski Antoni, 50. Neurode Bruno, 51. Nutkiewicz Szlama, 52. Ortel Władysław, 53. Pachała Jan, 54. Pietrzak Stanisław, 55. Potkański Józef, 56. Poznański Chaim-Lajb, 57. ks. kan. Rajchert Roman, 58. Ratajczyk Stanisław, 59. Rosenberg Szymon L., 60. dr Rostkowski Czesław, 61. Skrzydlewski Ludwik, 62. Sobczak Kazimierz, 63. Sobociński Antoni, 64. Stawiński Wincenty, 65. Strzelecki Stanisław, 66. Sumerowski Marian, 67. Szczepańczyk Władysław, 68. Sztrauch Zurech, 69. Szwajdler Franciszek, 70. Schwemm Robert, 71. Szulc Henryk, 72. Tartakower Leon, 73. Teubner Alfred, 74. dr Tomaszewicz Wincenty L., 75. Walczak Adam, 76. Wasilewski Kazimierz, 77. Wendtland Edmund, 78. dr Więckowski Stanisław A., 79. Witaszek Kazimierz, 80. Wyrzykowski Kazimierz, 81. Zajdel Leonard, 82. Zajdlowa Józefa, 83. inż. Zerbe Emil, 84. Zygielbojm Szmul-Mordka.

II. Członkowie Zarządu Miejskiego:

obecni: Prezydent Miasta Godlewski Mikołaj, Wiceprezydent Miasta Kozłowski Kazimierz, Wiceprezydent Miasta Pączek Antoni.

III. Urzędnicy Zarządu Miejskiego:

1. Naczelnik Ancyporowicz Aleksander, 2. Zastępca Naczelnika Barczewski Jan, 3. Naczelnik inż. Brzozowski Julian, 4. Naczelnik Chwalbiński Leon, 5. Referent Fornalski Tadeusz, 6. Naczelnik dr Grabowski Albin, 7. Wicedyrektor Graliński Włodzimierz, 8. Zastępca Naczelnika Illinicz Hilariusz, 9. Dyrektor Kalinowski Mieczysław, 10. Naczelnik Kempner Stanisław, 11. Zastępca Naczelnika Leśniczak Zygmunt, 12. Naczelnik inż. Przeździecki Stanisław, 13. Redaktor Rachalewski Stanisław, 14. Naczelnik Rutkowski Jan, 15. Sekretarz Sałaciński Aleksander, 16. Zastępca Naczelnika inż. Sawczyk Wilhelm, 17. Naczelnik dr inż. Wilkoszewski Bogumił, 18. Naczelnik Wisławski Tadeusz, 19. Dyrektor inż. Wojewódzki Waclaw, 20. Naczelnik Wysocki Adam.

Przewodniczący: Prezydent Miasta Godlewski Mikołaj.

Sekretarz: Graliński Włodzimierz, Wicedyrektor Zarządu Miejskiego.

Stenografki: Brzozowska Klara i Milewska Zofia.

Porządek obrad.

I. Zagajenie.

II. Ustalenie liczby wiceprezydentów miasta.

III. Ustalenie wysokości poborów członków Zarządu Miejskiego.

I. Zagajenie:

Posiedzenie otwiera o godzinie 19 minut 10 Tymczasowy Prezydent Miasta, oświadczając, iż wybory do Rady Miejskiej odbyły się w dniu 18-go grudnia 1938 roku, że przeciwko wyborom tym zgłoszono 7 protestów wyborczych, które w dniu 4 lutego 1939 roku zostały przez Pana Wojewodę Łódzkiego uchylone, wobec czego wybory uprawomocniły się.

Posiedzenie to jest prawomocne. Na sali jest komplet radnych w liczbie 84.

Porządek obrad został pp. radnym doręczony; nie może on być zmieniony.

Do chwili ewentualnego uchwalenia nowego regulaminu obrad Rady Miejskiej obowiązywać będzie regulamin, uchwalony przez Radę Miejską na posiedzeniu w dniu 31 stycznia 1935 roku, a rozesłany pp. radnym. Z uwagi na zwiększenie się liczby radnych z 72 do 84 oraz ilości ławników

Magistratu z 8 do 9 — w poszczególnych artykułach tegoż regulaminu należy odpowiednio zmienić cyfry. Wykaz tych zmian jest dołączony do porządku obrad.

Następnie przewodniczący wita w imieniu Zarządu Miejskiego i własnym Radę i życzy jej owocnej pracy dla dobra miasta.

II. W sprawie ustalenia liczby wiceprezydentów miasta:

Po zreferowaniu sprawy przez p. M. Kalinowskiego, dyrektora Zarządu Miejskiego, przewodniczący otwiera dyskusję, w której głos zabierają pp. radni: J. Potkański, L. Grzegorzak i B. Borucki. W czasie przemówienia p. r. J. Potkańskiego radni z Obozu Narodowego przeszkadzają mówcy, a przewodniczący wzywa poszczególnych radnych z tego Obozu do zachowania spokoju.

Po przemówieniu p. r. J. Potkańskiego wpływa wniosek p. r. K. Hartmana o przerwanie dyskusji. Przeciwno temu wnioskowi przemawia p. r. F. Szwajdler. W wyniku głosowania wniosek p. r. K. Hartmana zostaje przyjęty (za wnioskiem oświadcza się 61 radnych, przeciwko — 23).

Następnie przewodniczący poddaje pod głosowanie wniosek w sprawie liczby wiceprezydentów, zgłoszony przez p. r. J. Potkańskiego w imieniu Frakcji radnych P. P. S. i Klasowych Związków Zawodowych. Za wnioskiem tym oświadcza się 53 radnych, przeciwko — 31.

Wniosek, zgłoszony przez p. r. L. Grzegorzaka o ustalenie liczby wiceprezydentów na 2-ch, wobec przyjęcia wniosku Frakcji radnych P. P. S. i Klasowych Związków Zawodowych, upada.

Powzięto uchwałę treści następującej:

Uchwała nr 1.

Rada Miejska uchwała ustalić liczbę Wiceprezydentów Miasta na 3-ch.

III. W sprawie ustalenia wysokości poborów członków Zarządu Miejskiego:

Po zreferowaniu sprawy przez p. M. Kalinowskiego, dyrektora Zarządu Miejskiego, oraz zgłoszeniu przez p. r. J. Potkańskiego w imieniu Frakcji P. P. S. i Klasowych Związków Zawodowych odpowiedniego wniosku, przewodniczący otwiera dyskusję, w której głos zabierają pp. rr.: A. Belka, F. Szwajdler i E. Andrzejak, przy czym p. r. A. Belka zgłasza w imieniu Frakcji radnych Obozu Narodowego wniosek w tej sprawie.

P. r. Szwajdler w czasie przemówienia zostaje przez przewodniczącego przywołany do porządku za użycie niewłaściwych zwrotów.

Po przemówieniu p. r. E. Andrzejaka p. r. W. Stawiński zgłasza wniosek o przerwanie dyskusji. Przeciwko temu wnioskowi wypowiada się p. r. B. Grochowski. W wyniku głosowania wniosek p. r. W. Stawińskiego zostaje przyjęty (za wnioskiem głosuje 62 radnych, przeciwko — 22).

Przewodniczący poddaje pod głosowanie wniosek, zgłoszony przez p. r. A. Belkę, jako dalej idący. Za wnioskiem tym oświadcza się 34 radnych, przeciwko — 50. Następnie przewodniczący poddaje pod głosowanie wniosek, zgłoszony przez p. r. J. Potkańskiego. Za wnioskiem tym oświadcza się 50 radnych, przeciwko 34.

Powzięto uchwałę treści następującej:

Uchwała nr 2.

Rada Miejska uchwała:

1. przyznać prezydentowi miasta tytułem wynagrodzenia za pełnienie obowiązków służbowych uposażenie, obliczone według IV stopnia służbowego funkcjonariuszów państwowych, 30⁰/₀-owy dodatek reprezentacyjny oraz mieszkanie, opał i światło;
2. przyznać wiceprezydentom miasta tytułem wynagrodzenia za pełnienie obowiązków uposażenie, obliczone według V stopnia służbowego funkcjonariuszów państwowych oraz 15⁰/₀-owy dodatek reprezentacyjny;
3. przyznać prezydentowi i wiceprezydentom miasta:
 - a) prawo do zaopatrzenia emerytalnego, urlopów wypoczynkowych, pomocy lekarskiej, zwrotu kosztów podróży służbowych oraz inne prawa, z których korzysta ogół pracowników Zarządu Miejskiego;
 - b) dodatkowe wynagrodzenie, ustalone okólnikiem Ministra Spraw Wewnętrznych nr 119 z dnia 13 września 1934 roku (Dz. U. Min. Spraw Wewn. nr 25, poz. 230);
4. przyznać ławnikom tytułem diet za udział w posiedzeniach Magistratu po zł 25.— za każde posiedzenie.

O godzinie 20 minut 10 przewodniczący zamyka posiedzenie.

Sekretarz

(—) *Włodzimierz Graliński*
Wicedyrektor Zarządu Miejskiego.

Przewodniczący

(—) *Mikołaj Godlewski*
Tymczasowy Prezydent Miasta.

PROTOKÓŁ

2 POSIEDZENIA RADY MIEJSKIEJ.

Łódź, dnia 8 lutego 1939 roku.

Komplet radnych 84.

Obecnych radnych 84.

I. Członkowie Rady Miejskiej:

- a) obecni: 1. Adamiec Franciszek, 2. Andrzejak Edward, 3. Bednarczyk Leon, 4. Belka Antoni, 5. Borucki Bronisław, 6. Brauer Kurt, 7. Brzeziński Benedykt, 8. Bukowski Piotr, 9. Ciechański Stanisław, 10. Czernik Antoni, 11. Cyrański Adam, 12. Dembiński Marian, 13. Domeradzi Henryk, 14. Duszkiewicz Mieczysław, 15. Dynek Stefan, 16. Eychner Rajzla, 17. Furmanek Bolesław, 18. Głowacki Lucjan, 19. Goliński Stanisław, 20. Grochowski Bolesław, 21. Grzegorzak Leon, 22. Grzelak Antoni, 23. Handelsman Sura-Chana, 24. Hartman Kazimierz, 24. Holenderski Lew, 26. Jurczak Wacław, 27. Kacprzak Stanisław, 28. Karpik Andrzej, 29. Kempner Rafał, 30. Klinkiewicz Bronisław, 31. Kottowski Witold, 32. Kowalski Bronisław, 33. dr Krausz Juliusz, 34. Krężel Antoni, 35. Kruczkowski Bronisław, 36. Krzynówek Stanisław, 37. Kukulski Julian, 38. Kuźniak Stefan, 39. Lewin Izaak, 40. Liberman Fiszel, 41. Lipszyc Bencjon, 42. Majzner Herszlik, 43. Malinowski Seweryn, 44. Matula Władysław, 45. Mazurowski Bronisław, 46. Mermelsztajn Majer, 47. Milman Szmul, 48. Morgentaler Icek-Josek, 49. Napieralski Antoni, 50. Neurode Bruno, 51. Nutkiewicz Szlama, 52. Ortel Władysław, 53. Pachała Jan, 54. Pietrzak Stanisław, 55. Potkański Józef, 56. Poznański Chaim-Lajb, 57. Ks. kan. Rajchert Roman, 58. Ratajczyk Stanisław, 59. Rozenberg Szymon L., 60. dr Rostkowski Czesław, 61. Skrzydlewski Ludwik, 62. Sobczak Kazimierz, 63. Sobociński Antoni, 64. Stawiński Wincenty, 65. Strzelecki Stanisław, 66. Sumerowski Marian, 67. Szczepańczyk Władysław, 68. Sztrauch Zurech, 69. Szwajdler Franciszek, 70. Schwemm Robert, 71. Szulc Henryk, 72. Tartakower Leon, 73. Teubner Alfred, 74. dr Tomaszewicz Wincenty L., 75. Walczak Adam, 76. Wasilewski Kazimierz, 77. Wendtland Edmund, 78. dr Więckowski Stanisław A., 79. Witaszewski Kazimierz, 80., Wyrzykowski Kazimierz, 81. Zajdel Leonard, 82. Zajdlowa Józefa, 83. inż. Zerbe Emil, 84. Zygielbojm Szmul-Mordka.

II. Członkowie Zarządu Miejskiego:

obecni: Prezydent Miasta Godlewski Mikołaj, Wiceprezydent Miasta Kozłowski Kazimierz, Wiceprezydent Miasta Pączek Antoni.

III. Urzędnicy Zarządu Miejskiego:

1. Naczelnik Ancyporowicz Aleksander, 2. Zast. Naczelnika Barczewski Jan, 3. Naczelnik inż. Brzozowski Julian, 4. Naczelnik Chwalbiński Leon, 5. Referent Fornalski Tadeusz, 6. Naczelnik dr Grabowski Albin, 7. Wicedyrektor Graliński Włodzimierz, 8. Zast. naczelnika Illinicz Hilariusz, 9. Dyrektor Kalinowski Mieczysław, 10. Naczelnik Kempner Stanisław, 11. Zast. naczelnika Leśniczak Zygmunt, 12. Naczelnik inż. Przeździecki Stanisław, 13. Redaktor Rachalewski Stanisław, 14. Naczelnik Rutkowski Jan, 15. Sekretarz Sałaciński Aleksander, Zast. naczelnika inż. Sawczyk Wilhelm, 17. Naczelnik dr inż. Wilkoszewski Bogumił, 18. Naczelnik Wisławski Tadeusz, 19. Dyrektor inż. Wojewódzki Waław, 20. Naczelnik Wysocki Adam.

Przewodniczący: Prezydent Miasta Godlewski Mikołaj.

Sekretarz: Graliński Włodzimierz, Wicedyrektor Zarządu Miejskiego.

Stenografki: Brzozowska Klara i Milewska Zofia.

Porządek zebrania wyborczego.

1. Wybór przewodniczącego zebrania wyborczego i powołanie przez tegoż 2 asesorów.
2. Wybór prezydenta miasta.
3. Wybór wiceprezydentów miasta.
4. Wybór 9 ławników Magistratu.

I. Zagajenie:

Posiedzenie otwiera o godz. 20 min. 50 Tymczasowy Prezydent Miasta, oświadczając, iż jest to zebranie wyborcze radnych m. Łodzi, zwołane na podstawie reskryptu Pana Wojewody Łódzkiego nr SA. I. 14c/3/38 z dnia 4 lutego 1939 roku w celu dokonania wyboru prezydenta miasta, trzech wiceprezydentów miasta i 9 ławników Magistratu.

Zawiadomienia o zebraniu wyborczym zostały pp. radnym doręczone w dniu 5 lutego 1939 r. wraz z porządkiem obrad, który ani zmieniony, ani uzupełniony być nie może. Żadnych zapytań ani oświadczeń na dzisiejszym posiedzeniu również być nie może.

Zebranie wyborcze jest prawomocne, gdyż na sali jest komplet radnych w liczbie 84.

II. W sprawie wyboru przewodniczącego zebrania wyborczego i powołania przez tegoż 2 asesorów:

Przewodniczący zawiadamia zebranych, iż na podstawie art. 35 ust. 4. ustawy z dnia 23 marca 1933 roku o częściowej zmianie ustroju samorządu terytorialnego i § 5 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 13 czerwca 1934 roku w sprawie regulaminu wyborczego zarządu miejskiego: a) wybory członków zarządu miejskiego przeprowadzają przewodniczący i 2 członkowie-asesorowie, b) przewodniczącego zebrania wyborczego wybierają każdorazowo w tym celu radni spośród swego grona zwykłą większością głosów obecnych, c) członków-asesorów powołuje przewodniczący spośród obecnych na zebraniu radnych.

P. radny A. Belka zgłasza w imieniu Frakcji radnych Obozu Narodowego wnioski o zastosowanie głosowania tajnego za pomocą kartek. Wniosek ten nie uzyskuje liczby głosów, wymaganej § 63 ust. 1 (za wnioskiem — 18, przeciwko — 66).

P. r. J. Potkański w imieniu Frakcji radnych P.P.S. i Klasowych Związków Zawodowych zgłasza kandydaturę p. r. E. Andrzejaka. Większością głosów (66 za i 18 przeciwko) przewodniczącym zebrania wyborczego wybrany zostaje p. r. Edward Andrzejak.

Tymczasowy Prezydent Miasta o godz. 21 przekazuje przewodnictwo p. r. E. Andrzejakowi, który — podziękowawszy za wybór — zaprasza na asesorów pp. rr. S. Golińskiego i J. Kukulskiego.

III. W sprawie wyboru prezydenta miasta:

Po odczytaniu przez przewodniczącego zebrania wyborczego przepisów rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 13 czerwca 1934 roku w sprawie regulaminu wyborczego Zarządu Miejskiego, p. r. W. Stawiński w imieniu Frakcji radnych P.P.S. i Klasowych Związków Zawodowych oraz Bundu zgłasza na prezydenta miasta kandydaturę p. Kwapińskiego Jana, lat 53, urzędnika, Prezesa Centralnej Komisji Związków Zawodowych, Warszawa, Al. 3 Maja nr 2. Na podstawie wyników wyborów, uwidoczonych w załączonym protokole wyborczym przy wyborze prezydenta m. Łodzi, powzięto uchwałę treści następującej:

Uchwała nr 3.

Rada Miejska postanawia powołać na Prezydenta Miasta p. Kwapińskiego Jana, lat 53, urzędnika, Prezesa Centralnej Komisji Związków Zawodowych, zamieszkałego w Warszawie, Al. 3 Maja nr 2.

IV. W sprawie wyboru 3 wiceprezydentów miasta:

P. r. W. Stawiński w imieniu Frakcji radnych P.P.S. i Klasowych Związków Zawodowych oraz Bundu zgłasza na wiceprezydentów miasta kandydatury pp.: Szewczyka Artura, ur. dn. 25 czerwca 1905 roku, urzędnika Zarządu Miejskiego w Łodzi, zamieszkałego w Łodzi, przy ul. Przędzalnianej nr 10, Walczaka Adama, ur. dn. 25 listopada 1887 roku, sekretarza Zarządu Głównego Związku Zawodowego Robotników i Robotnic Przemysłu Włókienniczego w Polsce, zamieszkałego w Łodzi przy ul. Srebrzyńskiej nr 85 i Purtala Antoniego, ur. dn. 12 czerwca 1895 roku, naczelnika Wydziału Zarządu Miejskiego w Łodzi, zamieszkałego w Łodzi przy ul. Srebrzyńskiej nr 75.

Na podstawie wyników wyborów, uwidoczniionych w załączonym protokóle wyborczym przy wyborze wiceprezydentów m. Łodzi, powzięto uchwałę treści następującej:

Uchwała nr 4.

Rada Miejska postanawia powołać na Wiceprezydentów Miasta pp.:

Szewczyka Artura, ur. dnia 25 czerwca 1905 roku, urzędnika Zarządu Miejskiego w Łodzi, zam. w Łodzi przy ul. Przędzalnianej nr 10,

Walczaka Adama, ur. dnia 25 listopada 1887 roku, sekretarza Zarządu Głównego Związku Robotników i Robotnic Przemysłu Włókienniczego w Polsce, zam. w Łodzi przy ul. Srebrzyńskiej nr 85,

Purtala Antoniego, ur. dnia 12 czerwca 1895 roku, naczelnika Wydziału Zarządu Miejskiego w Łodzi, zam. w Łodzi przy ulicy Srebrzyńskiej nr 75.

V. W sprawie wyboru 9 ławników Magistratu:

P. r. B. Kowalski w imieniu Frakcji radnych Obozu Narodowego zgłasza jako kandydatów na ławników (lista nr 1) pp.: Grzegorzaka Leona, lat 51, zam. w Łodzi przy ul. Jarzynowej nr 12, Zwierzewicza Ewarysta, lat 33, zam. w Łodzi przy ul. Ks. Brzóska nr 36, Belkę Antoniego, lat 39, zam. w Łodzi przy ul. Lipowej nr 10 i Krężła Antoniego, lat 34, zam. w Łodzi przy ul. Nawrot nr 2; p. r. W. Stawiński w imieniu Frakcji radnych P.P.S. i Klasowych Związków Zawodowych oraz Bundu zgłasza jako kandydatów na ławników (lista nr 2) pp.: Andrzejaka Edwarda, lat 45, zam. w Łodzi przy ul. Orlej nr 18, Malinowskiego Leona, lat 36, zam. w Łodzi przy ul. Al. Unii nr 16, Matulę Władysława, lat 52, zam. w Łodzi przy ul. Przyszkole nr 20, Miłaczewskiego Jana, lat 31, zam. w Łodzi przy ul. Rokicińskiej nr 10/12, Milmana Szmula, lat 43, zam. w Łodzi przy ul. Al. I Ma-

ja nr 50 i Zygielbojma Szmula-Mordkę, lat 44, zam. w Łodzi przy ul. Cegielnianej nr 65; p. r. S. Malinowski w imieniu Frakcji radnych Obozu Zjednoczenia Narodowego zgłasza jako kandydatów na ławników (lista nr 3) pp.: Boruckiego Bronisława, lat 54, zam. w Łodzi przy ul. Kątnej nr 17, i Duszkiewicza Mieczysława, lat 50, zam. w Łodzi przy ul. Pomorskiej nr 50.

Na podstawie wyników wyborów, uwidoczonych w załączonym protokole wyborczym przy wyborze 9 ławników Magistratu, powzięto uchwałę treści następującej:

Uchwała nr 5.

Rada Miejska postanawia powołać na ławników Magistratu pp.:

Grzegorzaka Leona, lat 51, zam. w Łodzi przy ul. Jarzynowej 12,
Zwierzewicza Ewarysta, lat 33, zam. w Łodzi przy ul. Ks. Brzóska nr 86,
Andrzejaka Edwarda, lat 45, zam. w Łodzi przy ul. Orlej nr 18,
Malinowskiego Leona, lat 36, zam. w Łodzi przy Al. Unii nr 16,
Matulę Władysława, lat 52, zam. w Łodzi przy ul. Przyszkole nr 20,
Miłaczewskiego Jana, lat 31, zam. w Łodzi przy ul. Rokicińskiej 10/12,
Milmana Szmula, lat 43, zam. w Łodzi przy Al. I Maja nr 50,
Boruckiego Bronisława, lat 54, zam. w Łodzi przy ul. Kątnej nr 17,
Duszkiewicza Mieczysława, lat 50, zam. w Łodzi przy ul. Pomorskiej nr 50.

O godz. 22 min. 55 przewodniczący zebrania wyborczego zamyka posiedzenie.

Przewodniczący

(—) *Mikołaj Godlewski*

Tymczasowy Prezydent Miasta

Sekretarz

(—) *Włodzimierz Graliński*

Wicedyrektor Zarządu Miejskiego

PROTOKÓŁ WYBORCZY

przy wyborze prezydenta miasta Łodzi.

Dnia 8 lutego 1939 roku w sali obrad Rady Miejskiej w Łodzi przy ulicy Pomorskiej nr 16 odbyły się wybory prezydenta miasta w czasie od godz. 21 min. 10 do godz. 22 min. 55.

Liczba obecnych radnych 84.

Przewodniczący zebrania wyborczego: Edward Andrzejak.

Asesorowie: 1. Stanisław Goliński, 2. Julian Kukulski.

Ważnie zgłoszeni kandydaci: 1. Jan Kwapiński, lat 53, urzędnik, prezes Centralnej Komisji Związków Zawodowych, Warszawa, Al. 3 Maja nr 2.

Powody unieważnienia zgłoszonych kandydatów —

Liczba oddanych głosów — 50.

Liczba unieważnionych głosów — 1.

Liczba głosów ważnie oddanych na poszczególnych kandydatów:

1. Jan Kwapiński otrzymał głosów 49.

Wynik wyborów:

Wybrany na prezydenta miasta: Jan Kwapiński.

Wynik wyborów został należycie ogłoszony.

Przewodniczący zebrania wyborczego

(—) *Edward Andrzejak*

Asesorowie: (—) *Stanisław Goliński*

(—) *Julian Kukulski*

PROTOKÓŁ WYBORCZY

przy wyborze wiceprezydentów miasta Łodzi.

Dnia 8 lutego 1939 roku w sali obrad Rady Miejskiej w Łodzi przy ulicy Pomorskiej nr 16 odbyły się wybory wiceprezydentów miasta w czasie od godz. 21 min. 10 do godz. 22 min. 55.

Liczba obecnych radnych 84.

Przewodniczący zebrania wyborczego: Edward Andrzejak.

Asesorowie: 1) Stanisław Goliński, 2) Julian Kukulski.

Ważnie zgłoszeni kandydaci:

1. Artur Szewczyk, urodzony dnia 25 czerwca 1905 roku, urzędnik Zarządu Miejskiego w Łodzi, Łódź, ul. Przędzalniana nr 10,
2. Adam Walczak, urodzony dnia 25 listopada 1887 roku, sekretarz Zarządu Głównego Związku Zawodowego Robotników i Robotnic Przemysłu Włókienniczego w Polsce, Łódź ul. Srebrzyńska nr 85,
3. Antoni Purtal, urodzony dnia 12 czerwca 1895 roku, naczelnik Wydziału Zarządu Miejskiego w Łodzi, Łódź, ul. Srebrzyńska nr 75.

Powody unieważnienia zgłoszonych kandydatów — — —

Liczba oddanych głosów — 50.

Liczba unieważnionych głosów — — —

Liczba głosów ważnie oddanych na poszczególnych kandydatów:

1. Artur Szewczyk	—	otrzymał głosów	50.
2. Adam Walczak	—	„ „	50.
3. Antoni Purtal	—	„ „	49.

Wynik wyborów:

- Wybrani na wiceprezydentów: 1. Artur Szewczyk, 2. Adam Walczak,
3. Antoni Purtal.

Wynik wyborów został należycie ogłoszony.

Przewodniczący zebrania wyborczego

(—) Edward Andrzejak

Asesorowie: (—) Stanisław Goliński

(--) Julian Kukulski

PROTOKÓŁ WYBORCZY

przy wyborze ławników Magistratu miasta Łodzi.

Dnia 8 lutego 1939 roku w sali obrad Rady Miejskiej w Łodzi przy ulicy Pomorskiej nr 16 odbyły się wybory 9 ławników miejskich w czasie od godziny 21 min. 10 do godz. 22 min. 55.

Liczba obecnych radnych 84.

Przewodniczący zebrania wyborczego: Edward Andrzejak.

Członkowie asesorowie: 1. Stanisław Goliński, 2. Julian Kukulski.

Zgłoszono 3 listy kandydatów:

Lista nr 1:

1. Leon Grzegorzak, lat 51, Łódź, ul. Jarzynowa 12,
2. Ewaryst Zwierzewicz, lat 33, Łódź, ul. Ks. Brzóska 86,
3. Antoni Belka, lat 39, Łódź, ul. Lipowa 10,
4. Antoni Krężel, lat 34, Łódź, ul. Nawrot 2.

Lista nr 2:

1. Edward Andrzejak, lat 45, Łódź, ul. Orla 18,
2. Leon Malinowski, lat 36, Łódź, Al. Unii 16,
3. Władysław Matula, lat 52, Łódź, ul. Przyszkole 20,
4. Jan Miłaczewski, lat 31, Łódź, ul. Rokicińska 10/12,
5. Szmul Milman, lat 43, Łódź, Al. I Maja 50,
6. Szmul-Mordka Zygielbojm, lat 44, Łódź, Cegielniana 65.

Lista nr 3:

1. Bronisław Borucki, lat 54, Łódź, ul. Kałna 17,
2. Mieczysław Duszkiewicz, lat 50, Łódź, ul. Pomorska 50.

Powody unieważnienia zgłoszonych list kandydatów —

Liczba oddanych głosów 84.

Liczba głosów unieważnionych 3.

Liczba głosów ważnych, oddanych na poszczególne listy kandydatów:

Lista nr 1 otrzymała 18 głosów,

„ „ 2 „ 47 „

„ „ 3 „ 16 „

Wynik wyborów:

Lista nr 1 otrzymała 2 mandaty,

„ „ 2 „ 5 mandatów,

„ „ 3 „ 2 mandaty.

Na ławników zostali wybrani:

Z listy nr 1:

1. Leon Grzegorzak,
2. Ewaryst Zwierzewicz,

Z listy nr 2:

1. Edward Andrzejak,
2. Leon Malinowski,
3. Władysław Matula,
4. Jan Miłaczewski,
5. Szmul Milman.

Z listy nr 3:

1. Bronisław Borucki,
2. Mieczysław Duszkiewicz.

Wynik wyborów został należycie ogłoszony.

Przewodniczący zebrania wyborczego

(—) *Edward Andrzejak*

Asesorowie: (—) *Stanisław Goliński*

(—) *Julian Kukulski*

PRZEGLĄD USTAWODAWSTWA.

Jednolity tekst rozporządzenia Prezydenta R. P. o godłach i barwach państwowych.

W nr 2 Dziennika Ustaw R. P. pod poz. 8 ukazało się obwieszczenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 12 października 1938 roku, ogłaszające jednolity tekst rozporządzenia Prezydenta R. P. z dnia 13 grudnia 1927 roku o godłach i barwach państwowych oraz o oznakach, chorągwiach i pieczęciach.

Aktualizowanie ewidencji osób, wyznaczonych do organów o.p.l.

Okólnik Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 13 stycznia 1939 roku (Dz. Urz. M. S. W. nr 1, poz. 1) poleca utrzymywać w stałej aktualności ewidencję osób, wyznaczonych do organów o.p.l., a mianowicie: organów kierowniczych o.p.l. miasta i samoobrony oraz organów wykonawczych (służba przeciwgazowa, przeciwpożarowa i ratowniczo-sanitarna).

W tym celu zarządy gmin winny w rejestrach mieszkańców wpisywać adnotację o przynależności danej osoby do odnośnego organu obrony przeciwlotniczej.

Ulgi dla domów, których budowę rozpoczęto w roku 1938.

Pismo okólne Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 9 stycznia rb. (Dz. Urz. M. S. W. nr 1, poz. 2) daje dodatkowe wyjaśnienia, w jakich wypadkach władze, sprawujące nadzór policyjno-budowlany, mogą uznać budynki za rozpoczęte w rozumieniu art. 43 ustawy z dnia 9 kwietnia 1938 roku o ulgach inwestycyjnych (Dz. U. R. P. nr 26, poz. 244).

REGULAMIN

Referatu (Inspektoratu) Organizacyjnego przy Wydziale Prezydialnym Zarządu Miejskiego w Łodzi, zatwierdzony zarządzeniem Tymczasowego Prezydenta Miasta nr 42 z dnia 23 stycznia 1939 roku.

§ 1.

(1) Przy Wydziale Prezydialnym Zarządu Miejskiego tworzy się Referat (Inspektorat) Organizacyjny, jako organ Prezydenta Miasta, podległy bezpośrednio Dyrektorowi Zarządu Miejskiego.

(2) Inspektora Organizacyjnego mianuje Prezydent Miasta spośród urzędników I kategorii o wykształceniu prawniczym, posiadających co najmniej 5-letnią praktykę na stanowisku referendarskim.

§ 2.

Referat Organizacyjny powołany jest do utrzymywania administracji agend miejskich w należytej sprawności przez ulepszanie jej stanu organizacyjnego oraz zwiększania wydajności pracy drogą doskonalenia metod działania.

§ 3.

W szczególności do zakresu działania Referatu należy:

- a) nadzór nad organizacyjno-administracyjną działalnością poszczególnych agend miejskich;
- b) opracowywanie zagadnień ustrojowych samorządu łódzkiego;
- c) opracowywanie projektów statutów organizacyjnych oraz regulaminów i instrukcyj biurowych;
- d) opracowywanie regulaminów i instrukcyj dla Magistratu, Rady Miejskiej i Komisyj;
- e) kodyfikacja przepisów miejskich;
- f) ustalanie wzorów wszelkich druków i stempli dla agend miejskich;
- g) rozstrzygnięcie sporów kompetencyjnych między wydziałami;

- h) przeglądanie wydawnictw i czasopism, związanych z działalnością samorządu (szczególnie z zakresu organizacji) i informowanie poszczególnych agend miejskich o ciekawszych zagadnieniach z ich zakresem działania związanych;
- i) gromadzenie materiałów orientacyjnych z zakresu organizacji samorządu;
- j) utrzymywanie kontaktu ze Związkiem Miast Polskich przez opracowywanie memoriałów do Związku w sprawach natury ogólno-organizacyjnej oraz opiniowanie projektów ustaw i rozporządzeń, nadsyłanych przez Związek, a dotyczących tej dziedziny;
- k) uczestniczenie w posiedzeniach i konferencjach, dotyczących organizacji i usprawnienia administracji miejskiej;
- l) utrzymywanie kontaktu z Wydziałem Kontroli;
- f) nadzór nad wykonaniem przez poszczególne agendy miejskie specjalnych zarządzeń z dziedziny organizacji;
- m) kontakt z przełożonymi poszczególnych agend miejskich przez komunikowanie im swoich spostrzeżeń z zakresu organizacji;
- n) wykonywanie innych czynności, zleconych przez Prezydenta Miasta względnie dyrektora Zarządu Miejskiego, a łączących się z dziedziną organizacji Zarządu Miejskiego.

§ 4.

(1) Inspektor Organizacyjny przeprowadza periodycznie systematyczną i szczegółową lustrację agend miejskich.

(2) Dokonując tej czynności, Inspektor obowiązany jest sprawdzić:

- a) czy organizacja agendy zgodna jest z odnośnymi przepisami,
- b) czy działalność agendy jest dostatecznie skoordynowana,
- c) czy technika pracy jest ujednostajniona i uzgodniona,
- d) jaki jest podział czynności,
- e) czy agenda posiada instrukcje i regulaminy, dotyczące jej zakresu działania,
- f) czy używa się wyłącznie druków zatwierdzonych,
- g) czy pracownicy posiadają zakresy czynności i czy znają przepisy prawne, odnoszące się do ich zakresu czynności,

- h) czy ustawy, zbiory przepisów, okólniki i zarządzenia zgrupowane są w odnośnych działach pracy w układzie przejrzystym i należyтым porządku;
- i) czy używane pieczęcie i napisy co do formy i treści odpowiadają przepisom;
- j) jaka jest forma zewnętrzna pracy i zachowania się wobec interesantów każdego pracownika,
- k) jaki jest wygląd zewnętrzny biura danej agendy,
 - l) czy rozmieszczenie pracowników i działów pracy jest racjonalne,
 - l) czy zajmowany przez agendę lokal odpowiada wymogom racjonalnej pracy.

§ 5.

(1) Spostrzeżone w czasie lustracji racjonalne inowacje jednej agendy w zakresie uproszczenia pracy względnie jej ulepszenia Inspektor przeschecpia do innych agend, działając w razie potrzeby jako doradca i instruktor.

(2) Dla wypełnienia swych zadań może Inspektor w razie potrzeby korzystać z współpracy fachowych organów.

§ 6.

Program zamierzonych lustracji na każdy kwartał ustala na wniosek Inspektora — Dyrektor Zarządu Miejskiego. W razie potrzeby Prezydent Miasta względnie Dyrektor Zarządu Miejskiego zlecają dokonanie lustracji poza kwartalnym programem. Lustracje doraźne przeprowadza Inspektor według swego uznania.

§ 7.

(1) Przed rozpoczęciem czynności lustracyjnych Inspektor obowiązany jest zgłosić się u kierownictwa odnośnej agendy. Kierownik agendy względnie jego zastępca mają prawo być obecni w czasie dokonywania szczegółowej lustracji.

(2) Przeprowadzanie lustracji nie powinno, o ile możliwości, przeszkadzać normalnemu tokowi pracy.

§ 8.

(1) Inspektor ma prawo wstępu i przebywania w lokalach urzędowych i pomieszczeniach agend miejskich, asystowania przy wykonywaniu czyn-

ności urzędowych oraz przeglądania akt, ksiąg itp., które w razie potrzeby może zabrać dla dokładniejszego zbadania.

(2) Pracownicy na pytania Inspektora obowiązani są udzielać wyczerpujących wyjaśnień, przy czym zwalniani są wtedy od obowiązku zachowania tajemnicy służbowej. Wyjątek w tym względzie stanowią jedynie mobilizacyjne sprawy wojskowe.

§ 9.

(1) O wykryciu okoliczności, wymagających wydania doraźnych zarządzeń zapobiegawczych lub wdrożenia dochodzeń porządkowych względnie dyscyplinarnych, Inspektor obowiązany jest zawiadomić niezwłocznie Prezydenta Miasta za pośrednictwem Dyrektora Zarządu Miejskiego.

(2) W razie wykrycia uchybień, dotyczących dziedziny czynności, kontrolowanych przez Wydział Kontroli, winien Inspektor powiadomić również Naczelnika Wydziału Kontroli.

§ 10.

(1) Po dokonaniu lustracji Inspektor spisuje na miejscu protokół, który winien odzwierciedlać zwięźle stan faktyczny, stwierdzony przez Inspektora. Protokół ten podpisuje również kierownik lustrowanej agendy, zamieszczając ewentualne swoje uwagi.

(2) Za zgodą i w obecności Naczelnika Wydziału (kierownika agendy) Inspektor może przeprowadzić z personelem zlustrowanej agendy konferencję polustracyjną.

(3) W ciągu najpóźniej 30 dni od chwili zakończenia każdej lustracji Inspektor przedkłada Prezydentowi Miasta za pośrednictwem Dyrektora Zarządu Miejskiego pisemne zwięźle sprawozdanie z wnioskami oraz załącza doń protokół polustracyjny.

§ 11.

(1) Inspektor Organizacyjny prowadzi dla każdego Wydziału oddzielną teczkę, zawierającą sprawozdania polustracyjne oraz całkowity materiał, ilustrujący organizację każdego Wydziału.

(2) Teczka wydziałowa zawiera 6 podteczek, w których zgrupowane są sprawy według następującej kolejności:

- a) w podteczce nr 1 — sprawozdania i protokoły polustracyjne oraz wydane w związku z nimi zarządzenia,
- b) w podteczce nr 2 — statuty organizacyjne, regulaminy i instrukcje ogólne Wydziału,

- c) w podteczce nr 3 — zakresy czynności i instrukcje służbowe poszczególnych działów pracy,
- d) w podteczce nr 4 — zbiór przepisów prawnych i zarządzeń specjalnych, odnoszących się do danego Wydziału,
- e) w podteczce nr 5 — wzory ważniejszych druków oraz stempli, używanych przez Wydział,
- f) w podteczce nr 6 — inne sprawy z zakresu organizacji, dotyczące danego Wydziału.

(3) W podteczce nr 2 na samym wierzchu znajduje się wykaz statutów, regulaminów i instrukcyj, jakie dany Wydział wraz z podległymi mu agendami winien posiadać. Na wykazie tym notuje się dla kontroli ewentualne braki lub konieczność uzupełnienia czy zmiany statutu, regulaminów, bądź instrukcyj.

§ 12.

(1) Naczelnicy Wydziałów mogą w Referacie przeglądać pisemne sprawozdania z dokonanych lustracji. Uzyskane w tej mierze wiadomości należy traktować jako ściśle poufne.

(2) Inspektor przechowuje akta lustracyjne, jako sprawy ściśle poufne, stale pod zamknięciem.

§ 13.

Stałe wykonywanie lustracji przez Inspektora nie zmniejsza ani też nie uchyla obowiązków naczelników wydziałów (kierowników agend) w odniesieniu do nadzoru ogólnego i sprawnego funkcjonowania podległych im agend.

§ 14.

(1) Inspektorowi nie przysługuje prawo wydawania, zarządzeń, zmierzających do usunięcia zauważonych braków i usterek. Ma on jednakże prawo udzielać na miejscu wskazówek co do sposobu urzędowania, organizacji pracy i jej metod, w szczególności zaś co do:

- a) racjonalnego podziału pracy,
- b) należytego wykorzystania personelu,
- c) uproszczenia biurowości,
- d) przyśpieszenia toku urzędowania.

(2) O udzieleniu takich wskazówek zaznacza Inspektor w protokóle lustracji.

(3) Kierownik lustrowanej agendy nie może bez ważnych powodów odmówić wydania opartych na wskazówkach Inspektora stosownych zarządzeń. W wypadkach odmowy winien powody zamieścić w protokole lustracji.

§ 15.

Inspektorat ustala wszelkie wzory druków i stempli, zamawianych przez poszczególne wydziały za pośrednictwem Wydziału Gospodarczego. Wzór nowego ważniejszego druku i odcisk każdego nowego stempla dostarcza Wydział Gospodarczy Referatowi Organizacyjnemu dla włączenia do odnośnej podteczki.

§ 16.

(1) Inspektor Organizacyjny opracowuje przepisy organizacyjne (statuty, regulaminy, instrukcje biurowe), dotyczące całego Zarządu Miejskiego. Przepisy organizacyjne, dotyczące poszczególnych Wydziałów, Inspektor opiniuje względnie przepracowuje na podstawie projektów, nadesłanych przez odnośne wydziały.

(2) Kierownicy agend miejskich mają w pierwszym rzędzie obowiązek czuwania, aby podległe im agendy posiadały przepisy organizacyjne, wymienione w punktach **b** i **c** ust. (2) § 11.

(3) Do opracowania projektów poważniejszych przepisów organizacyjnych (statut organizacyjny ogólny, regulaminy Rady Miejskiej, instrukcje rachunkowo-kasowe itp). Prezydent Miasta powołać może specjalną Komisję.

§ 17.

Inspektor ma prawo zwracania się do Wydziałów (agend miejskich) o wyjaśnienia telefoniczne bądź pisemne, odnoszące się do spraw organizacyjnych, nadesłanych Wydziałowi Prezydialnemu do zaopiniowania i zatwierdzenia przez Prezydenta Miasta, Magistrat względnie Radę Miejską. Pisma, odnoszące się do tych kwestyj, podpisuje Inspektor zgodnie z obowiązaniami w Zarządzie Miejskim przepisami.

§ 18.

(1) Inspektor obowiązany jest gromadzić materiał informacyjny, dotyczący zagadnień organizacyjnych samorządu miejskiego. Materiał ten winien być tak rozmieszczony w szafach (pomieszczeniach), aby bez trudu można było odnośne dane z poszczególnej dziedziny organizacji odnaleźć.

Nie należy gromadzić materiału bezwartościowego lub niezwiązanego ściśle z dziedziną organizacji samorządu miejskiego.

(2) Gdy pewna dziedzina organizacji posiada zbyt obfity materiał informacyjny, należy zaprowadzić dla tej dziedziny specjalny skorowidz.

§ 19.

Regulamin niniejszy wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1939 roku.

WYKONANIE BUDŻETU

za czas od

Dział	NAZWA DZIAŁU	Wydatki zwyczajne		Stosunek % /o
		preliminarz na okres roczny	wydatkowane za 10 miesięcy	
I	Zarząd ogólny	4.516.577.—	4.247.215.02	94,04
II	Majątek komunalny	207.586.—	297.168.29	143,15
III	Przedsiębiorstwa komunalne	205.580.—	—	—
IV	Splata długów	4.904.672.—	4.562.816.89	93,03
V	Drogi i place publiczne	1.633.387.—	1.811.873.94	110,93
Va	Pomiary i plany rozb. miasta	385.107.—	317.720.85	82,50
VI	Oświata	3.226.624.—	2.725.331.33	84,46
VII	Kultura i sztuka	801.823.—	650.805.39	81,16
VIII	Zdrowie publiczne	4.934.236.—	3.804.169.46	77,10
IX	Opieka społeczna	3.261.617.—	2.635.940.86	80,82
X	Popieranie rolnictwa	480.936.—	339.378.95	70,57
XI	Popieranie przemysłu i handlu	532.632.—	435.934.33	81,84
XII	Bezpieczeństwo publiczne	1.656.891.—	1.235.923.13	74,59
XIII	Różne	1.644.640.—	646.551.14	39,31
	Ogółem	Zł. 28.392.308.—	23.710.829.58	83,51

ZARZĄDU MIEJSKIEGO w ŁODZI

1 kwietnia 1938 r. do 31 stycznia 1939 r.

Dział	NAZWA DZIAŁU	Dochody zwyczajne		Stosunek % /5
		Preliminarz na okres roczny	Wpłynęło za 10 miesięcy	
I	Majątek komunalny	306.900.—	160.399 70	52,26
II	Przedsiębiorstwa komunalne	3.285.341.—	2.893.943.—	88,09
III	Subwencje i dotacje	423.801.—	305.257,43	72,03
IV	Zwroty	2.602.021.—	1.623.745,87	62,40
V	Oplaty administracyjne	589.814.—	580.523,06	98,42
VI	Oplaty z urzędzeń dobra publ.	660.588.—	492.067,19	74,49
VII	Dopłaty	—	—	—
VIII	Udział w podatk. państwowych	12.473.023.—	9.131.362,46	73,21
IX	Dod. do podatków państwowych	6.709.000.—	5.287.883,96	78,82
X	Podatki samoistne	1.200.000.—	1.069.017,40	89,08
XI	Różne	200.004.—	311.013,57	155,50
	Ogółem	Zł. 28.450.492.—	21.855.213,64	76,82

U W A G A: Sumy wykonania dz. VIII i dz. IX wykazane w rubryce 2-iej nie obejmują wpływów podatkowych za miesiąc styczeń 1939 r. z powodu przekazania tych należności przez Izbę Skarbową w następnym miesiącu.—

SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZARZĄDU MIEJSKIEGO W ŁODZI

za czas od 1 kwietnia 1938 roku do 31 stycznia 1939 roku.

NAZWA RACHUNKU	Bilans otwarcia na dzień 1 kwietnia 1938 r.		Obroty od 1. IV. — 31. XII. 1938 r.		Obroty w miesiącu styczniu 1939 r.		Ogólne obroty za czas od 1. IV. 1938 r. — 31. I. 1939 r.	
	Winien	Ma	Winien	Ma	Winien	Ma	Winien	Ma
	1. Kasa	49.082.83	—	22.945.380.22	22.948.958.86	2.605.659.63	2.544.444.43	25.600.122.68
2. Wydatki budżetowe	—	—	28.786.315.85	1.816.477.84	4.251.717.90	555.620.03	33.038.033.75	2.372.097.87
3. Dochody budżetowe	—	—	170.511.46	24.782.345.90	21.727.23	3.040.223.59	192.238.69	27.822.569.49
4. Zakłady i Szpitale	—	—	2.104.429.77	991.936.65	295.065.85	181.250.91	2.399.495.62	1.173.187.56
5. Przedsiębiorstwa komunalne	—	—	3.448.812.46	1.708.502.47	279.484.14	199.949.27	3.728.296.60	1.908.451.74
6. Zobowiązania z tyt. wyk. budżetu	20.—	3.076.155.54	26.622.564.69	26.015.977 —	2.921.265.78	3.572.449.26	29.543.850.47	32.664.581.80
7. Instytucje kredytowe	30.223.02	—	27.863.602.53	27.815.544.54	3.064.233.51	2.878.978.34	30.958.079.06	30.694.522.88
8. Sumy przechodnie	1.957.757.22	1.157.956.58	30.645.407.42	32.909.558.43	3.655.367.52	3.646.712.23	36.258.532.16	37.714.227.24
9. Weksle obce	30.432.—	—	200.—	200.—	—	—	30.632.—	200.—
10. Zaliczki	1.703.699.65	25.778.13	6.447.220.69	5.597.402.58	885.051.76	631.530.65	9.035.972.10	6.254.711.36
11. Dłużnicy i Wierzyciele	100.212.15	10.519.45	11.368.45	849.—	—	—	111.580.60	11.368.45
12. Akcepty	—	322.000.—	1.340.841.17	1.583.841.17	160.000.—	425.000.—	1.500.841.17	2.330.841.17
13. Depozyty walorowe obce	516.267.12	—	207.946.54	192.237.26	200.046.41	24.677.89	924.260.07	216.915.15
14. Deponenci	—	745.141.96	1.227.032.62	1.382.686.51	151.628.08	315.423.61	1.378.660.70	2.443.252.08
15. Pożyczki krótkoterminowe	—	1.500.000.—	2.746.095.22	5.200.000.—	300.000.—	750.000.—	3.046.095.22	7.450.000.—
16. Papiery wartościowe własne	17.096.033.40	—	124.50	3.750.—	—	200.—	17.096.157.90	3.950.—
17. Skarbiec	—	17.096.033.40	3.750.—	124.50	200.—	—	3.950.—	17.096.157.90
18. Fundusz specjalny Gminy	—	1.201.934.65	38.501.95	100.—	2.742.40	27.750.—	41.244.35	1.229.734.65
19. Depozyty własne wydane	—	9.737.758.67	13.532.000.—	18.670.500.—	—	—	13.532.000.—	28.408.258.67
20. Różni za depozyty własne wydane	9.737.758.67	—	15.070.500.—	9.932.000.—	—	—	24.808.258.67	9.932.000.—
21. Deficyty i nadwyżki	1.908.034.12	—	—	—	—	—	1.908.034.12	—
22. Przedsiębiorstwa własne i zakłady	2.139.385.03	395.626.83	843.540.87	2.503.153.70	—	—	2.982.925.90	2.998.780.53
23. Bilans otwarcia	—	—	35.399.842.01	35.399.842.01	—	—	35.399.842.01	35.399.842.01
24. Różne	130.936.80	130.936.80	—	—	—	—	130.936.80	130.936.80
Razem	Zł. 35.399.842.01	35.399.842.01	219.455.988.42	219.455.988.42	18.794.210.21	18.794.210.21	273.650.040.64	273.650.040.64

REPREZENTACJA ŁODZI W NOWYM SEJMIE RZ. P.

Życiorysy posłów łódzkich.

Ks. kan. Antoni Szymanowski, poseł na Sejm z Łodzi.

W czasie ostatnich wyborów do Sejmu w Łodzi w okręgu 15-ym wybrany został posłem ks. kan. Antoni Szymanowski, proboszcz parafii Opatrzności Bożej na Marysinie II.

Ks. kanonik Antoni Szymanowski, syn Ignacego i Walerii z Żytowieckich, urodził się dnia 20 kwietnia 1900 roku w Czyżewie, w województwie białostockim.

Początkowo nauki pobierał w Czyżewie i Ciechanowcu. Maturę uzyskał w gimnazjum we Włocławku. W roku 1922 ukończył Wyższe Seminarium Duchowne w tym mieście. Po uzyskaniu święceń kapłańskich został wikariuszem parafii Milejów, w powiecie piotrkowskim. Na tym stanowisku rozwinął działalność społeczną i spółdzielczą. Po roku władza duchowna

mianowała ks. Antoniego Szymanowskiego administratorem tej parafii. Na tym stanowisku pozostawał do roku 1926.

Po przyłączeniu ziemi piotrkowskiej do Diecezji Łódzkiej powołany został na odpowiedzialniejsze stanowisko w Kurii Biskupiej w Łodzi. Tutaj był obrońcą węzła małżeńskiego w Sądzie Biskupim, sekretarzem osobistym ordynariusza diecezji, kierownikiem działu archiwalnego Kurii Biskupiej oraz skarbnikiem Kurii. W uznaniu zdolności władze duchowne obdarzyły ks. Antoniego Szymanowskiego godnością kanonika.

Obok swej pracy biurowej ks. kanonik Szymanowski pełnił obowiązki prefekta w gimnazjum A. Zimowskiego i w gimnazjum Czapczyńskiej, w gimnazjum P. O. W., w Seminarium Nauczycielskim i w szkołach dokształcających. Z zamiłowaniem poświęcał wiele czasu pracy społecznej na terenie Miejskiego Domu dla Starców i Kalek, w Związku Obrony Kresów Zachodnich, w Stowarzyszeniu Sług Katolickich, w Towarzystwie Katolickim Opieki nad Dziewczętami, w Domu Sierot po poległych żołnierzach.

W roku 1932, kiedy powstawała nowa dzielnica robotnicza na Marysinie, organizowanie nowej parafii władze duchowne powierzyły ks. kan. Antoniemu Szymanowskiemu, który wznosił świątynię i zmontował aparat parafii. Przy kościele wybudował dom, w którym umieścił ochronkę dla biednych dzieci robotniczych oraz szkołę szycia i kroju dla dziewcząt oraz dom społeczny, zawierający 2 wielkie sale. Dom od dnia 1 stycznia 1939 roku spełnia rolę ogniska kulturalno-oświatowego w tej dzielnicy Łodzi.

Ks. kanonik Antoni Szymanowski jest znanym kaznodzieją.

Uprawomocnienie się wyborów do Rady Miejskiej w Łodzi.

W dniu 4 lutego 1939 roku Zarząd Miejski w Łodzi otrzymał zawiadomienie Pana Wojewody Łódzkiego nr S.A. I. 14c/3/38 r. z dnia 4 lutego 1939 r. o odrzuceniu wszystkich protestów przeciwko odbytym w dniu 18 grudnia 1938 roku wyborom do Rady Miejskiej w Łodzi. W związku z tym wybory do Rady Miejskiej uprawomocniły się.

O decyzji tej powiadomiony został przewodniczący Głównej Komisji Wyborczej do Rady Miejskiej w Łodzi.

Dwa protesty, zgłoszone w II i V okręgach wyborczych, zostały odrzucone ze względów natury formalnej. Brak jest bowiem na nich wymaganych 100 podpisów wyborców. Część podpisów nie została przez Główną Komisję Wyborczą do Rady Miejskiej uznana.

Pięć protestów, zgłoszonych w V, VI, XI, XII i XIII okręgach wyborczych, zostały odrzucone ze względów natury merytorycznej.

Pan Wojewoda, zgodnie z opinią Głównej Komisji Wyborczej, nie uznał za uchybienie pomieszczenie w jednym lokalu kilku obwodowych komisyj wyborczych z różnych okręgów wyborczych.

Zarządzeniem Pana Wojewody Łódzkiego nr SA. I. 14c/3/38 z dnia 4 lutego 1939 roku zebranie wyborcze radnych miejskich w celu dokonania wyboru prezydenta miasta, wiceprezydentów miasta i ławników Magistratu zostało wyznaczone na dzień 8 lutego 1939 roku. Zawiadomienie to brzmi, jak następuje:

„Do Pana Prezydenta miasta Łodzi.

Na podstawie § 4 rozporządzenia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 13 czerwca 1934 roku (Dz. U. R. P. nr 52, poz. 485 z roku 1934) w sprawie regulaminu wyborczego do Zarządu Miejskiego — zarządzam wybory członków Zarządu Miejskiego w Łodzi.

Dniem zarządzenia wyborów jest dzień 4 lutego 1939 roku.

Dniem zebrania wyborczego jest dzień 8 lutego 1939 roku.

Zarząd Miejski składa się z 1 prezydenta, wiceprezydentów w liczbie określonej w sposób wskazany w art. 37 (2) ustawy o częściowej

zmianie ustroju samorządu terytorialnego (Dz. Ust. nr 35, z roku 1933, poz. 294) oraz 9 ławników.

Wobec tego należy przed wyborem członków Zarządu Miejskiego wezwać Radę Miejską do powzięcia uchwały w przedmiocie liczby wiceprezydentów.

Nadto w związku z przepisem art. 42 dekretu o samorządzie miejskim (Dz. Pr. nr 13 z roku 1919, poz. 140) przed przystąpieniem do wyborów winna być powzięta uchwała w sprawie wysokości wynagrodzenia (odszkodowania) z funduszków miejskich dla członków Zarządu Miejskiego.

Wojewoda

(—) H. Józewski“.

W związku z tym Pan Prezydent Miasta wystosował do wszystkich członków nowowybranej Rady Miejskiej zaproszenia na dwa posiedzenia.

Jedno odbyło się w dniu 8 lutego 1939 roku o godz. 19-ej z następującym porządkiem obrad:

Zagajenie, ustalenie liczby wiceprezydentów miasta, ustalenie wysokości poborów członków Zarządu Miejskiego.

Drugie posiedzenie odbyło się w tymże dniu o godz. 20-ej z następującym porządkiem obrad:

Wybór przewodniczącego zebrania wyborczego i powołanie przez tegoż 2 asesorów, wybór prezydenta miasta, wybór wiceprezydentów miasta i wybór ławników Magistratu.

Protokoły tych posiedzeń podajemy na innym miejscu.

Wszyscy nowowybrani radni miejscy otrzymali od Zarządu Miejskiego: odpowiednie nominacje, legitymacje, wykaz przepisów prawnych, dotyczących samorządu miejskiego, regulamin obrad Rady Miejskiej i jej komisji, bilety wolnej jazdy tramwajami miejskimi oraz wykaz wydziałów, przedsiębiorstw, zakładów oraz instytucji Zarządu Miejskiego wraz z wykazem urzędników, zajmujących stanowiska kierownicze.

KRONIKA.

I. OGÓLNA.

Uroczysta Akademia Powstania Styczniowego w Łodzi.

W dniu 22 stycznia rb., przed południem w 76-tą rocznicę Powstania Styczniowego odbyła się w sali Teatru Miejskiego przy ul. Śródmiejskiej nr 15 uroczysta akademія, zorganizowana staraniem Pracowniczego Towarzystwa Oświatowo-Kulturalnego im. Stefana Żeromskiego w Łodzi.

Scena przybrana była zielenią i kwiatami, wśród barw państwowych widniały portrety Prezydenta Rzplitej, Wielkiego Marszałka Józefa Piłsudskiego i Naczelnego Wodza Marszałka Edwarda Śmigłego-Rydza. Na scenie stanęły poczty sztandarowe organizacyj b. wojskowych, miejsce zaś w fotelu zajął jedyny w okręgu łódzkim weteran powstania 1863 roku por. Ignacy Harde.

Wkrótce przybył p. wojewoda Henryk Józewski, który zajął miejsce w łoży reprezentacyjnej.

W akademii wzięli udział przedstawiciele władz z naczelnikiem dr Stanisławem Wroną, wiceprezydentem Antonim Pączkiem, inspektorem dr Józefem Torwińskim, komendantem P. P. Anatolem Elsesser-Niedzielskim, wicestarostą Giełczyńskim na czele oraz liczne rzesze zgromadzonej publiczności.

Na wstępie orkiestra odegrała hymn państwowy, po czym — w zastępstwie nieobecnego prezesa zarządu P.T.O.K. dyr. Waligórskiego, akademię zagañ i gości powitał p. Jankowski. Z kolei prelekcję okolicznościową na temat „Powstanie Styczniowe 1863 r.“ wygłosił wiceprezydent miasta — p. Antoni Pączek.

Charakteryzując porywy powstańców i ich szlachetne boje — mówca podkreślił, że nie były to porywy ani pierwsze ani ostatnie — z czym trzeba się zgodzić — nie stawał do nich cały naród. Niepowodzenie powstania było może jedną z głównych przyczyn, dla których czyn 1863 roku oprócz ocen przychylnych i dodatnich znalazł również wiele krytyk ujemnych i złych.

W ich powodzi — jakże ciekawe światło na powstanie styczniowe rzuca

Marszałek Józef Piłsudski, który uważał, że jakkolwiek ze stanowiska militarne go poryw narodu 1863 roku skazany był z góry na niepowodzenie — zmagania powstańców z przemocą były koniecznym przypomnieniem światu, że istnieje sprawa polska. W sytuacji, kiedy słowo „Polska“ nie istniało już w żadnym ze słowników — powstanie styczniowe przypomniało wszystkim, że istnieje jednak obowiązek walki w imię Wolności i Niepodległości.

W dalszym ciągu wiceprezydent A. Pączek zwrócił w swym referacie uwagę na liczny udział w powstaniu styczniowym świata pracy. Oddziały Langiewicza, Żychlińskiego i innych wodzów powstania — pełne były robotników również i sami dowódcy poszczególnych partyj rekrutowali się ze sfery robotniczej i rzemieślniczej (Borelowski, Krysiński).

Dowodem jak popularna była wśród rzesz pracujących myśl zbrojnej walki o niepodległość, jest choćby praca naukowa prof. Wójcickiego, który wyraźnie wskazuje na zmniejszenie się do połowy stanu zatrudnienia w łódzkim przemyśle włókienniczym. Mimo, że na spadek zatrudnienia, mogły mieć wpływ inne czynniki, jest pewne, że w dużej mierze właśnie robotnicy łódzcy opuszczali warsztaty, by uzupełniać stale słabnące na sile oddziały powstańcze. Przecież i historycy rosyjscy wskazują, że część robotników Łodzi, Zgierza i Pabianic uczestniczyła w walkach 1863 roku. Poza włókniarzami stanęli do boju o wolność i rzemieślnicy — krawcy, blacharze, cukiernicy.

W tych warunkach bliscy jesteście stwierdzenia, że klasa robotnicza obowiązek swój spełniła w roku 1863 w większym stopniu, niż inne warstwy. Robotnik swym udziałem w postaniu, chciał się przygotować do zdobycia patentu rycerskiego i użyteczności społecznej — ostróg i pasa rycerskiego. Patent ten ostatecznie zdobył w roku 1904.

— Nie znaczy to jednak — mówił prelegent — by klasa robotnicza miała już spocząć na laurach, bo szlachectwo krwi, jakie zdobyła sobie na przestrzeni dziejów, upoważnia ją do dalszej pracy, do realizacji zadań dumnych i wiodących w przyszłość. W rywalizacji o wielkość na arenie międzynarodowej — dzisiejsza sytuacja wymaga od ludzi pracy nielada, wytrwania i może nawet wyrzeczeń.

— I dlatego — jeżeli dzisiejsza akademia miała być przypomnieniem: skąd pochodzi robotnicze szlachectwo krwi i szlachectwo obowiązku — nie można nad przeszłością zatrzymywać się zbyt długo, ale razem z Asnykiem: „z żywymi naprzód iść“.

Przemówienie wiceprezydenta A. Pączka nagrodzono długo niemilknącą owacją. Po czym weteran por. Harde otrzymał z rąk członkiń P.T.O.K-u wiązanek kwiatów.

W dalszym ciągu orkiestra zakładów Poznańskiego wykonała „Modlitwę Warszawską“, p. Irena Uklejowa zaś odśpiewała „Wizję Szyldwacha“ oraz Niewiadomskiego „Na wojnie“. W uzupełnieniu części artystycznej akademii, chór im. Moniuszki wykonał dwie pieśni: „Sztandary na Kremlu“ i „Idziem do Ciebie Ziemi, Matko nasza“, orkiestra natomiast odegrała wiązanekę pieśni i tańców góralskich, polonez „Witaj Królu“ oraz na zakończenie „Pierwszą Brygadę“.

Uroczysta akademія „Dnia Polaka z Zagranicy“.

W dniu 29 stycznia rb. w sali Stowarzyszenia Śpiewaczego przy ulicy 11-go Listopada 21 odbyła się uroczysta akademія poświęcona Polakom z zagranicy.

Na akademię przybyli: Pan Minister inż. Julian Piasecki, prezes Zarządu Głównego Towarzystwa Pomocy Polonii Zagranicznej, J. E. Ks. Biskup dr Włodzimierz Jasiński i J. E. Ks. Biskup dr Kazimierz Tomczak, Wojewoda Henryk Józewski, Wicewojewoda inż. Józef Jellinek, płk. Marian Bolesławicz, Prezydent Miasta Mikołaj Godlewski, Wiceprezydent Antoni Pączek, przedstawiciele władz, społeczeństwa oraz członkowie i działacze Towarzystwa P.P.Z. Licznie były reprezentowane Komitety Korporacyjne, zorganizowane przy fabrykach i przedsiębiorstwach łódzkich.

Po odegraniu hymnu państwowego przez orkiestrę tramwajarzy pod batutą p. A. Wenskiego, p. prezydent Mikołaj Godlewski, przewodniczący Wojewódzkiego Komitetu „Dnia Polaka Zagranicą“, powitał w serdecznych słowach Pana Ministra oraz wszystkich przybyłych.

Następnie wiceprezydent Antoni Pączek, prezes Okręgu Łódzkiego T.P.P.Z. złożył raport Panu Ministrowi, jako prezesowi Zarządu Głównego T.P.P.Z. z działalności Towarzystwa na terenie województwa łódzkiego. Pan Wiceprezydent podkreślił, że Towarzystwo znajduje się od półtora roku w żywiołowym rozwoju i liczy w tej chwili przeszło 6.000 członków zorganizowanych na terenie Łodzi w 14 kołach środowiskowych. Dalsze pięć kół znajduje się w stadium organizacji.

Zapoczątkowano też pracę w okręgu, zakładając 6 komórek kół terytorialnych. W związku z rozszerzeniem pracy towarzystwa poza Łodzią, zorganizowano dwutygodniowe kursy dla czołowych działaczy Towarzystwa, przez które przeszło 212 osób. Wszystkie efekty Towarzystwo osiągnęło wyłącznie środkami społecznymi. Pozwoliło to w okresie pamiętnych dni walki o Śląsk Zaolziański zorganizować własnym aparatem, pamiętną olbrzymią manifestację ludności — największą, jaką Łódź widziała.

„Znajdując się — podkreślił mówca — już na czele akcji poszczególnych oddziałów, pragniemy i inne województwa wprowadzić do tego szlachetnego wyścigu“.

„Praca nasza — kończy wiceprezydent Antoni Pączek — zmierza do takiego zespolenia Polonii Zagranicznej z Macierzą, aby nie tylko każde pokolenie Polaków, żyjących w granicach Rzplitej, ale także każde pokolenie Polaków, rozproszonych po całym świecie, spełniło zawsze swój wobec Polski obowiązek, o którym tak pięknie powiedział Marszałek Śmigły-Rydz, tj. aby było „nieśmiertelną sztafetą, niosącą honor i wielkość narodu“.

Dążeniem Towarzystwa jest w ciągu tegorocznego miesiąca zbiórki podnieść liczbę członków do 50.000, aby stanąć do wyścigu z innymi województwami w wielkiej pracy dla wspólnej idei. Pan Wiceprezydent zakończył przemówienie przekonaniem, że społeczeństwo łódzkie, a zwłaszcza sfery robotnicze doceniają niezwykle doniosłość Polonii Zagranicznej, której liczba stanowi 13 razy tak wielkie miasto jak Łódź.

Pan Minister inż. Julian Piasecki powiedział: „Jestem szczęśliwy, mogąc mówić o Polakach z zagranicy i o naszych wysiłkach nad utrzymaniem ich przy polskości właśnie tu w Łodzi. To miasto bowiem, wbrew utartej opinii tych, co go bliżej nie znają, pomimo swego wybitnie przemysłowego charakteru, ma duszę romantyczną, zapalną, duszę, w której — jak w zwierciadle — odbijają się sprawy społeczne i narodowe. Dawne, długie lata pracy niepodległościowej, rewolucyjnej, której patronował Wielki Budowniczy Polski Niepodległej Józef Piłsudski, wyrobiły łódzkich robotników na dzielnych szermierzy sprawiedliwości dziejowej.

To też na pierwszy zew Towarzystwa Pomocy Polonii Zagranicznej robotnik łódzki stanął w szeregach naszej organizacji i pragnąc w ten sposób podkreślić, że los robotnika polskiego, rzuconego w obcy świat, pomiędzy obcych ludzi, nie jest mu obojętny, a wyjątkowo bliski.

Stwierdzam to tym chętniej i tym radośniej, że w pracy Łodzi dla Polonii Zagranicznej widzę nieprzysłowiowy polski „słomiany ogień“, a zapał i wytrwałość podziwu godną. Zjawisko każe mi wierzyć głęboko, że i nadal to miasto włókiennictwa polskiego będzie w równie wielkim zapałem świecić przykładem na tym niezmiernie ważnym odcinku pracy społeczno-narodowej innym ośrodkiem kraju. Jestem głęboko przekonany, że w imię wielkich celów, którym pragniemy służyć, wszyscy łodzianie potrafią zgodnie podać sobie ręce, do wspólnej pracy, by łącznym wysiłkiem budować nową, potężną Polskę, dla której synów granice Ojczyzny będą rozciągające się na cały świat“.

Piękne przemówienie Pana Ministra nagrodzone zostało hucznymi i długotrwałymi oklaskami.

W części artystycznej chór im. Moniuszki wykonał pod kierownictwem prof. T. Kiesewettera dwie pieśni: „Idziemy do ciebie“ — W. Lachmana i „Pożegnanie ułana“ — Wallek-Walewskiego. Recytacje utworów poety ze Śląska Opolskiego E. Osmańczyka wykonali artyści teatrów miejskich: J. Biesiadecka i W. Hańcza. Część artystyczna została zakończona wspólnie wykonaną fantazją na tematy z opery „Halka“ Moniuszki przez orkiestrę tramwajarzy pod batutą p. A. Wenskiego.

W zakończeniu wiceprezydent Antoni Pączek zwrócił się z gorącym apelem do działaczy Towarzystwa Pomocy Polonii Zagranicznej, aby ze zdwojoną energią i zapałem pracowali dla naszych braci poza granicami i aby raport złożony w przyszłym roku z prac Towarzystwa wypadł jak najbardziej imponująco.

Łódź w dniu imienin Głowy Państwa Pana Prezydenta Rzplitej.

W dniu 1 lutego rb. Łódź uczciła dzień imienin Pierwszego Obywatela Rzplitej Pana Prezydenta prof. Ignacego Mościckiego, reprezentującego Majestat Rzeczypospolitej.

W przeddzień uroczystości wieczorem, wszystkie domy zostały udekorowane flagami o barwach narodowych.

Dnia 1 lutego o godzinie 9-iej rano w świątyniach wszystkich wyznań odprawione zostały nabożeństwa za pomyślność Dostojnego Solenizanta. Na nabożeństwa przybyła młodzież szkolna, która następnie udała się do szkół dla wysłuchania pogadarek i referatów.

O godzinie 10-iej rano w katedrze św. Stanisława Kostki z okazji imienin Pana Prezydenta Rzeczypospolitej odprawione zostało uroczyste nabożeństwo.

Mszę Św. celebrował J. E. ks. biskup dr Włodzimierz Jasiński w asyście liczного duchowieństwa.

W stallach zasiedli członkowie Kapituły Katedralnej. Pienia religijne wykonał chór alumnów seminarium duchownego w Łodzi.

Na nabożeństwo przybyli pp.: wojewoda łódzki Henryk Józewski w towarzystwie naczelnika dr St. Wrony, dowódca O. K., gen. Wiktor Thommee, w towarzystwie gen. Dindorf-Ankowicza i płk. dypl. Bartaka, prezes Sądu Maciejewski, prokurator dr Spólnik komendant wojewódzki P. P. dr Torwiński, posłowie i senatorowie łódzcy z senatorem Wilczyńskim i posłem Wadowskim na czele, starosta grodzki dr H. Mostowski, komendant grodzki P. P. insp. Elsesser-Niedzielski, prezydent miasta M. Godlewski, wiceprezydent K. Kozłowski, dyr. Funduszu Pracy K. Jagiełło, dyr. M. Kalinow-

ski, naczelnicy i urzędnicy Urzędu Wojewódzkiego, Zarządu Miejskiego, reprezentanci samorządów gospodarczych, organizacji społecznych, zawodowych itd.

Po Mszy św. J. E. ks. Biskup odmówił modlitwę na pomyślność Pana Prezydenta Rzeczypospolitej, po czym zaintonował „Boże coś Polskę“.

Nabożeństwa w świątyniach innych wyznań zostały odprawione również o godzinie 9-ej w obecności reprezentantów władz i społeczeństwa.

W kościele ewangelickim św. Jana na nabożeństwie reprezentował Pana Wojewodę wicewojewoda inż. Józef Jellinek.

Na nabożeństwie w kościele ewangelicko--reformowanym obecny był w charakterze reprezentanta Pana Wojewody radca dr Artur Frydrych.

W cerkwi prawosławnej przy ul. Kilińskiego jako reprezentant Pana Wojewody występował naczelnik Wiktor Hawel, prezydenta Godlewskiego zaś reprezentował dyr. M. Kalinowski.

Na nabożeństwie w synagodze przy ul. Wolborskiej w charakterze reprezentanta Pana Wojewody Łódzkiego występował zastępca naczelnika Wydziału społeczno-politycznego kpt. dypl. K. Kowalski.

Zaznaczyć należy, że liczne organizacje społeczne i zawodowe, jak również reprezentanci samorządów gospodarczych wysłali do Dostojnego Sołenizanta depesze gratulacyjne.

Łódź tworzy Wyższą Uczelnię Lekarską.

Sprawa powołania do życia Wyższej Uczelni Lekarskiej w Łodzi przybiera stopniowo wyraźne kształty. Łódź zbliża się dość szybko do tego momentu, kiedy będzie można już w szerokim ujęciu realizować nakreślone w tym kierunku plany. Prace organizacyjne są w toku. Stowarzyszenie Organizacji Wyższej Uczelni Lekarskiej pracuje bez przerwy i posuwa to wielkie o doniosłym znaczeniu dla Łodzi dzieło naprzód.

W dniu 1 lutego rb. pod przewodnictwem prezydenta miasta p. Mikołaja Godlewskiego odbyło się organizacyjne posiedzenie członków Stowarzyszenia Organizacji Wyższej Uczelni Lekarskiej w Łodzi.

Zarząd tej organizacji zebrał się na posiedzeniu w składzie następującym: z Warszawy przybyli pp. dr Zagórowski, zastępca dyrektora departamentu w Ministerstwie Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, oraz dr med. płk. Babecki, zastępca dyrektora departamentu w Ministerstwie Opieki Społecznej, w imieniu p. Wojewody p. wicewojewoda inż. Józef Jellinek, prezydent Mikołaj Godlewski, dr Bolesław Salak, naczelnik Wydzia-

tu Zdrowia Urzędu Wojewódzkiego Łódzkiego, p. St. Kempner, naczelnik Wydziału Zdrowia Publicznego Zarządu Miejskiego w Łodzi, prezes Izby Lekarskiej dr Antoni Tomaszewski, dr Tomaszewicz, dr prof. Dzierżyński, docent dr Dylewski, dr Stanisław Stańczak, dr T. Mogilnicki, inż. Loth, sen. Heiman-Jarecki i naczelnik inż. Bajkiewicz.

Posiedzenie Zarządu organizacji zagał p. prezydent Mikołaj Godlewski, witając przedstawicieli Ministerstw oraz przedstawiciela p. Wojewody p. wicewojewodę inż. J. Jellinka, po czym przystąpiono do wyborów. Zarząd ukonstytuował się w sposób następujący: prezesem Zarządu został dr Tadeusz Mogilnicki, pierwszym wiceprezesem naczelnik dr Bolesław Salak, drugim wiceprezesem docent dr Dylewski, sekretarzem dr Stanisław Stańczak i skarbnikiem sen. Heiman-Jarecki.

Po ukonstytuowaniu się Zarządu przewodnictwo objął prezes dr T. Mogilnicki. Przemawiali przedstawiciele ministerstw, wypowiadając swój pogląd na sprawę tworzonej Wyższej Uczelni Lekarskiej w Łodzi. Na ten temat wywiązała się ożywiona dyskusja, w której zabierali głos wszyscy obecni.

Dalszym etapem prac Stowarzyszenia będzie przygotowanie budżetu organizacji Wyższej Uczelni. Budżet ten zostanie przedstawiony ministerstwu do wglądu.

Pierwsze posiedzenie ukonstytuowanego Zarządu posunęło sprawę Wyższej Uczelni Lekarskiej w Łodzi na tory realne. Łódź w tym kierunku wykazuje wiele sił witalnych.

Jak wiadomo, Rada Przyboczna pod przewodnictwem p. prezydenta Mikołaja Godlewskiego powzięła uchwałę nabycia 6 morgów ziemi, jako teren pod przyszłą Wyższą Uczelnią Lekarską.

Łódź obecna, a Łódź przyszła.

W dniu 9 lutego rb. o godzinie 20 w sali posiedzeń Zarządu Miejskiego zorganizowany został staraniem Łódzkiego Koła Stowarzyszenia Wychowanków Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie odczyt p. Mieczysława Kalinowskiego, dyrektora Zarządu Miejskiego, będącego członkiem tegoż Koła, na temat: „Łódź obecna a Łódź przyszła“. Zadaniem prelegenta było zobrazować Łódź obecną pod względem terytorialnym i ludnościowym i wykazać, jakie są zamierzenia Zarządu Miejskiego w kierunku rozwoju terytorialnego miasta oraz ubrania go w szatę, godną nazwy drugiego miasta Rzeczypospolitej.

Prelegent omówił najpierw rozwój terytorialny oraz wzrost ludności miasta od roku 1821 do chwili obecnej, a następnie geografie Łodzi obecnej i strukturę jej ludności. Omówiwszy Łódź przeszłą i Łódź obecną prelegent przeszedł do przedstawienia Łodzi przyszłej. Przedstawił zebrany ogólny plan zabudowania miasta, rozwój sieci komunikacyjnej (nowe arterie komunikacyjne, linie tramwajowe, metro, linie autobusowe) i rozwój terytorialny Łodzi (przyłączenie Chojen, Radogoszcza, Nowego Złotna, Rokicia, Rudy Pabianickiej). Następnie zebrani zapoznali się z niektórymi szczegółowymi planami zabudowania poszczególnych dzielnic miasta, a mianowicie: dzielnicy południowej Placu Reymonta (przedłużenie ul. Piotrkowskiej), dzielnicy wschodniej — Doły (przedłużenie ulic Trębackiej i Spornej), dzielnicy przydworcowej (Dworzec Fabryczny i Plac Dąbrowskiego), dzielnicy staromiejskiej — Rynek Bałucki (przedłużenie ul. Stodolnianej) i dzielnicy północnej — park Julianów. W końcu prelegent zapoznał zebranych z planem Zarządu Miejskiego, zmierzającym do uporządkowania Łodzi i nadania jej godnej szaty wielkiego miasta. Poruszono sprawę kanalizacji i kasowania rynsztoków, sprawę wodociągu, sprawę układania ulepszonych nawierzchni na ulicach śródmieścia i arteriach wylotowych, sprawę oświetlenia ulic, sprawę plantacyj miejskich oraz zadrzewiania ulic i placów miejskich, sprawę odnawiania fasad domów i tynkowania czerwonych murów, sprawę usuwania szpetnych szyldów, wreszcie sprawę parkanów.

Odczyt zgromadził około 60 osób spośród członków i sympatyków Łódzkiego Koła Stowarzyszenia Wychowanków Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie i wzbudził wśród nich duże zainteresowanie.

POSTANOWIENIA TYMCZASOWEGO PREZYDENTA MIASTA.

W styczniu 1939 roku Tymczasowy Prezydent Miasta powziął ogółem 51 postanowień, przy czym w zastępstwie Rady Miejskiej 18, w zastępstwie zaś Magistratu 33.

Dla powzięcia postanowień zgłosił Wydział Prezydialny 3, Wydział Finansowy 3, Wydział Podatkowy 2, Wydział Oświaty i Kultury 4, Wydział Opieki Społecznej 4, Wydział Zdrowia Publicznego 5, Wydział Techniczny 18, Wydział Plantacji 1, Wydział Gospodarczy 4, Wydział Przedsiębiorstw i Apropowizacji 2, Wydział Przemysłowy 1, Wydział Prawny 1, Wydział Kontroli 1, Przedsiębiorstwo miejskie Kanalizacja i Wodociągi m. Łodzi 1, Gazownia Miejska 1 wniosek.

3 postanowienia dotyczą spraw personalnych, 2 — spraw podatkowych, 6 spraw finansowych, 6 subwencji, 5 — spraw gospodarczych, 3 — spraw organizacyjnych, 9 — spraw gruntowych, 3 — dostaw wszelkiego rodzaju, 6 — robót wszelkiego rodzaju, 3 — Instrukcyj, Statutów itp, 5 — spraw różnych.

Z ważniejszych postanowień, powziętych przez Tymczasowego Prezydenta Miasta, należy wymienić:

1. zaciągnięcie na rzecz Gminy Miejskiej Łódź, z Funduszu Pracy pożyczki w kwocie zł 200.000.— na wykonanie dodatkowych robót kanalizacyjno-wodociągowych;
2. zamiana gruntów pomiędzy Gminą Miejską Łódź, a Antonim Kurzawskim;
3. nabycie na rzecz Gminy Miejskiej Łódź od Józefa Porosa terenu pod przedłużenie ul. Wilsona;
4. zamiana gruntów pomiędzy Gminą Miejską Łódź, a małż. Plihalów — w związku z poszerzeniem ul. Krzemienieckiej;
5. przyjęcie bezpłatnie na rzecz Gminy Miejskiej Łódź od Stanisława Kąsi-

nowskiego i Tadeusza Zagnera terenów ulicznych, położonych między ulicami: Sieradzką, Rzgowską, Leonharda i Piotrkowską;

6. przekształcenie przedsiębiorstwa miejskiego p. n. „Zakład Hodowli Roślin” na agendę administracyjną Wydziału Plantacyj;
7. przyznanie Oddziałowi Łódzkiemu Towarzystwa Przyjaciół Dzieci Ulicy jednorazowej subwencji z funduszków miejskich w kwocie zł 10.000.— oraz pokrywanie z funduszków miejskich czynszu komornianego za lokal tej instytucji w kwocie około zł 15.000.— rocznie;
8. przyznanie Towarzystwu Przyjaciół Młodzieży Akademickiej w Łodzi jednorazowej dodatkowej subwencji z funduszków miejskich w kwocie złotych 5.000.— na stypendia dla niezamożnych studentów;
9. przyznanie Komitetowi Organizacyjnemu Wczasów Robotniczych w Łodzi jednorazowej subwencji z funduszków miejskich w kwocie zł 5.000.—;
10. przyjęcie na rzecz Gminy Miejskiej Łódź dla Miejskiego Muzeum Historii i Sztuki im. J. i K. Bartoszewiczów od spadkobierców Karola Eiserta darowizny 22 obrazów;
11. uchwalenie szczegółowego planu zabudowania terenów, otaczających plac Reymonta;
12. zakup eksponatów dla Muzeum Pamiątek po Pierwszym Marszałku Polski i Wodzu Narodu Józefie Piłsudskim za sumę zł 8.650.—;
13. przejęcie od Wojewódzkiego Biura Funduszu Pracy czynności, związanych z wypłatą zasiłków ustawowych bezrobotnym, zamieszkałym na terenie m. Łodzi i najbliższych okolic;

14. przyjęcie na rzecz Gminy Miejskiej Łódź od Wojewódzkiego Komitetu „Dni Przeciwgruźliczych“ w Łodzi dotacji w kwocie zł 1.300.— na zakup dźwiękowego aparatu kinowego do celów propagandy higieny;
 15. zatwierdzenie Instrukcji szczegółowej kasowo-rachunkowej Zarządu Miejskiego w Łodzi, Instrukcji o ewidencji majątku nieruchomego Gminy Miejskiej Łódź, Instrukcji o ewidencji inwentarza ruchomego Gminy Miejskiej Łódź i Instrukcji o ewidencji materiałów Gminy Miejskiej Łódź;
 16. przyznanie Diecezjalnemu Instytutowi Akcji Katolickiej w Łodzi jednorazowej subwencji z funduszy miejskich na częściowe pokrycie kosztów zorganizowania w Łodzi „Tygodnia Trzeźwości.
-

NEKROLOGI

W dniu 22 stycznia 1939 roku zmarł, przeżywszy lat 37

Ś. † P.

STEFAN KRAWCZYK

pracownik Dyrekcji Kanalizacji i Wodociągów m. Łodzi

Zmarły przepracował w służbie miejskiej 9 lat.

Cześć Jego pamięci!

ZARZĄD MIEJSKI w ŁODZI

W dniu 28 stycznia 1939 roku zmarł, przeżywszy lat 69

Ś. † P.

FRANCISZEK SIKORSKI

niższy funkcjonariusz Wydziału Plantacyj

Zmarły przepracował w służbie miejskiej 20 lat.

Cześć Jego pamięci!

ZARZĄD MIEJSKI w ŁODZI

W dniu 1 lutego 1939 roku zmarł, przeżywszy lat 61

B. P.

JÓZEF ROZENBLAT

pracownik Wydziału Podatkowego

Zmarły przepracował w służbie miejskiej, na stanowisku sekretarza 21 lat.

Cześć Jego pamięci!

ZARZĄD MIEJSKI w ŁODZI

W dniu 4 lutego 1939 roku zmarł, przeżywszy lat 60

Ś. † P.

JAN FORMIZEL

emeryt miejski.

Zmarły pracował w służbie miejskiej, na stanowisku
niższego funkcjonariusza Wydziału Oświaty i Kultury 14 lat.

Cześć Jego pamięci!

ZARZĄD MIEJSKI w ŁODZI.

W dniu 8 lutego 1939 roku zmarł, przeżywszy lat 57,

Ś. † P.

JÓZEF BAJER

niższy funkcjonariusz Wydziału Gospodarczego.

Zmarły pracował w służbie miejskiej 18 lat.

Cześć Jego pamięci!

ZARZĄD MIEJSKI w ŁODZI.

RUCH SŁUŻBOWY PRACOWNIKÓW ETATOWYCH ZARZĄDU MIEJSKIEGO w ŁODZI

ZA MIESIĄC STYCZEŃ 1939 ROKU.

A. MIANOWANIA.

a) urzędnicy:

1. **Chyliński Władysław**, kontraktowy kancelista Wydziału Ewidencji Ludności mianowany z dniem 1. I. 1939 r. etatowym urzędnikiem tegoż Wydziału na stanowisko kancelisty z uposażeniem wedł. VII st. sł.

B. PRZENIESIENIA.

a) urzędnicy:

1. **Cianciara Stanisław**, sekretarz Wydziału Ewidencji Ludności przeniesiony z dniem 1. I. 1939 r. na równorzędne stanowisko do Wydziału Podatkowego z dotychczasowym uposażeniem.

b) niżsi funkcjonariusze:

2. **Napieralski Józef**, goniec Kancelarii Centralnej przeniesiony z dniem 11. I. 1939 r. na stanowisko konwojenta do Wydziału Prawnego z dotychczasowym uposażeniem

3. **Lambrecht Wacław**, konwojent Wydziału Prawnego przeniesiony z dniem 11. I. 1939 r. na stanowisko woźnego szkoły powszechnej z dotychczasowym uposażeniem.

4. **Napieralski Ładysław**, woźny szkoły powszechnej przeniesiony z dniem 11. I. 1939 r. na stanowisko gońca Kancelarii Centralnej z dotychczasowym uposażeniem.

C. PRZENIESIENIA W STAN SPOCZYNKU.*a) niżsi funkcjonariusze:*

1. **Piotrowski Stanisław**, zamiatacz Wydziału Gospodarczego z dn. 1. I. 1939 r.
2. **Gellert Andrzej**, d-tto
3. **Walerysiak Paweł**, odkażacz I Zakładu Kąpielowego z dn. 1. I. 1939 r.
4. **Pietrzykowski Ignacy**, dozorca oddziałowy szpitala św. Antoniego z dn. 29. I. 1939 r.

D. ZMARLI:*a) urzędnicy:*

1. **Sokołowski Jan**, referent Wydziału Ewidencji Ludności z dn. 18. I. 1939 r.

b) niżsi funkcjonariusze:

2. **Sikorski Franciszek**, dozorca parkowy — z dniem 29. I. 1939 r.

O K Ó L N I K Nr 5.

Do
Wszystkich Wydziałów,
i Przedsiębiorstw Zarządu Miejskiego
w Łodzi

Odpisy przesłać Związkowi Zawodowym
Pracowników Miejskich w Łodzi.

Przedmiot:
Dodatkowa opłata w ubezpieczeniu
emerytalnym robotników.

Z dniem 1 stycznia 1939 roku weszło w życie rozporządzenie Ministra Opieki Społecznej z dnia 24 grudnia 1938 roku o dodatkowych opłatach w ubezpieczeniu emerytalnym robotników (Dz. U. R. P. nr 103, poz. 681).

W myśl ust. 2. § 2. cytowanego rozporządzenia dodatkowa opłata ustalona została w wysokości 0,1% w stosunku do zarobków, stanowiących podstawę wymiaru składek w ubezpieczeniu emerytalnym robotników.

Połowę omawianej opłaty ponosi pracodawca, połowę — pracownik.

W związku z powyższym zarządzam co następuje:

- 1) Poczynając od 1 stycznia 1939 roku należy potrącać od zarobków, policzalnych do ubezpieczenia emerytalnego nieetatowych niższych funkcjonariuszów miejskich, oraz robotników sezonowych, niezależnie od normalnej składki emerytalnej, dodatkową opłatę w wysokości 0,1%, z czego połowa tej opłaty (0,05) winna być potrącona pracownikom, połowa zaś — pokrywana z funduszków miejskich.
- 2) Za etatowych niższych funkcjonariuszów miejskich omawiana wyżej opłata winna być pokrywana w całości (0,1%) z funduszków miejskich.

Wszelkich bliższych wyjaśnień udzielać będzie na żądanie Oddział Personalny Wydziału Prezydialnego.

Łódź, dnia 28 stycznia 1939 roku.

Tymczasowy Prezydent Miasta

(—) *Mikołaj Godlewski*

OBWIESZCZENIE.

Na podstawie art. 151 Ordynacji Podatkowej (Dz. U. R. P. z 1936 r. Nr 14, poz. 134) Zarząd Miejski wzywa niżej wymienionych do zgłoszenia się w biurze Wydziału Podatkowego przy ulicy Zawadzkiej 1 (front, II. piętro, pokój 14) celem odbioru pism, nadesłanych przez Urzędę Skarbowe.

2 Urząd Skarbowy w Łodzi:

nakazy płatnicze na państwowy podatek dochodowy na rok 1938.

Nr. ks. bier.	5022/15	Abersztajn Ajzyk, 11 Listopada 53.
„ „ „	40/15	Ajzenberg Mordka, Zawadzka 15.
„ „ „	93/15	Aszkinajzer Abram, Gdańska 7.
„ „ „	1244/2	Baum Abram Majer, Nowomiejska 24.
„ „ „	4524/15	Baumzecer Liba, Gdańska 5.
„ „ „	4432/15	Blum Sura, 11 Listopada 71.
„ „ „	5044/15	Bromberg Noech, 11 Listopada 17.
„ „ „	5046/15	Comber Joel, Plac Wolności 7.
„ „ „	619/15	Dymant Mania, Gdańska 11.
„ „ „	4537/15	Flakowicz Mojżesz, 11 Listopada 21.
„ „ „	903/15	Gajst Mojżesz, Zawadzka 33.
„ „ „	4972/15	Grinberg Josef, Pogonowskiego 15.
„ „ „	4661/15	Gold Jakub Pinkus, 11 Listopada 56.
„ „ „	4663/15	Goldkorn Jochweta, Zawadzka 23.
„ „ „	4891/15	Goldman Fajga Chawa, Ogrodowa 8.
„ „ „	5055/15	Goluchowski vel Lesnar J., Nowomiejska 24.
„ „ „	1282/2	Heller Abram Noech, Podrzeczna 5.
„ „ „	4838/15	Hercman Izrael, 11 Listopada 31.
„ „ „	390/2	Janowski Gedalie, Nowomiejska 32.
„ „ „	1322/2	Kiersz Jankiel, Podrzeczna 12.
„ „ „	1714/15	Klaper Lajb, 11 Listopada 74.
„ „ „	2039/15	Lerman Fajga, 11 Listopada 43.
„ „ „	2325/15	Milgrom Bluma, Plac Wolności 6.
„ „ „	5027/15	Nasielewicz Zelman, Zawadzka 15.
„ „ „	5033/15	Pawigon Dawid, Nowomiejska 6.
„ „ „	2596/15	Pinczewski Gerszel, 11 Listopada 17.
„ „ „	4640/15	Glewiński Jakub, Zachodnia 21.
„ „ „	4997/15	Rodal Brucha, Nowomiejska 10.
„ „ „	4945/15	Rozprza Abram, 11 Listopada 9.
„ „ „	1363/2	Rozenblum Majer, Drewnowska 36.
„ „ „	5069/15	Rybacki Bolesław, 11 Listopada 52.
„ „ „	4724/15	Strykowski Szyja, Zachodnia 7.
„ „ „	5030/15	Sytner Estera Mirla, 11 Listopada 69.
„ „ „	3236/15	Szer Chilel, 11 Listopada 30.
„ „ „	3545/15	Unger Abram, 11 Listopada 58.
„ „ „	3765/15	Wirth Ludwik, 11 Listopada 19.
„ „ „	1144/2	Zylberman Sura Łaja, Podrzeczna 8.
„ „ „	3999/15	Zychliński Abram, Mielczarskiego 6.
„ „ „	3903/15	Zdrzyniecki Zygmunt, Ogrodowa 20.

nakaz płatniczy na państwowy podatek dochodowy na 1936 rok.

Nr. ks. bier. 2791 Rubin Mendel Mordka, Lipowa 3.

5 Urząd Skarbowy w Łodzi.**nakazy płatnicze na różnicę podatku dochodowego od uposażeń za rok budżetowy 1938.**

Nr. ks. bier. 126/2 Straus Robert, Al. Unii 18.

„ „ „ 117/2 Podemska Sabina, Leśna 1.

orzeczenia karne:

Nr. 496/Rej. karn. 185/38 Straus Robert, Al. Unii 18.

„ 486/Rej. karn. 185/38 Podemska Sabina, Leśna 1.

„ II/36/Rej odw. Grenboch Szmul, Bazarna 5.

6 Urząd Skarbowy w Łodzi.**nakazy płatnicze na państwowy podatek przemysłowy od obrotu za rok 1936 i 1937.**

Nr. ks. bier. 36 Augustyniak Józef, Kątna 24.

„ „ „ 2022 Aronfeld Abraham, Radwańska 4.

„ „ „ 94 Berkowicz Abram, Bankowa 19.

„ „ „ 2056 Frączak Michał, Piotrkowska 257.

„ „ „ 484 Goldgrub Tauba Rajzla, Kątna 36.

„ „ „ 529 Górna Kazimiera, Felsztyńskiego 23.

„ „ „ 585 Horowicz Marian, Kątna 54.

„ „ „ 581 Holwek Feliks, Bednarska 14.

zawiadomienie Nr II/1/275 Holwek Feliks, Bednarska 14.

Nr. ks. bier. 671 Jułkowski Waclaw, Piotrkowska 317.

„ „ „ 2113 Kozieradzki Waclaw, Radwańska 6.

„ „ „ 933 Lachman Edward, Wólczańska 222.

„ „ „ 943 Laube Karol, Rzgowska 27.

„ „ „ 1025 Łęcka Leokadia, Lokatorska 16.

„ „ „ 1092 Mateczak Marcin, Krakusa 13.

„ „ „ 1107 Miazek Bronisław, Sanocka 10.

„ „ „ 1141 Wizgała Jan, Rzgowska 7a.

„ „ „ 1427 Rudzenia Jerzy, Rzgowska 9.

„ „ „ 1477 Sącińska Aniela, Poprzeczna 7.

„ „ „ 1555 Stachurski Stefan, Piotrkowska 317.

„ „ „ 2187 Święcicka Jadwiga, Radwańska 46.

„ „ „ 1728 Tarkowski Leon, Rzgowska 7.

„ „ „ 2477 Tomczak Józef, Sanocka 35.

„ „ „ 1985 Zimmerman Reinhold Hugon, Sokola 13.

„ „ „ 2019 Zychlińska Janina, Piotrkowska 307.

postanowienie o wyłączeniu opłaty od zryczałtowanego podatku przemysłowego od obrotu na rok 1938.

Sochaczewski Szlama, Rzgowska 7.

7 Urząd Skarbowy w Łodzi.**postanowienia o wysokości kwartalnych zaliczek na podatek przemysłowy od obrotu nowopowstałego przedsiębiorstwa.**

- Nr. 135 Rajczyk Szlama, Brzezińska 46.
„ Papierowicz Elka, Łagiewnicka 1/3
„ 129 Pacyna Walenty, Łagiewnicka 82.
„ 153 Szlagman Boruch, Zawiszy 35.
„ 164 Weber Lajb, Pieprzowa 6.
„ 85 Kaufman Tobiasz, Zgierska 41.
„ 189 Hegenbort Lili, Zawiszy 9.
„ 71 Gruszka Cyrla, Łagiewnicka 13.
„ 197 Borgiel Józefa, Jodłowa 22.
„ 43 Baum Lelk, Zgierska 51.
„ 40 Banasiak Józef, Kowalska 10.
„ 131 Plesiak Eleonora, Jonszera 2.
„ 140 Behm Andrzej, Murarska 7.
„ 179 Menczyrek Ita, Łagiewnicka 4.
„ 176 Zynger Ajdel Rywka, Zgierska 21.

nakaz płatniczy na państwowy podatek przemysłowy od obrotu za rok 1937:

- Nr. ks. bier. 3178 Wolman Ruda, Brzezińska 2.
zawiadomienie Nr. R.O.P.P. 68/36 Frysz Dawid, Młynarska 26.
zawiadomienie Nr. R.O.P.P. 4/36 Adam Edmund, Chrobrego 12.

8 Urząd Skarbowy w Łodzi.**orzeczenia karne:**

- Nr. Rej. k. II.2/59/38 Hercke Izaak, Piotrkowska 19.
„ „ „ II.2/143/38 Kirszbaum Szmul Zejnwel, Południowa 40.
„ „ „ II.2/60/38 Kuperman Eryk Lejb, Al. I Maja 19.
„ „ „ II.2/64/38 Sztern Dawid, Pomorska 6.

dowody doręczenia odpisu orzeczenia karnego:

- Nr. Rej. k. 76/36 Krakowski Jakób, Piłsudskiego 35.
„ „ „ II/76/1/37 Zygielman Moszek, Piłsudskiego 34.

9 Urząd Skarbowy w Łodzi.**dowody doręczenia odpisu orzeczenia karnego:**

- Nr. II.2/193/38 Jelska Czerna, Cegielniana 32.
„ II.199/38 Müller Mojżesz Icek, Piotrkowska 18.
„ II.2/185/206/38 Szwarz Chana, Narutowicza 18.
„ II.2/185/265/38 Szpigelman Ezriel, Południowa 25.
„ II.2/185/224/38 Zajdenbajtel Abram, Cegielniana 40.
„ II.2/185/86/38 Feldon Fajga, Piłsudskiego 56.
„ II.2/185/249/38 Gitte Daniel, Piotrkowska 18.
„ II.2/185/149/38 Kujawski Szmul Josek, Narutowicza 34.
„ II.2/185/247/38 Frenkiel Izaak-Mendel, Piotrkowska 20.
„ II.2/185/120/38 Wajland Chaja Małka, Piotrkowska 26.

nakazy płatnicze na państwowy podatek dochodowy na rok 1938.

Nr. ks. bier.	280	Berger Chil-Fizel, Południowa 15.
" "	280	Bornsztajn Abram, Piłsudskiego 64.
" "	3245	Bornsztajn Mendel, Cegielniana 10.
" "	3244	Borensztajn Rywka, Kamienna 1.
" "	3339	Czajkowski Moszek, Piłsudskiego 58.
" "	242	Fijałko Izidor, Piramowicza 5.
" "	645	Finkielsztajn Rywka, Piłsudskiego 56.
" "	3328	Fromer Dawid, Piłsudskiego 58.
" "	708	Frydel Godel, Narutowicza 32.
" "	3346	Goldminc Szoel, Piłsudskiego 72.
" "	3341	Gutsztadt Chawa, Cegielniana 10.
" "	3355	Hecht Chawa, Południowa 13.
" "	3354	Hendeles Chaim, Cegielniana 25.
" "	1106	Chęcińska Tauba, Cegielniana 16.
" "	1235	Kahne Moszek Aron, Kamienna 9.
" "	3153	Kamusiewicz Bajla, Piłsudskiego 51.
" "	1572	Kohn Salomon, Cegielniana 82.
" "	3364	Koral Izaak, Cegielniana 18.
" "	585	Krauze Oskar, Cegielniana 55.
" "	1494	Lajb Fajwel, Cegielniana 1.
" "	623	Lange Józef Bolesław, P.O.W. 1.
" "	1917	Peter Kalman Szlama, Południowa 17.
" "	3371	Leber Dawid, Piłsudskiego 57.
" "	644	Lew Chaim Ber, Cegielniana 38.
" "	3299	Löwenthal Izaak, Piotrkowska 21.
" "	681	Lipman Kalman, Piramowicza 5.
" "	3380	Małogold Dawid, Kamienna 1.
" "	1783	Minc Fela, Piłsudskiego 51.
" "	3389	Naparstek Majer Wolf, Cegielniana 30.
" "	3390	Natanzon Jusek Hercka, Piłsudskiego 57.
" "	1857	Nussbaum Nusen, Południowa 11.
" "	840	Pakszer Anna, Piramowicza 15.
" "	2044	Rathe Kazimierz, Narutowicza 18.
" "	2103	Rotenberg Józef, Cegielniana 10.
" "	2288	Śmietański Abram, Piotrkowska 22.
" "	2412	Szyncer Izaak Moszek, Piłsudskiego 76.
" "	2496	Szulzinger Jakub, Południowa 5.
" "	2509	Szwarc Sala, Cegielniana 29.
" "	1532	Szwarcbart Lejbuś, Kilińskiego 30.
" "	3212	Turkowski Mojżesz, Kamienna 1.

- Nr. ks. bier. 2747 Wassercyjer Abram, Cegielniana 24.
„ „ „ 2816 Wolf Arie, Południowa 17.
Nr. Rej. k. 3426 Zylbersztajn Jakub Mojżesz, Narutowicza 18.

13 Urząd Skarbowy w Łodzi:

nakaz płatniczy na państwowy podatek dochodowy na rok 1938.

- Nr. ks. bier. 4526 Orenbuch Ruchla, Brzezińska 21.

Po upływie czterech tygodni od daty ukazania się niniejszego obwieszczenia w Łódzkim Dzienniku Wojewódzkim doręczenia uważa się za skuteczne.

Łódź, dnia 17 stycznia 1939 roku
Tymczasowy Prezydent Miasta
(—) *Mikołaj Godlewski*

OBWIESZCZENIE.

Na podstawie art. 151 Ordynacji Podatkowej (Dz. U. R. P. z 1936 r. Nr 14, poz. 134) Zarząd Miejski wzywa niżej wymienionych do zgłoszenia się w Biurze Wydziału Podatkowego przy ulicy Zawadzkiej 1 (front, II piętro, pokój 14) celem odbioru pism, nadesłanych przez Urzędy Skarbowe:

1 Urząd Skarbowy w Łodzi:

zawiadomienie o odrzuceniu odwołania:

- Nr. II/od 173/35 Anders Gustaw, Łąkowa 10.

nakaz płatniczy na państwowy podatek przemysłowy od obrotu za 1937 rok:

- Nr. ks. bier. 1630 Biederman i Grinsztajn, Gdańska 155.

orzeczenie karne:

- Nr. II/2/88/Rej. karn. 38. Biderman I., Gdańska 155.

3 Urząd Skarbowy w Łodzi:

nakazy płatnicze na państwowy podatek przemysłowy od obrotu za rok 1933:

- Nr. ks. bier. 3615 Herszkowicz Szymon, Zachodnia 68.
„ „ „ 3614 Rozendorn Lalek, Śródmiejska 30.
„ „ „ 3613 Dancygier Jakub, Lipowa 4.
„ „ „ 3611 Lisoprawski Jakub, Śródmiejska 46.

4 Urząd Skarbowy w Łodzi:

nakazy płatnicze na państwowy podatek dochodowy za 1935, 1936, 1937 i 1938 rok:

- Nr. ks. bier. 68 Rabinowicz Lajzer, Śródmiejska 100.
„ „ „ 2662 Rozenblum Noech, Gdańska 73.

- " " " 3927 Rapaport Chil, Żeromskiego 41.
 " " " 3838 Zylberberg Mordka, Żeromskiego 65.
 " " " 3837 Zglinowicz Sura, 6-go Sierpnia 32.
 " " " 3795 Wyszegrodzki Ber, 6-go Sierpnia 17.
 " " " 3958 Wałkowicz Hersz, Wólczańska 29.
 " " " 3308 Wilpert Ipel, 6-go Sierpnia 39.
 " " " 3955 Wajcman Sura Chana, Legionów 30.
 " " " 3125 Tomaszewski Apolinary, 28 Strzelców Kaniowskich 25.
 " " " 3950 Szwajcer Regina, Wólczańska 67.
 " " " 3642 Sohlich Gustaw Emil, Gdańska 57.
 " " " 973 Gilles Hugo, Wólczańska 41.
 " " " 2580 Rewizorski Jakub, 6-go Sierpnia 1/3.
 " " " 3782 Munk Moszek, Piotrkowska 59.
 " " " 3909 Morgenstern Szymon, Wólczańska 43.
 " " " 2193 Moderow Natalia, Legionów 38.
 " " " 2106 Mantaj Małgorzata, Gdańska 95.
 " " " 2084 Makowski Chaim, Lipowa 46.
 " " " 2079a Majerowicz Daniel, 6-go Sierpnia 34.
 " " " 2013 Lipszyc Mordka Samuel, Andrzeja 27.
 " " " 1975 Lichtensztajn Saul, Lipowa 46.
 " " " 1760 Królak Józef, Al. Kościuszki 26.
 " " " 1752 Krośniewski Juda L., 6-go Sierpnia 25.
 " " " 1730 Kozłowska Wanda, Legionów 32.
 " " " 143/5 Kleczewski Józef, Kowieńska 2.
 " " " 3816 Kalusiński Jan, Lipowa 56.
 " " " 1255 Hank Małgorzata, Wólczańska 105.
 " " " 1152 Grojsman Szymon, Al. Kościuszki 37.
 " " " 3658 Granz Mendel, Wólczańska 43.
 " " " 947 Gelerman Izaak B., 6-go Sierpnia 34.
 " " " 3863 Frela Stanisław, Żeligowskiego 40.
 " " " 844 Frakowska Stanisława, Żeromskiego 40.
 " " " 3649 Bugajer Michał, 28 p. Strzelców Kaniowskich 44.
 " " " 345 Bocian Symcha, Andrzeja 35.
 " " " 339 Bławat Hersz, 28 p. Strzelców Kaniowskich 44.
 " " " 299 Birenbaum Józef, 6-go Sierpnia 32.
 " " " 308 Biersztajn Anna, Al. Kościuszki 39.
 " " " 307 Biersztajn Andrzej, Al. Kościuszki 39.
 " " " 267 Bialer Aron, Piotrkowska 85.
 " " " 47 Ajzenbaum Izrael H., Boenera 9.
 " " " 2224 Mowszowicz Bernard, Gdańska 56.
 " " " 1956e Liberman Chaja, Gdańska 72.
 " " " 3180 Unger Tauba, Wólczańska 27.
 " " " 2891a „Świtez” Sp. z o. o., 6-go Sierpnia 2.
 " " " 2294 „Nowoczesne meble” Sp. z o. o., 6-go Sierpnia 2/4.
 " " " 2294 „Nowoczesne meble” Sp. z o. o., 6-go Sierpnia 2/4.
 " " " 1234 Halbersztadt Dawid, Andrzeja 31.
 " " " 1271 Hendeles Eluzer, 6-go Sierpnia 37.
 " " " 3591 Krotowska Brucha, Gdańska 65a.
 " " " 3592 Majerczyk Alter Mend., Śródmiejska 100.
 " " " 3956 Waldberg Hersz, Al. Kościuszki 9.

zawiadomienia o orzeczeniu na odwołanie od wymiaru podatku dochodowego na rok 1935, 1936.

Nr. R.O.D.	64/36	Wolfson Maria, Boenera 6.
" "	" "	54/36 Sochaczewski Henoch, Zakątna 40.
" "	" "	103/36 Rotenberg Fajga, Lipowa 31.
" "	" "	88/36 Konsens Mojsze, Legionów 40.
" "	" "	327/36 Liberman Adam, Piotrkowska 81.
" "	" "	222/35 Klarfeld Hersz, Piotrkowska 83.
" "	" "	225/35 Brandt Albert, Gdańska 72.
" "	" "	19/36 Hirschberg Leon, Piotrkowska 272b.

zawiadomienie o nieprzyjęciu ksiąg:

Nr. II/(3)Aw. 45/36 „Nowoczesne Meble, Sp. z o.o. Naftal Bocian Bajla, Kilińskiego 107.

pismo Izby Skarbowej:

Nr. II/97/3/67/D.d/35 Secemska Sura, Legionów 42.

zawiadomienie o rozstrzygnięciu zażalenia (odwołania):

Nr. 159/36 Frydlender Szmul, Wólczańska 93.

nakaz płatniczy na państwowy podatek dochodowy na rok 1938:

Nr. ks. bier. 658 Działowski Chil Hersz, Żeromskiego 36.

uzasadnienie wymiaru:

Nr. II/3/37/Kw./36 „Lobilla“ Sp. z o. o., Al. Kościuszki 41.

nakazy płatnicze na państwowy podatek przemysłowy od obrotu za rok 1936, 1937.

Nr. ks. bier.	801	Grabowski Antoni, 6-go Sierpnia 10.
" "	" "	1007 „Bławaty Polskie“ Hutnik M., Żeromskiego 41.
" "	" "	190 Bialer Róża, 6-go Sierpnia 50.
" "	" "	702 H. Glaser i S-ka, Piotrkowska 61.
" "	" "	2456 Szwarberg Icek-Jankiel, Piotrkowska 79.
" "	" "	99 Waksberg Icek Majer, Żeligowskiego 35.
" "	" "	2185 Rybicka Józefa, Pl. Hallera.
" "	" "	3207 Kalusiński Jan, 6-go Sierpnia 56.
" "	" "	891 Reichold Paulina, Pl. Boenera.
" "	" "	3204 Lipszyc Dan., Wólczańska 41.
" "	" "	382 Czaporowski Zygmunt, Piotrkowska 61.
" "	" "	2259 Sobczyk Helena, Pogonowskiego 45.
" "	" "	861 Grzelak Janina, Kątna 108.
" "	" "	3138 Beker Agnieszka, 6-go Sierpnia 18.
" "	" "	3379 Brzozowski Jerzy, Legionów 8a.
" "	" "	3380 Gliklich Paulina, Al. Kościuszki 22.
" "	" "	667a Gelerman Izaak, 6-go Sierpnia 34.
" "	" "	2844 Zylbersztang Rajzla, 6-go Sierpnia 20.

2842	Zylbersztajn Icek, Piotrkowska 79.
3194	Redlich Hela, 6-go Sierpnia 32.
1001	Chrystowska Franciszka, 6-go Sierpnia 15/17.
1625	Majerczyk Dawid, Pl. Boernera 5.
2086	Rosiński Kazimierz, Żeromskiego 51.
2535	Trela Stanisław, Żeligowskiego 40.
222	Blachowicz Mariem, Pl. Boernera.
886	Kajdinger Alter Lejzor, 6-go Sierpnia 30.
2789	Zawadzki Wincenty, Plac Hallera.
3186	Wieczorek Hilary Franc., Lipowa 65.
3195	Opolion Jankiel Aron, Żeromskiego 47.
56	Kleczewski Józef, Kowieńska 2.
132	Matuszewski Piotr, Al. Unii 18.
2146	Rozenperl Izaak, Lipowa 53.
2751	Wyszyńska Chawa, Plac Boernera.
2458	Szwarcberg Rajzlą, Legionów 12.
2665	Weksler Anna, Piotrkowska 67.
1179	Kempińska Gołda, Legionów 34.
247	Bocian Symcha, Andrzeja 35.
3179	Gincburg Moszek, Wólczańska 43.
1272	Konarscy B-cia, Piotrkowska 67.
1656	Mantaj Małgorzata, Gdańska 95.
3042	Cymerman Filip, Lipowa 64.
2368	Szerszenowska F., Piotrkowska 79.
2459	Szwarcberg Szmul Mojsze, 6-go Sierpnia 15/17.
1879	Piekarska Helena, 28 p. Strzelców Kaniowskich 41.
1295	Kosinowa Maria, Legionów 12.
1707	Milsztajn Sama, 6-go Sierpnia 2.
129	Janowska Lucyna, 6-go Sierpnia 86.
2472	Szylit Lajb Al., Kościuszki 10.

orzeczenia karne:

Nr. 49/Rej. karn./38	Grabarczyk Zygmunt, Włodzimierska 36.
287	Grabarczyk Zygmunt, Włodzimierska 36.
191	Kapalski Adam, Andrzeja 25/27.
15	Kowalczyk Józef, Żeromskiego 54.
19	Ejzenbaum Chaja, Pl. Boernera 9.
104	Piekarska Helena, 28 p. Strzelców Kaniowskich 41.
Nr. 147/38 Rej. karn.	Zylbersztang Rajzla, Piłsudskiego 34.
43/38	Głazewska Józefa, Lokatorska 11.
90/38	Mantaj Małgorzata, Gdańska 95.
57/38	Hróstowska Franciszka, 6-go Sierpnia 15/17.

postanowienie o wysokości kwartalnych zaliczek na podatek przemysłowy od obrotu dla nowopowstałego przedsiębiorstwa.

Nr. kol. kontr. zal. 1111/38	Rapoport Ch. Sz., Legionów 24.
189	Wajnstock Szmul, Andrzeja 13.
40/38	Leszczyński Gerszon i S-ka, Piotrkowska 16.

„	„	„	„	174	Lęczycki Abram, 6-go Sierpnia 10.
„	„	„	„	164	Kilbert Gewendla, Cegielniana 35.
„	„	„	„	180	Świąder Michalina, Pogonowskiego 48.
„	„	„	„	185	Wajnberg Mariem, Al. Kościuszki 10.
„	„	„	„	21/38	Dziadek Gołda, 6-go Sierpnia 29.
„	„	„	„	14/38	Błażejewska i Opatowska, Andrzeja 15.
„	„	„	„	48/38	Grylak Sura, Żeromskiego 43.
„	„	„	„	6/38	Ajzenstein Zipla, Zachodnia 39.
„	„	„	„	137/38	Wysocki Z. Łagiewnicka 20.
„	„	„	„	156	Felden Ch. G., Gdańska 80.

zawiadomienia o orzeczeniu komisji odwoławczej:

Nr. R.O.P.P. 31/34 Zyndeband Jerzy i S-ka 6-go Sierpnia 15/17.

Nr. 23/35 Rej. odw. Jastrzębska Zofia, 6-go Sierpnia 22.

Nr. II. 63/2-31/Pof./31 Ścisłowski Stanisław, Lipowa 61.

5 Urząd Skarbowy w Łodzi:

zawiadomienia o orzeczeniu na odwołania od wymiaru podatku przemysłowego od obrotu za rok podatkowy od roku 1931 do roku 1937:

Nr. R.O.P.P.	5/37	Bojgen Chaim, Limanowskiego 34.
„	„	„
„	6.M/36	Moser Natalia, Limanowskiego 69.
„	„	„
„	12/37	Drozdalski Józef, Ciesielska 10.
„	„	„
„	16/37	Enoch Nuchem, Lutomierska 26.
„	„	„
„	36/37	Hamermesz Mordka, Stodolniana 15.
„	„	„
„	63/37	Ostrowiecki Izrael Icek, Zgierska 104.
„	„	„
„	75/37	Reiman Adolf, Prusa 6.
„	„	„
„	99/37	Buskowoda S. W., Bazarna 5.
„	„	„
„	156/35	Subotnik Michał, Limanowskiego 37.
„	„	„
„	II/2-220/38	Rej. odw. Heine Gustaw, Limanowskiego 75.
„	„	„
„	453/31	Rej. odw. Birencwajg Majer „Gloria“, Zachodnia 19.
„	„	„
„	R.O.P.P. 467/33	Stefański A. i Mauer W., Urzędnicza 30.

postanowienia:

Nr. II/Ewid.167/35	Stankiewicz Bronisława, Sędziowska 14.	
„	„	
„	215/39	Fajner Hercke, Limanowskiego 134.
„	„	„
„	280/39	Zelman Abram, Zgierska 42.
„	„	„
„	144/39	Liberman Szmul, Zgierska 52.

zawiadomienie o orzeczeniu na odwołanie:

Nr. II/9(S/R. Odw.)35	Stankiewiczowa Bronisława, Sędziowska 14.
Nr. II/28/D/Odw. 35	F-ma Kifer, Rachmil i Działoszyński Fajwel, Antoniego 37.
Nr. I/22/G/Odw. 36	Gutman Mendel, Pucka 5.
Nr. II.240/ulg. 39	Klajn Estera, Podrzeczna 27.

9 Urząd Skarbowy w Łodzi:

nakazy płatnicze na państwowy podatek przemysłowy od obrotu za 1933 i 1935 rok:

Nr. rej. wym. 1253	Sztajnhauer Mendel, Cegielniana 55.
Nr. rej. wym. 1529	Hamburger Natan, Gdańska 77.

wezwania:

Nr. II 1/4/38	Hamburg Natan, Al. Kościuszki 32.
„ II 1/4/36	Hamburger Natan, Piotrkowska 50.
„ II 1/R.ks./36	Pajęcka Estera, Mielczarskiego 23.
„ II 1/W/33	Hersz Rozen, Południowa 25.
„ II 1/W/37	Rozenberg Abram, Piotrkowska 38.
„ II 1/W/37	Herszkowicz Pinchos, Rywen, Piotrkowska 42.
„ II 1/W/37	Lustig Erwin, Kilińskiego 45.
„ II 2/37	Orensztajn Judka, Narutowicza 31,
„ II 1/W/37	Orensztajn Judka, Narutowicza 31.

nakazy płatnicze na państwowy podatek przemysłowy od obrotu za rok 1936 i 1937.

Nr. ks. bier.	285	Corndorf Hersz Icek, Zawadzka 7.
„ „ „	2486	Woreman Chaim Lajb, Piotrkowska 22.
„ „ „	2538	Załużer Mowsza, Narutowicza 44.
„ „ „	1468	„Mewa“ sp. z o. o., Piotrkowska 18.
„ „ „	2486	Worcmann Chaim Lajb, Piotrkowska 22.
„ „ „	1163	Krymołowski Berek i S-ka, Piotrkowska 46.
„ „ „	828a	Herszkowicz Pinkus, Piotrkowska 69.
„ „ „	285	Corndorf Hersz Icek, Zawadzka 7.

orzeczenia karne:

Nr. II 2/185/239/38	Rej. karn. Szwarz Mojżesz, Piotrkowska 24.
„ 184/38	Rej. karn. Gerszonowicz Chaim, Cegielniana 9.
„ II 2/185/285/38	Rej. karn. Flek Icek, Piotrkowska 36.

zwrotne poświadczenie odbioru zawiadomienia o orzeczeniu na odwołanie od wymiaru podatku przemysłowego od obrotu na rok 1934, 1935 i 1936.

Nr. R.O.P.P.	225	Kaczmarek Lajb, Piłsudskiego 55.
„ „ „ „	23	Frydel Godel, Narutowicza 32.
„ „ „ „	168	Pilcewicz Majer, Piotrkowska 20.
„ „ „ „	22	Goldminc Bajla Rajzla, Piłsudskiego 72.
„ „ „ „	155	Lajb Fajwel, Cegielniana 1.
„ „ „ „	164	Ordynans Chil, Południowa 59.
„ „ „ „	53	Płocka Miriam i Kon Ita Miriam, Piotrkowska 26.
„ „ „ „	122	Rajbenbach P., Żeromskiego 25.
„ „ „ „	115	Wajsberg Elżbieta, Kilińskiego 40.
„ „ „ „	70	Witońska Fajga vel Felicja „Viola“, Piotrkowska 30.

nakazy płatnicze na państwowy podatek dochodowy na rok 1936, 1937 i 1938.

Nr. ks. bier.	1003	Grzyb Bernard, Kilińskiego 47.
„ „ „	777	Gerszon Boruch, Cegielniana 29.
„ „ „	2884	Zandel Czesława Konstancja, Żwirki 1c.
„ „ „	645	Finkelsztajn Rywka, Piłsudskiego 56.
„ „ „	3440	Dembiński Izrael, Żeromskiego 36.
„ „ „	3432	Działowska Hendla, Piłsudskiego 45.

..	620	Ferleger Lajb, Cegielniana 3.
..	417	Herszkowicz Pinkus, Cegielniana 53.
..	1194	Weinberg Ita Mirla, Cegielniana 35.
..	1595	Frajman Mozes, Sienkiewicza 8.
..	1600	Najman Boruch, Południowa 39.
..	1622	Urbajtel Bajla P. O. W. 4.
..	3431	Calel Sala, Śródmiejska 32.
..	3434	Wrzoński Jan, Matejki 7.
..	1332	Zylbersztajn Zysła, Składowa 33.
..	3441	Feldan Fajga, Piłsudskiego 56.
..	1074	Hercke Icek, Piotrkowska 26.
..	3444	Hendeles Chana, Cegielniana 25.
..	3451	Rozencwajg Izrael, Cegielniana 11.
..	3445	Chęcińska Dwojra Zysła, Narutowicza 10.

10 Urząd Skarbowy w Łodzi:

nakazy płatnicze na państwowy podatek dochodowy na r. 1934, 1935, 1936, 1937 i 1938:

Nr. ks. bier.	102	„Barwa“ sp. z o. o., Kilińskiego 75.
..	102	„Barwa“ sp. z o. o., Kilińskiego 75.
..	106	Baumgarten Abram Mojsze, Narutowicza 83.
..	151	Berliński Moszek, Traugutta 10.
..	2911	„Dobrodrzew“ Sp. z o. o., Węglowa 8.
..	2911	„Dobrodrzew“ Sp. z o. o., Węglowa 8.
..	496	Finkielsztajn Nachemia, Żeromskiego 72.
..	2913	Fischer Mojżesz, Piotrkowska 24.
..	3025	Framer Abram, Sienkiewicza 9.
..	2932	Goldblum Adolf, Przejazd 8.
..	1122	Kaufman Paulina, Tramwajowa 11.
..	1172	Klajman Abram M., Przejazd 14.
..	3154	Klajn Jakub, Kilińskiego 55.
..	3190	Kowalski Zygmunt, Narutowicza 5.
..	3048	Kozłowska Tauba, Kilińskiego 57.
..	1285	Krumholz Ruchla, Sienkiewicza 9.
..	1299	Krzewiński Antoni, Przejazd 28.
..	1330	Kurz Ruwen, Sienkiewicza 31.
..	2914	„Louvre“ Bar Automat, Piotrkowska 86.
..	2916	„P. G. Muller“ Sp. z o. o., Przejazd 90.
..	2916	„P. G. Muller“ Sp. z o. o., Przejazd 90.
..	3109	Mintz Aleksander, Sienkiewicza 33.
..	2988	Moszkowicz Pola, Narutowicza 23.
..	3071	Pacewicz Władysław, Przejazd 40.
..	1950	„Regon“ Sp. z o. o., Sienkiewicza 25.
..	2052	Rubinsztajn Kajla, Piotrkowska 82.
..	2094	„Seteria“ Sp. z o. o., Piotrkowska 90.
..	2232	Szladyński Teodor, Sienkiewicza 27.
..	2352	Szylit Lajb, Traugutta 4.
..	3175	Tebus Marta, Narutowicza 27.
..	3113	Unger Jakub, Narutowicza 27.

„	„	„	2547	Willinger Izaak Jakub, Kilińskiego 61.
„	„	„	2585	Wolman Fajga, Traugutta 10.
„	„	„	2642	Zbar Maks, Sienkiewicza 13.

orzeczenia karne:

Nr. II	3/119/38	Rej. karn.	Kaufman Paulina, Franciszkańska 11.
„	II 3/ 38/38	„ „	Pachnicki Aleksander, Piotrkowska 80.
„	II 3/ 40/38	„ „	Rozen Henoch, Sienkiewicza 33.
„	II 3/ 59/38	„ „	Szychwarg Mojżesz, Traugutta 6.
„	II 3/ 89/38	„ „	Szylit Lajb, Traugutta 4.

zawiadomienie o badaniu ksiąg:

Nr. II/3 Rej. wym. 1803/35 Fiszer Mojżesz, Piotrkowska 24.

12 Urząd Skarbowy w Łodzi:**zawiadomienie o orzeczeniu Izby Skarbowej na odwołanie:**

Nr. II/2 r. k. 69/36 Kahlert Maks, Senatorska 4.

orzeczenia karne:

„ „ 1622Nr. 156/38 Rej. karn. Zduniak Władysława, Krucza 2.

zawiadomienie o orzeczeniu na odwołanie:

„ II 1/4/26 Nr. 4/36 Rej. odw. Kossowski Ignacy, Rzgowska 46.

13 Urząd Skarbowy w Łodzi:**nakazy płatnicze na państwowy podatek dochodowy za rok 1936, 1937 i 1938:**

Nr. ks. bier.	3641	Wiązowski Beniamin, Piłsudskiego 8.
„ „ „	4256	Mydlarski Fajwel, Żydowska 6.
„ „ „	4221	Zalberg Jachwet, Nowomiejska 19.
„ „ „	1653	Kirszenberg Bajla, Wolborska 1.
„ „ „	3318	Sztrauch Izrael, Wolborska 18.
„ „ „	486	Czernikowski Rubin, Żydowska 4.

Po upływie czterech tygodni od daty ukazania się niniejszego obwieszczenia w Łódzkim Dzienniku Wojewódzkim doręczenia uważa się za skuteczne.

Łódź, dnia 10 lutego 1939 roku

Tymczasowy Prezydent Miasta

Mikołaj Godlewski

OBWIESZCZENIE.

Zarząd Miejski w Łodzi zawiadamia, że zgodnie z postanowieniem § 9 Statutu o poborze podatku od psów i przepisów wykonawczych do tego statutu, ogłoszonym w Dzienniku Zarządu Miejskiego w Łodzi nr 2 z 15 lutego 1938 roku i w Łódzkim Dzienniku Wojewódzkim nr 3 z 1 marca 1938 roku, lista płatników tego podatku ze wskazaniem ilości psów, podlegających opodatkowaniu i przypadających kwot podatkowych, będzie wyłożona od dnia 1 do 31 marca do przeglądu w biurze Wydziału Podatkowego w Łodzi ul. Zawadzka 1, II piętro, pokój 12.

Podatek jest płatny w 2 równych ratach półrocznych w kwietniu i listopadzie.

Płatnicy, nabywający psy, podlegające opodatkowaniu, po 1 kwietnia, a przed 30 czerwca, winni pierwszą ratę podatku wpłacić w ciągu miesiąca po dniu nabycia.

W wypadku nabycia psa w drugim półroczu podatek, wynoszący 50% stawki rocznej, płatny jest jednorazowo w ciągu miesiąca po dniu nabycia.

Dla ułatwienia wpłacenia podatku zostaną rozesłane zawiadomienia płatnicze.

W razie nieotrzymania takiego zawiadomienia płatnicy winni zgłosić się po nie do Wydziału Podatkowego Zarządu Miejskiego terminie od dnia 1 do 15 kwietnia, względnie w ciągu miesiąca po nabyciu psa, jeśli to nastąpi po 1 kwietnia.

Odwolania przeciwko wymiarowi podatku należy wносить do dnia 14 kwietnia 1939 roku. Płatnicy, nie umieszczeni w liście, wyłożonej do przeglądu, mają prawo odwołania się w przeciągu 14 dni od dnia doręczenia im zawiadomienia płatniczego.

Łódź, dnia 13 lutego 1939 roku.

Tymczasowy Prezydent Miasta

(—) *Mikołaj Godlewski*

SPROSTOWANIE

W obwieszczeniu Zarządu Miejskiego o przekładaniu kosztów pierwszego urządzenia ulic i placów komunikacyjnych na właścicieli działek, przyległych do tych ulic i placów, zamieszczonym w nr 1/1939 „Dziennika Zarządu Miejskiego w Łodzi” ukazały się następujące błędy:

1. w tytule obwieszczenia (patrz wiersz 3) oraz w treści (patrz wiersz 20) po słowie: „właścicieli” opuszczono słowa: „działek przyległych do”

2. wzory w p. 8 winny być podane w następującym brzmieniu:

w p. 8 (1) c:

$$k = \frac{K}{3} \left(\frac{1}{L} + \frac{p}{P} + \frac{sn}{M} \right)$$

w p. 8 (2) b:

$$k = \frac{K}{2} \left(\frac{1}{L} + \frac{p}{P} \right)$$

DROBNE OGŁOSZENIA

Bijer Fajwel, zam. w Łodzi przy ul. Limanowskiego nr 11, zagubił potwierdzenie zgłoszenia, wydane przez Wydział Przemysłowy Zarządu Miejskiego w Łodzi.

Dziewulecki Jonas, zam. w Łodzi przy ul. Kamiennej nr 10, zagubił potwierdzenie zgłoszenia nr 11436, wydane przez Wydział Przemysłowy Zarządu Miejskiego w Łodzi.

Gliksberg Michał, zam. w Łodzi przy ul. Śródmiejskiej nr 23, zagubił potwierdzenie zgłoszenia na prowadzenie sprzedaży odpadków przy ul. Pomorskiej nr 99, wydane przez Wydział Przemysłowy Zarządu Miejskiego w Łodzi.

Goldberg Jakub, zam. w Łodzi przy ul. Drewnowskiej nr 11, zagubił kartę rzemieślniczą, wydaną przez Wydział Przemysłowy Zarządu Miejskiego w Łodzi.

Gutensztajn Bluma, zam. w Łodzi przy ul. Piłsudskiego nr 49 (dawniej przy ulicy Cegielnianej nr 24) zagubiła książkę rodzinną i dowód osobisty, wydany na nazwisko panięskie: Tajtelbaum, wydane przez Wydział Ewidencji Ludności Zarządu Miejskiego w Łodzi.

Hausmann Alfred Adolf, zam. w Łodzi przy ul. Hipotecznej nr 9, zagubił kartę rejestracji wojskowej (rocznik 1920), wydaną przez Wydział Wojskowy Zarządu Miejskiego w Łodzi.

Hecht Isser, zam. w Łodzi przy ul. Solnej nr 6, zagubił potwierdzenie zgłoszenia wydane przez Wydział Przemysłowy Zarządu Miejskiego w Łodzi.

Kinrus Daniel, zam. w Łodzi przy ulicy 11-go Listopada nr 45, zagubił kartę rzemieślniczą, wydaną przez Wydział Przemysłowy Zarządu Miejskiego w Łodzi.

Kiwok Icek — Zakład Brązowniczy, Łódź, Al. I Maja nr 2, zagubił kartę rzemieślniczą, wydaną przez Wydział Przemysłowy Zarządu Miejskiego w Łodzi.

Najman Icek-Majer, zam. w Łodzi przy ul. Zgierskiej nr 21, zagubił potwierdzenie zgłoszenia na prowadzenie sklepu spożywczego, wydane przez Wydział Przemysłowy Zarządu Miejskiego w Łodzi.

Nyssenholz Moszek, zam. w Łodzi przy ul. Wolborskiej nr 25, zagubił potwierdzenie zgłoszenia, wydane przez Wydział Przemysłowy Zarządu Miejskiego w Łodzi.

Pinczewska Mała, zam. w Łodzi przy ul. Narutowicza nr 34, zagubiła potwierdzenie zgłoszenia, wydane w 1932 roku przez Wydział Przemysłowy Zarządu Miejskiego w Łodzi.

Pomeranc Pinkus, zam. w Łodzi przy ul. Dolnej nr 4, zagubił potwierdzenie zgłoszenia, wydane przez Wydział Przemysłowy Zarządu Miejskiego w Łodzi.

Rozenberg Chaim, zam. w Łodzi przy ul. Lutomińskiej nr 11, zagubił kartę rzeźmiśniczą, wydaną przez Wydział Przemysłowy Zarządu Miejskiego w Łodzi.

Rozencwajg Lajzer, zam. w Łodzi przy ul. Andrzeja nr 23, zagubił potwierdzenie zgłoszenia, wydane przez Wydział Przemysłowy Zarządu Miejskiego w Łodzi.

Roznau Emilia Augusta, zam. w Łodzi przy ul. Gdańskiej nr 108, zagubiła potwierdzenie zgłoszenia, wydane przez Wydział Przemysłowy Zarządu Miejskiego w Łodzi.

Russak Motte, zam. w Łodzi przy ul. Nad Łódką nr 8, zagubił potwierdzenie zgłoszenia, wydane przez Wydział Przemysłowy Zarządu Miejskiego w Łodzi.

„**Rzepakowicz Markus i Monczki Leon**“ — Przędzalnia i Szarparnia — Łódź, ulica Pomorska nr 77, zagubiono potwierdzenie zgłoszenia nr 1779/15171/28, wydane przez Wydział Przemysłowy Zarządu Miejskiego w Łodzi.

Saliński Józef, zam. w Łodzi przy ul. Zgierskiej nr 113, zagubił książeczkę oszczędnościową nr 1018, wydaną przez Komunalną Kasę Oszczędności m. Łodzi, Oddział I.

Stasiak Amelia, zam. w Łodzi przy ul. Gdańskiej nr 3, zagubiła potwierdzenie zgłoszenia, wydane przez Wydział Przemysłowy Zarządu Miejskiego w Łodzi.

Szyff Moszek, zam. w Łodzi przy Placu Wolności nr 11, zagubił dowód osobisty, wydany przez Wydział Ewidencji Ludności Zarządu Miejskiego w Łodzi.

Tumowa Helena, pracownica Wydziału Zdrowia Publicznego Zarządu Miejskiego w Łodzi, zam. w Łodzi przy ul. Wesolej nr 13, zagubiła legitymację służbową.

Zajdenwurm Elias Herz, zam. w Łodzi przy ul. Nowomiejskiej nr 9, zagubił zaświadczenie rejestracji wojskowej, wydane przez Wydział Wojskowy Zarządu Miejskiego w Łodzi.

Zelmanowicz Izrael, zam. w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej nr 12, zagubił potwierdzenie zgłoszenia na prowadzenie piekarni cukierniczej, wydane przez Wydział Przemysłowy Zarządu Miejskiego w Łodzi.
